

การศึกษาดนตรีของชาวกะเหรี่ยงบ้านปาละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชามานุษยดุริยางควิทยา
พฤษภาคม 2554

การศึกษาดนตรีของชาวกะเหรี่ยงบ้านปาละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชามานุษยดุริยางควิทยา

พฤษภาคม 2554

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาดนตรีของชาวกะเหรี่ยงบ้านปาละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชามานุษยดุริยางควิทยา
พฤษภาคม 2554

วิสุดา เจียมเจิม. (2554). การศึกษาดนตรีของชาวกะเหรี่ยงบ้านปาละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่

อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. ปรินญาณพนธ์ ศป.ม. (มานุษยดุริยางควิทยา).

กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม:

รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา อินทรสุนานนท์, รองศาสตราจารย์ ดร.มานพ วิสุทธิแพทย์.

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาดนตรีของชาวกะเหรี่ยงบ้านปาละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสถานภาพและบทบาทของดนตรีในสังคมของชาวกะเหรี่ยงบ้านปาละอู และเพื่อรวบรวมองค์ความรู้ทางดนตรีพื้นบ้านชาวกะเหรี่ยงบ้านปาละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ผลการศึกษา มีลักษณะตามประเด็นต่อไปนี้

1. สถานภาพและบทบาทของดนตรีในสังคมของกะเหรี่ยงบ้านปาละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

วิถีชีวิตของชาวกะเหรี่ยงบ้านปาละอู ชาวกะเหรี่ยงยังมีความเป็นอยู่และวิถีชีวิตที่คล้ายคลึงกับคนไทยชาวบ้านทั่วไป ในการอยู่ร่วมกันนั้นจะมีความช่วยเหลือ เอื้อ เพื่อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน มีความความสามัคคีกันในกลุ่มชน มิได้มีการแบ่งแยกกันแต่อย่างใด ประเพณีความเชื่อที่เกี่ยวกับชีวิตนั้น ได้แก่ ประเพณีการเกิด การให้หัวปี การให้พระจันทร์ งานบุญเจดีย์ ส่วนในงานแต่งงานนั้นจะมีการร้องเพลงหมู่โดยมิได้มีเครื่องดนตรีใดบรรเลงประกอบ ด้านการแต่งกายส่วนมากจะใส่เสื้อที่ทอคือวีเป็นสีต่าง ๆ มิได้ใส่ตามประเพณีอย่างแต่ก่อนแล้ว บ้างก็จะแต่งตัวแบบไทยทั่ว ๆ ไป แต่ถ้าเป็นการแสดงหรือพิธีสำคัญแล้วก็จะแต่งตามประเพณีดั้งเดิม

1.1 สถานภาพของดนตรีกะเหรี่ยงบ้านปาละอูในปัจจุบันนั้นเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงออกถึงความเป็นเอกลักษณ์ของชนชาวกะเหรี่ยงบ้านปาละอู และเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่าวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวกระเหรี่ยงบ้านปาละอูนั้นเป็นอย่างไร เนื่องด้วยชุมชนกะเหรี่ยงบ้านปาละอูมีวิถีชีวิตที่ผูกพันติดอยู่กับธรรมชาติไว้อย่างเหนียวแน่น ชาวกระเหรี่ยงปาละอูยังได้รับความร่วมมือจากทางภาครัฐเข้ามาช่วยเหลือสนับสนุนในการจัดตั้งผู้นำทางวัฒนธรรมดนตรี อีกทั้งการประชาสัมพันธ์แก่นักท่องเที่ยวผู้สนใจในวัฒนธรรมชาวกระเหรี่ยง ในการให้ความรู้และศึกษาค้นคว้าเพื่อเกิดการเรียนรู้วัฒนธรรมดนตรีของชาวกระเหรี่ยงอย่างชัดเจนมากขึ้น ดนตรีกะเหรี่ยงจึงมีความสำคัญในด้านประเพณีวัฒนธรรม และยังทำให้ชาวกระเหรี่ยงในหมู่บ้านเกิดความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมของตน ตลอดจนชาวกระเหรี่ยงมีจิตสำนึกความเป็นชนเผ่าที่ยังคงเต็มเปี่ยมด้วยความปลาบปลื้มที่เกิดเป็นชนชาวกระเหรี่ยงทำใหวัฒนธรรมต่างๆ รวมทั้งทางดนตรียังคงมีให้เห็นและชื่นชม

1.2 บทบาทของดนตรีในสังคมของชาวกะเหรี่ยงบ้านปาละอู ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
สังคมของชาวกะเหรี่ยงบ้านปาละอูนั้นได้มีดนตรีเข้ามามีบทบาทในสังคมของชาวกะเหรี่ยงหมู่บ้าน
ปาละอู จากการศึกษพบว่าวัฒนธรรม ประเพณี และพิธีสำคัญต่างๆ ได้มีดนตรีเข้ามามีส่วนร่วมและ
เกี่ยวข้อง ดังนี้ 1) ประเพณีบุญข้าวใหม่ 2) งานแต่งงาน 3) พิธีศพ 4) ประเพณีงานบุญสงกรานต์
5) ประเพณีไหว้พระจันทร์

2. องค์ความรู้ทางดนตรีพื้นบ้านของชาวกะเหรี่ยงบ้านปาละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ดนตรีของชาวกะเหรี่ยงนั้นมีบทเพลงต่างๆ ก็จะกล่าวถึงธรรมชาติและการเล่นวิถีชีวิตประจำวัน
ของชาวกะเหรี่ยง ส่วนเครื่องดนตรีก็จะทำมาจากสิ่งใกล้ๆ ตัว เช่น ไม้ไผ่ เป็นต้น ผู้เล่นดนตรีส่วนใหญ่
จะได้รับการถ่ายทอดจากครอบครัวของตนซึ่งเป็นนักดนตรีของหมู่บ้าน หรือจากความสนใจทางดนตรี
จึงขอเข้าไปเรียนกับผู้มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีเมื่อมีงานเทศกาล ประเพณีพิธีกรรมทางวัฒนธรรม
ของชาวกะเหรี่ยงของหมู่บ้านก็จะใช้ดนตรีเข้ามามีบทบาทในพิธีกรรมด้วย แสดงให้เห็นว่าดนตรีได้เข้า
มามีบทบาทในวิถีชีวิตของชาวกะเหรี่ยงบ้านปาละอู เพราะกิจกรรมต่างๆ ทางสังคมรวมทั้งความเชื่อ
เรื่องจิตวิญญาณที่มีผลทำให้เนื้อหาของดนตรีแตกต่างกันไปตามแต่โอกาส
มีนักดนตรีที่สำคัญของหมู่บ้าน 3 คน

1. นายใจบุญ แก้วมณี อายุ 79 เป็นผู้อาวุโสและหัวหน้าเผ่าชาวกะเหรี่ยงบ้านปาละอู
2. นายศักดิ์ดา ปัญญาหาญ อายุ 49 ปี เป็นผู้นำชุมชนทางด้านวัฒนธรรมและประเพณี
ท้องถิ่น

3. นายปรีชา โคสินธิ์ อายุ 39 ปี เป็นครูสอนศาสนาและภาษากะเหรี่ยง
เครื่องดนตรีของชาวกะเหรี่ยงในอดีต 1). กีตาร์กะเหรี่ยง 2). ขลุ่ยไม้ไผ่ 3). แคน
เครื่องดนตรีของชาวกะเหรี่ยงในปัจจุบัน 1). เทหน่า 2). ไม้เคาะ (เกลาะ) 3). ฉาบ 4). โหม่ง (โม)
5). กลอง (ด้อ) 6). กรับไม้ (วิดไถ่) 7). ต่ำตรือ

บทเพลงของชาวกะเหรี่ยงบ้านปาละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์นั้น
เป็นเพลงดั้งเดิมที่สืบต่อกันมา โดยมีเนื้อหาต่างๆ กันไป เช่น ประวัติของชนเผ่า ธรรมชาติ ศาสนา
ความเชื่อ ความรัก เป็นต้น บทเพลงที่นิยมร้องประกอบการบรรเลงเทหน่า ได้แก่ เพลงนิทาน เพลง
เกี่ยวสาว ซึ่งจะใช้ในโอกาสงานประเพณีต่างๆ ของหมู่บ้านชาวกะเหรี่ยงบ้านปาละอู บางเพลงยังม
ความเชื่อว่าการร้องเล่นดนตรีนั้นเป็นสื่อกลางระหว่างชาวกะเหรี่ยงและสิ่งศักดิ์สิทธิ์

A STUDY OF KAREN MUSIC AT PA-LA-U VILLAGE , HUAY SAT YAI SUBDISTRICT ,
HUAHIN DISTRICT , PRACHAUBKIRIKHAN PROVINCE.

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Fine Arts Degree in Ethnomusicology
at Srinakharinwirot University

May 2011

Wisuda Chiamchoem. (2011). **A study of Karen music at Pa-La-U village, Huay Sat Yai subdistrict, Huahin district, Prachaukirikhan province.** Master thesis, M.A. (Ethnomusicology). Bangkok: Graduate school, Srinakharinwirot University.
Advisors Committee: Assoc. Prof. Dr. Kanchana Intarasunanunt, Assoc. Prof. Dr. Manop Wisuttupat.

This research is an attempt to study Karen music at Pa-La-U village, Huay Sat Yai sub-district, Huahin district, Prachaukirikhan province. The objectives of this study are to study the status and role of folk music in Karen society at Pa-La-U and to compile knowledge of folk music from the village.

The results of the study are as follows:

1. The status and the role of music in Karen society in Pa-La-U village.

The Karen people are similar to Thai people in that they are generous and help each other to form unity in the community. They also have many important, traditional aspects to their lives including: traditional births, paying respect to ghosts (Wai Pee), paying respect to the moon (Wai Prajan), ceremonial pagodas, traditional weddings and funerals. Some of the Karen people wear woven dress shirts with v-neck collars, which come in a variety of different colours, while others wear more modern clothing like the Thai people in the area. However, during traditional shows and ceremonies, it is important that they wear traditional, Karen clothing like before.

1.1 The status of Karen music in Pa-La-U today.

Music is a symbol and a unique expression of the ethnic Karen people in Pa-La-U and it shows how the Karen people live their lives. This lifestyle is strongly bound to the nature that surrounds them. They have also received assistance from the government to establish and support the community as a leader in musical culture. The government has made information available for tourists interested in Karen culture, and has provided clear knowledge and research to those learning about the musical culture of the Karen people. Karen music is important in terms of culture and the Karen people in the village are proud of their culture. They are aware of their ethnic roots and it fills them with joy to be Karen, making their culture, as well as the music still seen with admiration.

1.2 The role of Karen music in Pa-La-U today.

Historically, Karen music has played a role in the society of the Karen village of Pa-La-U. The study found that cultural customs and ceremonies are important. Music has come to participate and be involved in these ceremonies; 1) The harvest festival, 2) Weddings, 3) Funerals, 4) Songkran, 5) The Moon festival.

2. Knowledge of traditional music in Pa-La-U village.

Karen songs are different. The songs talk about the maintenance of nature and everyday life of Karen people. The instruments are made from something within the area, such as bamboo, etc. The musicians of the village mostly inherit the music from their family or have a general interest in the music so study with someone in the village. During the festivals and rituals of the Karen village, the musicians demonstrate the music playing their role in the life of the Karen village. The social and spiritual beliefs which make up the content of the songs vary according to the festival.

Important musicians of Pa-La-U village

- 1) Mr. Johboo Kaewmanee, age 79, elder and chief of the Karen people at Pa-La-U village.
- 2) Mr. Sakda Panyahan, age 49, community leader in local culture and traditions.
- 3) Mr. Preecha Kohsin, age 39, teacher of religion and Karen language.

Karen's past musical instruments: 1. Karen guitar, 2. Bamboo flute, 3. Karen panpipe (Khaen)

Karen's current musical instruments: 1. Taena, 2. Kloc, 3. Cymbals, 4. Gong (Mo), 5. Drum (De), 6. Wooden clappers (Widtai), 7. Tamborine (Tratruh)

Music of the Karen in Pa-La-U is inherited by each generation to preserve them as the originals. Each song has different content, such as nature, history of the Karen people in Pa-La-U, religious beliefs, and love. It is popular for the singing of songs, including serenades, to be accompanied by the taena during various festivals of the village. The Karen believe that some songs are a musical bridge between the people of the Karen village and the holy world.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง
การศึกษาดนตรีของชาวกะเหรี่ยงบ้านป่าละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
ของ
วิสุตา เจียมเจิม

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชามานุษยดุริยางควิทยา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. สมชาย สันติวัฒนกุล)

วันที่.....เดือน พฤษภาคม.พ.ศ.2554

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน

..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์ อำนวย อนุชานนท์ (อาจารย์ ดร.ชนิดา ตั้งเดชะหิรัญ)

..... กรรมการ

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.มานพ วิสุทธิแพทย์)

(รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา อำนวย อนุชานนท์)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.มานพ วิสุทธิแพทย์)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมพล งามสุทธิ)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือ ความเมตตาปราณี คำแนะนำ ตลอดจนการเสียสละทั้งกำลัง กำลังใจ และเวลาอันมีค่าของบุคคลหลายท่าน ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณรายนามที่จะกล่าวถึงซึ่งผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.อดิศักดิ์ อินทรสุณานนท์ ประธานที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.มานพ วิสุทธิแพทย์ กรรมการที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้ความกรุณาห่วงใย ให้คำปรึกษา อีกทั้งแนะแนวความคิดและความรู้ต่างๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในการทำปริญญานิพนธ์ในครั้งนี้ ตลอดจนกรรมการผู้สอบปริญญานิพนธ์ และอาจารย์สาขาวิชามานุษยวิทยา คณะศิลปกรรมศาสตร์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณอาจารย์สุรศักดิ์ จำนงสาร ผู้ให้คำแนะนำความรู้ต่างๆ ให้แนวคิดและหลักการในการศึกษาซึ่งเป็นประโยชน์กับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบพระคุณ คุณคณิต จันทร์อุปถัมภ์ ผู้ใหญ่บ้านป่าละอู ที่ได้ช่วยเหลือผู้ศึกษา ในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของหมู่บ้านป่าละอู

ขอขอบพระคุณ คุณบุญธรรม ชูชาติคุณนิกร เสี่ยงใส คุณศักดิ์ดา ปัญญาหาญ และคุณยาเส้น ที่ได้ช่วยเหลือเอื้อเฟื้อสถานที่ในการเก็บข้อมูลภาคสนาม ตลอดจนการให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของชาวกะเหรี่ยงบ้านป่าละอู

ขอขอบพระคุณ คุณศักดิ์ดา ปัญญาหาญ และ คุณปรีชา โคสินธุ์ ที่ช่วยเหลือผู้ศึกษาในเรื่องของการให้ข้อมูลทางดนตรีและวัฒนธรรมของชาวกะเหรี่ยงบ้านป่าละอู

ขอขอบคุณ Mr. Drew James Eaglesham และ คุณจรัญ กาญจนประดิษฐ์ ที่ให้ความช่วยเหลือในการจัดทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นที่ปรึกษาและเป็นกำลังใจให้แก่ผู้ศึกษามาโดยตลอด ทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบคุณ คุณสุภาวดี เจียมเจิมคุณเพ็ญพิชา สว่างวารีสกุล คุณณัฏวิทย์ สดคมขำ ที่คอยให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

ประการสำคัญ ผู้วิจัยขอยกย่องสดุดี บรรพชนชาวกะเหรี่ยงที่ได้สืบทอดวัฒนธรรมดนตรีพื้นบ้านมาสู่ชาวกะเหรี่ยงรุ่นหลัง เป็นเหตุทำให้ผู้วิจัยเกิดความสนใจที่จะทำการศึกษาค้นคว้า ทั้งนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความมีน้ำใจไมตรี และความอภัยอภัยอันดี จึงทำให้การศึกษางานวิจัยในครั้งนี้ประสบความสำเร็จลุล่วง

สุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณ คุณพ่อประยุทธ์ เจียมเจิม และคุณแม่ฉลวย เจียมเจิม ซึ่งได้อบรมสั่งสอนเลี้ยงดู ให้ความรักความเมตตา ให้กำลังใจ คอยชี้แนะแนวทางปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และคอยให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ จนทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ตลอดจนการสนับสนุนการศึกษาเล่าเรียน ทำให้ผู้ศึกษาประสบความสำเร็จในครั้งนี้

วิสุดา เจียมเจิม

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	6
ความสำคัญของการศึกษาวิจัย.....	6
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
กรอบแนวความคิดในการวิจัย.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
เอกสาร ตำรา และหนังสือทางวิชาการ.....	9
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	18
ขั้นศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูล.....	18
วิธีการดำเนินรวบรวมข้อมูลภาคสนาม.....	20
อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	20
ขั้นศึกษาข้อมูล.....	20
การจัดทำข้อมูล.....	21
ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล.....	22
แหล่งข้อมูล.....	23
4 ดนตรีของชาวกะเหรี่ยงบ้านป่าละอูห้วยสัตว์ใหญ่ อ่าวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์.....	24
สถานภาพและบทบาทของดนตรีในสังคมของกะเหรี่ยงป่าละอู.....	24
วิถีชีวิตของชาวกะเหรี่ยงบ้านป่าละอู.....	24
ความเป็นมาของชาวกะเหรี่ยงบ้านป่าละอู.....	24
ประเพณี ความเชื่อ เกี่ยวกับชีวิตของชาวกะเหรี่ยง.....	29
ประเพณีการเกิด.....	29

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
การแต่งงาน.....	29
การให้ผี.....	30
งานบุญเจดีย์.....	30
การไหว้พระจันทร์.....	31
ด้านการศึกษา.....	35
ด้านที่อยู่อาศัย.....	36
ด้านอาหารการกิน.....	37
การอยู่ร่วมกันในชุมชน.....	38
ลักษณะที่ตั้ง ประชากร.....	38
การแต่งกายของชาวกะเหรี่ยง.....	40
สถานภาพของดนตรีในสังคมของกะเหรี่ยงปาละดู.....	41
บทบาทหน้าที่ของดนตรีในสังคมของชาวกะเหรี่ยงปาละดู.....	43
ประเพณีบุญข้าวใหม่.....	43
พิธีศพ.....	44
ประเพณีบุญสงกรานต์.....	45
องค์ความรู้ทางดนตรีพื้นบ้านของชาวกะเหรี่ยงบ้านปาละดู.....	46
นักดนตรี.....	46
เครื่องดนตรี.....	50
เตหน่า.....	51
ขนาด.....	52
วิธีการบรรเลง.....	53
โอกาสที่ใช้ในการบรรเลง.....	53
ไม้เคาะ (เกลาะ).....	54
ขนาด.....	54
วิธีการบรรเลง.....	54
โอกาสในการบรรเลง.....	55

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
(ฉาบ).....	55
ขนาด.....	56
วิธีการบรรจุ.....	56
โอกาสในการบรรจุ.....	56
โหม่ง (ไม้).....	56
ขนาด.....	57
วิธีการบรรจุ.....	57
โอกาสในการบรรจุ.....	57
กลอง (เต๋อ).....	57
ขนาด.....	58
วิธีการบรรจุ.....	58
โอกาสในการบรรจุ.....	58
วีดไถ่ (กรับไม้).....	59
ขนาด.....	59
วิธีการบรรจุ.....	60
โอกาสในการบรรจุ.....	60
ตุ้มต๋อ.....	60
ขนาด.....	60
วิธีการบรรจุ.....	61
โอกาสที่ใช้ในการบรรจุ.....	61
บทเพลงของชาวกะเหรี่ยงบ้านป่าละอู.....	61
เพลงปลุกข้าวไร่.....	61
เพลงตำข้าว.....	63
รำกระทบไม้.....	65
เพลงชะเซ่.....	67
เพลงร่วมมือร่วมใจ.....	68

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
เพลงนิทาน.....	69
เพลงรำตง.....	73
เพลงรัก.....	78
เพลงส่งตัวคู่ป่าวสาว.....	81
เพลงกลอนเกี้ยวสาว.....	85
5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	89
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	90
อภิปรายผล.....	92
ข้อเสนอแนะ.....	95
บรรณานุกรม.....	96
ภาคผนวก.....	101
ภาคผนวก ก.....	102
ภาคผนวก ข.....	114
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	121

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แผนที่แสดงถิ่นที่อยู่ของกะเหรี่ยงในประเทศไทย	28
2 ผู้ใหญ่บ้านคณิต จันทรอุปถัมภ์ พาชมนวนกล้วยแขกของชาวกะเหรี่ยงบ้านป่าละอู	33
3 ประกอบอาชีพทำไร่และปลูกกล้วย	33
4 อุปกรณ์การทอผ้า (กี่ทอผ้า) ของชาวกะเหรี่ยงบ้านป่าละอู	34
5 อุปกรณ์การทอผ้า (กี่ทอผ้า) ของชาวกะเหรี่ยงบ้านป่าละอู	34
6 อุปกรณ์การทอผ้า (กี่ทอผ้า) ของชาวกะเหรี่ยงบ้านป่าละอู	34
7 อุปกรณ์การทอผ้า (กี่ทอผ้า) ของชาวกะเหรี่ยงบ้านป่าละอู	34
8 อาคารเรียนโรงเรียนอานันท	35
9 ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงบ้านโคนมพัฒนา	36
10 ลักษณะบ้านของชาวกะเหรี่ยงที่นับถือศาสนาพุทธ	37
11 ลักษณะที่อยู่อาศัยของชาวกะเหรี่ยงบ้านป่าละอู	37
12 ลักษณะที่อยู่อาศัยของชาวกะเหรี่ยงบ้านป่าละอู	37
13 แผนที่แสดงอาณาเขตหมู่บ้านและลักษณะถนนบ้านป่าละอู	39
14 ลักษณะการแต่งกายแบบผู้ชาย	40
15 ลักษณะการแต่งกายแบบผู้ชาย	40
16 การแต่งกายของผู้หญิง	41
17 กีตาร์กะเหรี่ยง	51
18 ขลุ่ยไม้ไผ่	51
19 ลักษณะการบรรเลงเตหน่า	52
20 ลักษณะของไม้เคาะ(เกลาะ)	54
21 ลักษณะการตีไม้เคาะ(เกลาะ)	54
22 ลักษณะของฉาบ	55
23 ลักษณะการจับฉาบ	55
24 ลักษณะของโหม่ง(โม)	56
25 ลักษณะของกลอง(เดื่อ)	58
26 ลักษณะการตีกลอง(เดื่อ)	58

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
27 ลักษณะของกรับไม้(วิดไถ).....	59
28 ลักษณะการกรับไม้(วิดไถ).....	59
29 ลักษณะของตั่วตื้อ.....	60

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

จากการเรียนรู้การคิดประดิษฐ์สร้างสรรค์สิ่งต่างๆ โดยที่มีการปฏิบัติสืบทอดกันมาเป็นเวลานาน จนกระทั่งในปัจจุบันโลกของเราเกิดวัฒนธรรมต่างๆ ที่หลากหลาย สิ่งเหล่านี้เป็นตัวที่แสดงออกถึงการดำรงอยู่และความเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละท้องถิ่นนั้น ซึ่งในแต่ละท้องถิ่นก็必将มีความแตกต่างแตกต่างกันออกไปด้วยเช่นกัน อาจจะมีสิ่งที่คล้ายหรือเหมือนกันบ้างแตกต่างกันบ้าง เนื่องจากในแต่ละถิ่นฐานมีสภาพความเป็นอยู่ที่แตกต่างกัน ทั้งสภาพภูมิศาสตร์ ภูมิอากาศ ซึ่งเป็นผลทำให้กลุ่มชนชาติพันธุ์ต่างๆ ความเป็นอยู่วิถีชีวิต ค่านิยม ความเชื่อ ภาษา ที่แตกต่างกันจึงต้องมีการดำรงชีวิตที่ต่างกันออกไปด้วย ในทำนองเดียวกัน วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่มวลมนุษย์ได้ร่วมสร้างขึ้น โดยการเรียนรู้สืบทอดกันมาเป็นเวลานาน จนกระทั่งกลายเป็นมรดกทางวัฒนธรรม (พระยาอนุมานราชธน. 2513: 2)

เมื่อกล่าวถึงคำว่า “วัฒนธรรม” พระยาอนุมานราชธน (2515: 30) กล่าวไว้ว่า หมายถึง ปัญญา ความรู้สึก ความคิด และกิริยาอาการที่มนุษย์สำแดงออกให้เห็นเป็นสิ่งที่ต่างๆ และเป็นนิสัยความประพฤติในส่วนรวมซึ่งไม่มีขึ้นเองตามธรรมชาติ แต่มีขึ้นเพราะมนุษย์สร้าง หรือจากการงานของมนุษย์

หรืออาจหมายถึง สิ่งที่มนุษย์ปรับปรุงให้เกิดความเจริญงอกงามในวิถีแห่งชีวิตของส่วนรวม และสามารถที่จะถ่ายทอดต่อกันได้ อีกทั้งความรู้สึก ความคิดเห็น ความประพฤติและการกระทำต่างๆ ของมนุษย์ ที่แสดงให้เห็นถึง ภาษา ศิลปะ ความเชื่อถือ ระเบียบประเพณี เป็นต้น เป็นมรดกแห่งสังคม ซึ่งสังคมรับและรักษาไว้ให้เจริญงอกงาม (พระยาอนุมานราชธน. 2525: 103-104)

วีระ บำรุงรักษ์ (2538: 4) ได้ให้ความหมายของ “วัฒนธรรม” ว่า วัฒนธรรมคือส่วนประกอบที่สลับซับซ้อนทั้งหมดของลักษณะอันชัดเจน ของจิตวิญญาณ วัตถุ สติปัญญา และอารมณ์ ซึ่งประกอบกันขึ้นเป็นสังคมหรือหมู่คณะ วัฒนธรรมมิได้หมายถึงเฉพาะศิลปและวรรณกรรมเท่านั้นแต่หมายถึงฐานนิยมต่างๆ ของมนุษย์ ระบบค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี และความเชื่อ ในทำนองเดียวกันนี้ “วัฒนธรรม” หมายถึง การปลูกฝังสิ่งต่างๆ ลงในสังคมมนุษย์และเมื่อปลูกฝังแล้วก็มีการถ่ายทอดต่อไป มนุษย์เราแต่เดิมเกิดมาในสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติที่มีอยู่ในโลกเหมือนสัตว์โลกอื่นทั้งหลายแต่มนุษย์สามารถที่จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม ตามธรรมชาตินั้นให้เกิดประโยชน์แก่ตนได้มากที่สุด (บุญยงค์ เกศเทศ. 2536: 18)

ดังนั้น คำว่า “วัฒนธรรม” จึงมีความหมายโดยรวมว่า สิ่งที่ดีงามต่างๆ เช่น พฤติกรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ความเชื่อ และค่านิยม ที่มนุษย์สร้างขึ้นมาแสดงให้เห็นถึงความเจริญงอกงามของสังคม ดำเนินใช้ในการดำรงชีวิตของตน และเรียนรู้เพื่อถ่ายทอดให้กับคนในสังคมของตนต่อไป นำมาซึ่งความเจริญงอกงามในสังคมนั่นเอง

เมื่อในแต่ละท้องถิ่นมีเอกลักษณ์ที่ต่างกันวัฒนธรรมต่างๆรวมทั้งวัฒนธรรมทางด้านดนตรีก็แตกต่างกันไปด้วย ดนตรีจัดเป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งที่ได้มาโดยการเรียนรู้ถ่ายทอดกันและกัน (สุพัตรา สุภาพ. 2518: 68) ดนตรีเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น จากความต้องการความบันเทิงสนุกสนาน โดยใช้ความคิดจินตนาการ การหาอุปกรณ์มาสรรค์สร้างเพื่อตอบสนองความต้องการของตน ซึ่งอาจจะเป็นวัสดุที่หาได้ง่ายจากธรรมชาติในท้องถิ่นนั้น มนุษยชาติทุกเผ่าพันธุ์ ไม่ว่าจะเป็นชนชาติที่ล่าสัตว์หรือชนเผ่าที่มีอารยธรรมทั้งที่สูญชาติพันธุ์ไปแล้ว และยังมีสืบทอดเผ่าพันธุ์อยู่ในปัจจุบัน ต่างก็มีวัฒนธรรมทางดนตรีซึ่งมีความแตกต่างกันในลักษณะขององค์ประกอบทางสังคมและวัฒนธรรมของตน พัฒนาการทางดนตรีของชนเผ่าต่างๆ จะสัมพันธ์กับพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของเผ่าพันธุ์นั้นด้วย (พูนพิศ อมาตยกุล . 2527: 5) ดนตรีจึงจัดเป็นศิลปะแขนงหนึ่งที่เราสามารถพบเห็นได้ในทุกชนชาติ กลุ่มชน หรือแม้กระทั่งในกลุ่มสังคมเล็กๆ ดนตรีเป็นเรื่องของเสียงที่อาศัยโสตประสาทเป็นเครื่องรับรู้ และแปลความหมายหรือไม่ก็ได้คู่เคียงกับเสียงของภาษาพูด ซึ่งในการตีความหมายอาจจะแตกต่างกันไปตามแต่ ความคิดแต่ละคนหรือรับรู้ไปคนละอารมณ์ก็ได้ (สัจด์ ภูเขาทอง . 2532: 9) นานาชาติไม่ว่าสมัยใดถิ่นใดตั้งแต่ชาติที่เป็นป่าเถื่อนจนถึงชาติที่เจริญย่อมมีการร้องรำทำเพลงเป็นสมบัติประจำชาติของตน สำหรับใช้เนื่องในกิจกรรมพิธีลัทธิศาสนาและในการพักผ่อนหย่อนใจเนื่องด้วยสังคม การร้องรำทำเพลงจึงเป็นสิ่งจำเป็น เกี่ยวกับจิตใจขาดไม่ได้ เพราะเป็นศิลปะซึ่งบำรุงจิตใจให้ชุ่มชื่น ชาติใดมีความเป็นอยู่อย่างไร มีจิตใจดีงาม หรือเลวทราม อาจดูได้จากการร้องรำทำเพลงประจำชาติของตน และอาจเปรียบเทียบกับชาติอื่นว่ามีความสูงต่ำกันอย่างไรในทหวัฒนธรรม (พระยาอนุমানราชธนา 2515: 104)

การศึกษาดนตรีในภูมิภาคต่างๆจึงมิได้มีความหมายเพียงแค่นิยามของวัฒนธรรมประจำชาตินั้นๆ เป็นหลัก แต่ยังหมายถึงดนตรีและวัฒนธรรมของบุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ณ ที่ใดที่หนึ่งโดยเฉพาะ (ปัญญา รุ่งเรือง . 2541: 116) การศึกษาวัฒนธรรมท้องถิ่นนั้น นอกจากการศึกษาด้านวัฒนธรรมแล้วยังมีด้านวัฒนธรรมด้านอื่นๆ ที่แตกต่างกันคล้ายคลึงกัน เช่น พิธีกรรม และประเพณีต่างๆ ในพิธีกรรมและประเพณีนี้ต่างก็ประกอบไปด้วย บทเพลง พิธีการ และสิ่งประกอบอื่นๆ ที่อยู่ในค่านิยมของกลุ่มนั้นๆ ซึ่งสามารถเรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์คตินิเวศน์บ้าน คำประพันธ์ต่างๆ ภาษาถิ่น และเรื่องเกี่ยวกับ การดำเนินชีวิตของชาวบ้านได้ (กาญจนา อินทรสุนานนท์. 2536: 52)

ในที่นี้จึงเป็นที่ยอมรับเชื่อกันว่า คนตี่นั้นเป็นภาษาชนิดหนึ่งของมนุษย์เราชาติใดก็ตามที่มีภาษาพูด ภาษาเขียนของตนเอง ก็มักจะมีดนตรีเป็นของตนเองด้วย เพราะดนตรีและเพลงร้องนั้นเป็นส่วนหนึ่งที่พัฒนามาพร้อมๆ กับภาษาพูด (พูนพิศ อมาตยกุล. 2529: 1)

“ร้องรำทำเพลง” เป็นคำคล้องจองเก่าๆ ที่หมายถึงการเล่น ๓ อย่างคือ “ร้อง” อย่างหนึ่ง “รำ” อย่างหนึ่ง “ทำเพลง” อีกอย่างหนึ่ง “ร้อง” หมายถึง ขับหรือลำคำโคลงกลอน “รำ” หมายถึง ฟ้อนหรือระบำและรำเต้นท่าทาง “ทำเพลง” หมายถึง เครื่องมือดีด สี ตี เป่า ที่ใช้ประโคมและบรรเลงเป็นทำนองทั้ง ๓ อย่างนี้นับเป็นการละเล่นพื้นฐานที่มีอยู่ในกลุ่มชนทุกหมู่เหล่าทุกเผ่าพันธุ์ (สุจิตต์ วงษ์เทศ. 2542: 3)

“การเล่นพื้นบ้าน” คือ การเล่นที่เป็นประเพณีนิยมในแต่ละท้องถิ่น มีทั้งการเล่นของเด็กและการเล่นของผู้ใหญ่ เป็นกิจกรรมที่เล่นสืบทอดกันมาในท้องถิ่นแต่ครั้งบรรพบุรุษ การเล่นพื้นบ้านมักจะสัมพันธ์กับพิธีกรรมและวัฒนธรรมพื้นบ้านด้านอื่นๆ ตลอดจนสะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตและสังคมท้องถิ่นนั้นๆ (ทรงศักดิ์ ปรารักษ์วัฒนากุล. 2539: 13)

เพลงพื้นบ้านเป็นเพลงร้องที่เกิดจากกลุ่มคนในท้องถิ่นที่สืบทอดกันมา เริ่มต้นจากผู้ใดร้องเป็นคนแรกไม่เป็นที่ปรากฏ แต่เป็นที่แน่นอนว่าสมัยก่อนไม่มีมหรสพให้ความสนุกสนานบันเทิงเหมือนปัจจุบัน คนในท้องถิ่นจึงต้องใช้ความสามารถ ปฏิภาณ คิดเพลงเพื่อให้เกิดความบันเทิงในกลุ่มของตน (สุภักดิ์ อนุกุล; และ วลัยพร นิยมสุจริต. 2546: 8)

ฉะนั้น การละเล่นพื้นบ้าน และ เพลงพื้นบ้าน นั้นเป็นสิ่งที่แสดงออกถึงความเรียบง่ายแบบพื้นบ้านของตนเองซึ่งดำเนินมาตั้งแต่ บรรพบุรุษ สืบมาจนปัจจุบัน ต่างก็ชี้ให้เห็นวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ประเพณี วัฒนธรรมต่างๆ ของกลุ่มชนนั้น นำมาซึ่งความสมัครสมานสามัคคี ความเพลิดเพลิน สนุกสนานของคนในท้องถิ่น ซึ่งในแต่ละที่แต่ละกลุ่มชนก็จะมีแตกต่างกันออกไปตามสภาพของกลุ่มชนนั้นๆ

กระเหรี่ยง เป็นชาวเขาเผ่าหนึ่งซึ่งจัดอยู่ในตระกูลทิเบต-พม่า (Sino-Tibetan stock) การจัดกลุ่มตามแนวนี้เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปในหมู่นักมานุษยวิทยา แต่ในทางภาษาศาสตร์นั้นมีการแยกภาษาของกระเหรี่ยงออกเป็นภาษาหนึ่งของภาษาตระกูลใหญ่จีน-ทิเบต

สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน มีการจัดประชากรเชื้อชาติกระเหรี่ยงไว้เป็นชาวเขา กลุ่มหนึ่งอยู่ในกลุ่มภาษาตระกูลทิเบต-พม่า (Tibeto-Burman) ชาวเขาเผ่ากระเหรี่ยงนี้เคยมีถิ่นฐานดั้งเดิมอยู่ทางตอนใต้ของจีน และต่อมาได้มีการอพยพเคลื่อนย้ายลงมาตั้งถิ่นฐานทางตอนใต้จนกลายเป็นชนกลุ่มน้อยในประเทศพม่าและไทย มีข้อมูลระบุว่า มีชาวเขาเผ่ากระเหรี่ยงในพม่าประมาณ 367,000 คน และมีชาวเขาเผ่ากระเหรี่ยงอยู่ในประเทศไทยประมาณ 60,000 – 70,000 คน บริเวณที่มีกระเหรี่ยงตั้งถิ่นฐานอยู่มากคือที่ราบหุบเขาในแนวเขาถนนธงชัยและตะนาวศรีซึ่งเป็นแนวพรมแดนระหว่างไทยและพม่า (สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. 2517: 889 – 890)

กอร์ดอน ยัง (Gordon Young) ซึ่งได้ใช้เวลาหลายปีในการเข้าไปศึกษาค้นคว้าเรื่องราวเกี่ยวกับชาวเขาเผ่าต่างๆ ในภาคเหนือของประเทศไทย ได้ให้ข้อคิดเห็นว่าหากใช้ทิศทางการอพยพเป็นหลักในการแยกประเภทชาวเขาในภาคเหนือแล้ว อาจแบ่งชาวเขาในภาคเหนือของประเทศไทยออกเป็น 2 สาขา และใน 2 สาขาใหญ่นี้ประกอบด้วยชาวเขาเผ่าต่างๆ จำนวน 20 เผ่าด้วยกัน ดังต่อไปนี้

ก. ชนชาติที่อพยพจากทางทิศใต้ไปสู่ภูมิภาคทางเหนือ ชนพวกนี้เรียกว่าพวกเอเชียตะวันออกเฉียงหรือเรียกเป็นคำเฉพาะในวิชาชาติพันธุ์วิทยาว่า “Austro – Asiatic” ตัวอย่างของชนชาตินี้ได้แก่พวกที่มีเชื้อสายเดียวกันกับเผ่าว่า (Wa) ซึ่งตกค้างอยู่ในภาคเหนือขณะนี้ สาขาของพวกว่าซึ่งอาศัยอยู่ในภาคเหนือของประเทศไทยได้แก่ ละว้า ขมุ ข่าฮ่อ ถิ่น และผิทองเหลือง

ข. ชนชาติอพยพจากทิศเหนือไปสู่ภูมิภาคทางใต้ ชน ชาติเหล่านี้ได้แก่พวกจีน -ทิเบต (Sino – Tibetan) ได้อพยพลงใต้ตามเส้นทางขนานกับการอพยพทางเหนือลงมาใต้ของชนชาติไทยแต่มาในระดับสูงกว่า ในขณะที่ชนชาติไทยอพยพเข้ามาอาศัยอยู่ในที่ราบลุ่ม ชนพวกนี้ได้อพยพตามเส้นทางอันคดเคี้ยวซึ่งทำให้การเคลื่อนย้ายเป็นไปโดยล่าช้า และได้เข้ามาอาศัยอยู่ในภาคเหนือของประเทศไทยประมาณ 100 ปีมาแล้ว พวกจีน – ทิเบต แยกสาขาออกเป็น 2 พวก ดังต่อไปนี้

1) พวกทิเบต – พม่า (Tibeto – Burman) ชนพวกนี้สืบเชื้อสายมาจากพวกโลโล – โนสุ (Lolo – Nosu) และมีลักษณะส่อแสดงว่าได้รับอิทธิพลของชนชาติทิเบตอยู่มาก ชาวเขาซึ่งมีเผ่าพันธุ์เดียวกันกับพวกนี้ก็คือ อี๋ก้อ ลีซอ มูเซอ และกระเหรี่ยง พวกมูเซอและกระเหรี่ยงยังได้แบ่งแยกเผ่าพันธุ์ย่อยลงไปอีก สำหรับพวกมูเซอนั้นประกอบด้วย มูเซอดำ มูเซอแดง มูเซอซีกเซและ ส่วนพวกกระเหรี่ยงนั้นประกอบด้วยกะเหรี่ยงโปว์ กะเหรี่ยงสกอ กะเหรี่ยงบเว และตองสู

2) พวกจีนเดิม (Main Chinese) ชนชาติในตระกูลจีนเดิมนี้มีความใกล้ชิดกับชนชาติจีนเป็นอย่างมาก ชาวเขาซึ่งมีเผ่าพันธุ์เดียวกันกับพวกนี้ได้แก่ แม้ว เย้า และจีนฮ่อ พวกแม้วนั้นมี 3 พวกด้วยกันคือ แม้วดำ แม้วขาว และแม้วกวมป่า สำหรับพวกจีนฮ่อมีถิ่นที่อยู่เดิมในมณฑลยูนนาน และมณฑลอื่นๆ ในประเทศจีน ซึ่งเพิ่งมาตั้งหลักแหล่งบนภูเขาในจังหวัดเชียงใหม่และเชียงรายเมื่อไม่นานมานี้เอง (ขจัดภัย บุรุษพัฒน์. 2518: 6-7)

กระเหรี่ยง เป็นชื่อที่คนทั่วไปใช้เรียกกลุ่มชนชาติพันธุ์กลุ่มหนึ่ง ที่อาศัยอยู่หนาแน่นในบริเวณภาคเหนือและตะวันตกของประเทศไทยชื่อ “กะเหรี่ยง” เป็นชื่อที่เรียกตามอย่างมอญซึ่งเรียกกลุ่มชาติพันธุ์กลุ่มนี้ว่า “กะเรง” ชนกลุ่มนี้ (ยกเว้นกลุ่มตองสู) เรียกตนเองว่า “ปกาเกยอ” ซึ่งแปลว่า “คน” (โสฬส ศิริไธย. 2536)

คำว่า “กะเหรี่ยง” เป็นนามเรียกกันในภาคกลางของไทย พม่าเรียกว่า “กะยีน” คนไทยในรัฐฉานแห่งสหภาพพม่าและจังหวัดภาคเหนือของไทยเรียกว่า “ยาง” ส่วนพวกที่อยู่ในภาคกลาง เช่น จังหวัดเพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ บางทีเรียกว่า “กระหรั่ง” (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการการปฏิบัติการจิตวิทยาแห่งชาติ. 2518: 1)

ถิ่นฐานดั้งเดิมของกะเหรี่ยงอยู่บริเวณมองโกเลียเมื่อกว่า 2,000 ปีมาแล้ว ต่อมาได้หนีภัยสงครามมาอยู่ที่ทิเบต และเมื่อถูกกรูกรานจากกองทัพจีน ก็ถอยร่นลงมาทางใต้เรื่อยๆ นับตั้งแต่บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำแยงซีเกียง จนกระทั่งลงมาถึงดินแดนลุ่มแม่น้ำสาละวินในเขตประเทศพม่า(ชวัญใจ เอมใจ. 2537) กะเหรี่ยงในประเทศพม่าอาศัยอยู่หนาแน่นในบริเวณลุ่มแม่น้ำอิระวดีและลิตตัง ตั้งแต่บริเวณเทือกเขาที่กั้นพรมแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศพม่า ตั้งแต่ทางเหนือสุดบริเวณเหนือเมืองตองยี จนลงมาถึงสุดที่บริเวณคอคอดกระจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (สุริยา รัตนกุล. 2531; อ้างอิงจาก Lebar; others. 1964) (สุริยา รัตนกุล; และสมทรง บุรุษพัฒน์. 2537: 1)

จากข้อมูลสำรวจประชากรชาวเขาของศูนย์พัฒนาชาวเขาประจำจังหวัดต่างๆพบว่ามีการกะเหรี่ยงอาศัยอยู่ทั้งในภาคเหนือตอนบน ลงไปกระทั่งถึงภาคกลาง รวมทั้งสิ้น 15 จังหวัด เรียงจากมากไปหาน้อย คือ เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ตาก ลำพูน กาญจนบุรี เพชรบุรี ราชบุรี เชียงราย ลำปาง เพชรบุรี อุทัยธานี สุพรรณบุรี กำแพงเพชร ประจวบคีรีขันธ์ และสุโขทัย (ประวิตร โพธิอาศน์. 2541: 1)

กะเหรี่ยงในภาคกลางที่ติดต่อกับพรมแดนพม่ามีอยู่มากในจังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรี, เพชรบุรี, ส่วนจังหวัดประจวบคีรีขันธ์มีผู้พบเห็นในกิ่งอำเภอกุยบุรี อำเภอเมือง และอำเภอหัวหิน (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการการปฏิบัติการจิตวิทยาแห่งชาติ. 2518: 2)

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์เป็นจังหวัดหนึ่งซึ่งมีพรมแดนติดต่อกับประเทศพม่า บริเวณนี้จึงมีการอพยพกลุ่มชนเข้ามาอาศัยได้ อย่างชนชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ เป็นตำบลในเขตการปกครองของอำเภอหัวหิน ประกอบไปด้วย 11 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ 1 บ้านเฉลิมเกียรติพัฒนา หมู่ 2 บ้านฟ้าประทาน **หมู่ 3 บ้านปาละอู** หมู่ 4 บ้านห้วยผึ้ง หมู่ 5 บ้านเฉลิมพร หมู่ 6 บ้านโคกมพัฒนา หมู่ 7 บ้านคลองน้อย หมู่ 8 บ้านเฉลิมราชพัฒนา หมู่ 9 บ้านโป่งลำโพง หมู่ 10 บ้านหนองสะแก หมู่ 11 บ้านปากคลอง มีเนื้อที่ทั้งหมด 297 ตารางกิโลเมตร สภาพพื้นที่โดยทั่วไปเป็นที่ราบสูง มีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ มีน้ำใช้ตลอดปี เหมาะแก่การทำเกษตรกรรม

บ้านปาละอู เป็นอีกหมู่บ้านหนึ่งซึ่งมีชนชาวกะเหรี่ยงอาศัยอยู่และบางคนนั้นก็เรียกตนเองว่า “กระหรั่ง” ที่บ้านปาละอูแห่งนี้ชาวกะเหรี่ยงจะมีการเล่นบรเวง พิณที่มีรูปร่างคล้ายพิณพม่า เรียกว่า “เตหนา” บรเวงประกอบในพิธีการไหว้พระจันทร์ซึ่งมีการทำ พิธีในวันขึ้น 15 ค่ำของทุกเดือน เป็นที่นำศึกษาค้นคว้ารวบรวมในเรื่องของบทเพลงที่บรเวงประกอบพิธีการไหว้พระจันทร์ ซึ่งมีผู้บรเวงได้น้อย และผู้ที่บรเวงอยู่ได้นี้ นักรวามากแล้ว ในอนาคตข้างหน้าบทเพลงและการบรเวงดนตรี รวมทั้ง

ศิลปวัฒนธรรมทางดนตรีและประเพณีดั้งเดิม ของชาวกะเหรี่ยงอาจ สูญหายไป ได้ และด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญของศิลปวัฒนธรรม ประเพณีอันดีงามของชาวกะเหรี่ยงบ้านป่าละอู จึงสนใจที่จะทำการเก็บศึกษาข้อมูลมาเป็นองค์ความรู้ โดยอาศัยแนวทางการศึกษาดนตรีตามหลักของมานุษยดุริยางควิทยา เป็นแนวทางในการศึกษาหาคำตอบและอธิบายเรื่องราวต่างๆ ทางวัฒนธรรมดนตรีของชาวกระเหรี่ยงบ้านป่าละอูที่แฝงไว้ด้วยความเชื่อ และภูมิปัญญาของชนเผ่า เนื่องจากเห็นว่าดนตรีนั้นเป็น ส่วนหนึ่งของชีวิตทุกชนชาติ โดยเลือกศึกษาและรวบรวมข้อมูลในเขตหมู่บ้านชาวกระเหรี่ยงบ้านป่าละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อศึกษาค้นคว้าข้อมูลทางด้านดนตรีและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อเผยแพร่ให้แก่ผู้ที่สนใจศึกษา อีกทั้งจะเป็นการส่งเสริมและอนุรักษ์ดนตรีและวัฒนธรรมของชาวกระเหรี่ยงให้คงอยู่สืบต่อไป

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาสถานภาพและบทบาทของดนตรีในสังคมของชาวกระเหรี่ยงบ้านป่าละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
2. เพื่อรวบรวมองค์ความรู้ทางดนตรีพื้นบ้านชาวกระเหรี่ยงบ้านป่าละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ความสำคัญของการศึกษาวิจัย

เนื่องจากวัฒนธรรม ศิลปะทางดนตรีต่างๆ ของชาวกระเหรี่ยงมีความเป็นเอกลักษณ์ของตน และมีความสำคัญต่อบทบาททางสังคมและวัฒนธรรมกระเหรี่ยง การอพยพที่อยู่อาศัยมาโดยตลอดของชาวกระเหรี่ยง และการสืบทอดวัฒนธรรมทางดนตรีดั้งเดิมลดลง รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมปัจจุบันนั้น ทำให้วัฒนธรรม ประเพณีต่างๆ ของชาวกระเหรี่ยงเริ่มที่จะเปลี่ยนแปลงและสูญหายไป ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญของศิลปวัฒนธรรม ประเพณีของชาวกระเหรี่ยงบ้านป่าละอู จึงสนใจที่จะทำการเก็บศึกษาข้อมูลมาเป็นองค์ความรู้ โดยเลือกศึกษาและรวบรวมข้อมูลในเขตหมู่บ้านชาวกระเหรี่ยงบ้านป่าละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อศึกษาค้นคว้าข้อมูลทางด้านดนตรีและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อเผยแพร่ให้แก่ผู้ที่สนใจศึกษา อีกทั้งจะเป็นการส่งเสริมและอนุรักษ์ดนตรีและวัฒนธรรมของชาวกระเหรี่ยงสืบไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. พื้นที่การศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะทำการศึกษาเฉพาะพื้นที่หมู่บ้านชาวกะเหรี่ยงบ้านป่าละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์เท่านั้น
2. การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ จะทำการศึกษารวบรวมความรู้โดยเน้นเฉพาะเนื้อหาทางด้านดนตรีและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีเป็นสำคัญ เช่น ประวัติที่มาของดนตรี เครื่องดนตรี ส่วนประกอบของเครื่องดนตรี บทเพลง และประเพณี โอกาสที่ใช้ในการบรรเลงดนตรี นักดนตรี การถ่ายทอดสถานภาพและบทบาทของสังคมของชาวกะเหรี่ยงบ้าน ป่าละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์เท่านั้น
3. ในการศึกษาาระบบเสียง บันทึกระดับเสียงและทำนองเพลง ผู้วิจัยใช้โน้ตไทยในการบันทึก

นิยามศัพท์เฉพาะ

สถานภาพ คือ วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวกะเหรี่ยงบ้านป่าละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

บทบาท คือ หน้าที่ของดนตรีในสังคมของชาวกะเหรี่ยงบ้านป่าละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

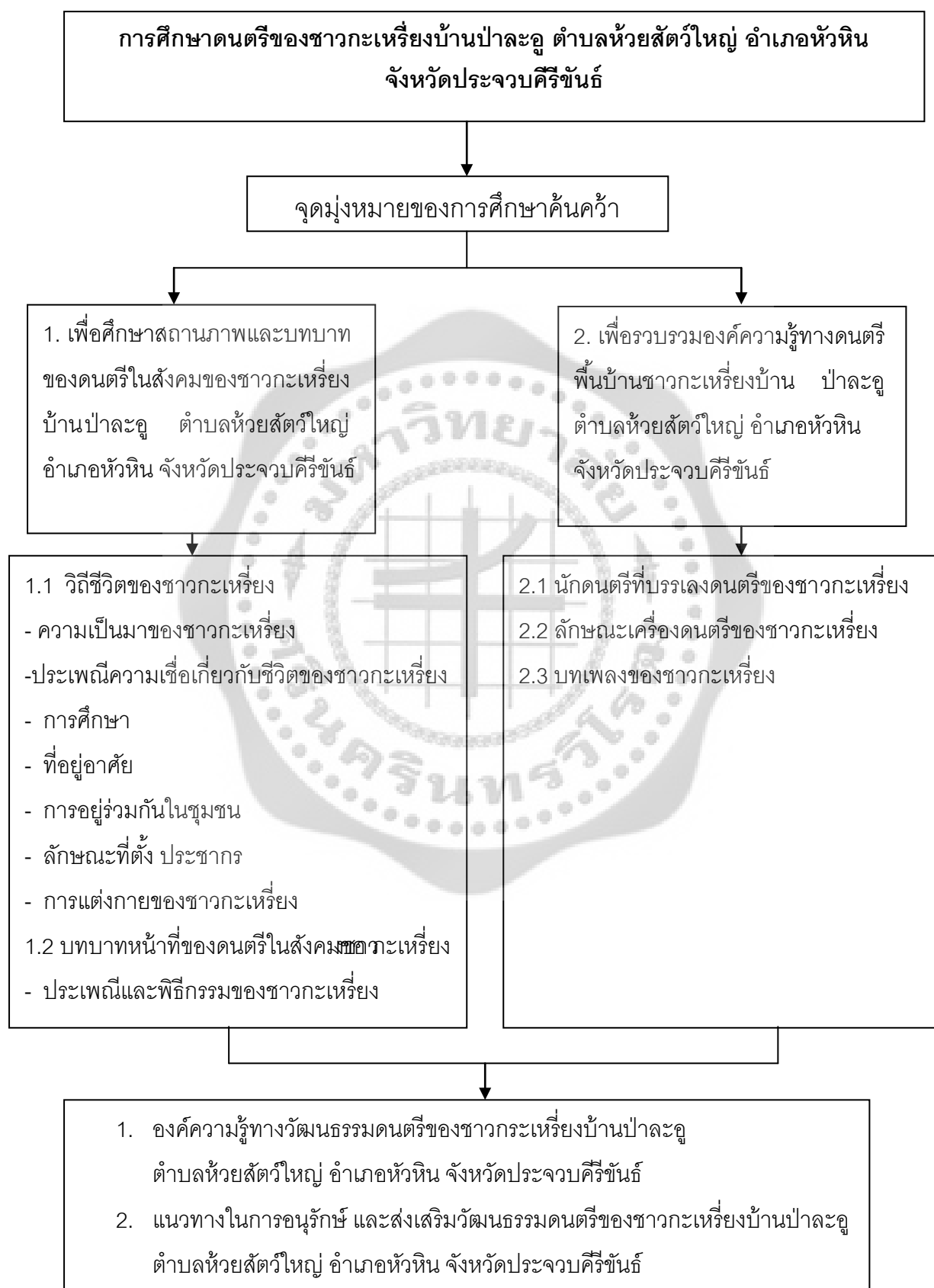
เตหน้า คือ เครื่องดนตรีชนิดหนึ่งของชาวกระเหรี่ยงบ้าน ป่าละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ลักษณะคล้ายพิณพม่า มี 6 สาย สร้างด้วยวัสดุไม้

ชาวกระเหรี่ยง คือ กลุ่มชนกะเหรี่ยงที่อาศัยอยู่ในบ้านป่าละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ข้อตกลงเบื้องต้น

คำศัพท์ภาษากระเหรี่ยงที่ใช้ในบริภูณานิพนธ์ฉบับนี้ ได้ทำการถ่ายทอดคำศัพท์นี้ด้วยภาษาไทย ให้ใกล้เคียงกับเสียงเดิมมากที่สุด มิได้ยึดถือตามหลักภาษาศาสตร์แต่อย่างใด

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในปัจจุบันนี้ได้มีการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับดนตรีชนเผ่าและเขียนลงบทความ เผยแพร่ในเอกสาร วารสาร และหนังสือต่างๆ ไว้พอสมควร แต่ไม่มากนัก ซึ่งเนื้อหาส่วนใหญ่มีการกล่าวถึงองค์ประกอบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาดุริยางคศาสตร์ชาติพันธุ์ในหลายๆ ทศนะ ที่เน้นในด้านการรวบรวมข้อมูลทางวัฒนธรรมการศึกษาประวัติชุมชนแหล่งต่างๆ พิธีกรรมและความเชื่อ ส่วนในด้านการศึกษาดนตรีโดยเฉพาะดนตรีของกลุ่มชาติพันธุ์ ตามหลักของ มนุษยวิทยา คิวทียาโดยตรง สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้นี้ยังไม่ปรากฏว่ามีงานวิจัย เอกสารหรือตำราที่ได้กล่าวถึงดนตรีของชาวกระเหรี่ยงบ้านป่าละอูอย่างแท้จริง ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้นำข้อมูลจาก การศึกษาค้นคว้างานวิจัย เอกสาร ตำราทางวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเหล่านี้ นำมาศึกษาเพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาร่วมกับการเก็บรวบรวมข้อมูลทางภาคสนาม ในการศึกษาค้นคว้างานวิจัยในครั้งนี้ แหล่งข้อมูล การศึกษาค้นคว้าที่นำมาประกอบนี้ นับว่ามีความสำคัญต่อการศึกษาค้นคว้าเป็นอย่างยิ่ง

เอกสาร ตำรา และหนังสือทางวิชาการ

บุญยงค์ เกศเทศ (2536 : 1) ได้กล่าวถึงความหมายของมนุษยวิทยาไว้ในหนังสือวัฒนธรรมเผ่าพันธุ์มนุษย์ว่า มนุษยวิทยา เป็นศาสตร์ที่ศึกษาเรื่องราวและผลงานของมนุษย์ โดยศึกษาถึงความ เป็นมาของมนุษย์โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ ศึกษาถึงพฤติกรรมของมนุษย์และผลผลิตที่มนุษย์ สร้างสรรค์ขึ้น ทั้งนี้เพื่อที่จะอำนวยความสะดวกในการศึกษาเรื่องราวของมนุษย์ได้ละเอียด กว้างขวาง และมีหลักฐานสนับสนุนที่น่าเชื่อถือได้ ในทำนองเดียวกัน ยศ สันตสมบัติ (2544: 6) กล่าวถึง ชาติพันธุ์วิทยาว่า เป็นสาขาของมนุษยวิทยาวัฒนธรรมที่สนใจศึกษาวัฒนธรรมและแบบแผนพฤติกรรมของมนุษย์ ในลักษณะที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน พื้นฐานของสาขาวิชานี้อยู่ที่การทำวิจัยภาคสนาม (field research) ซึ่งเป็นการศึกษาสังคมวัฒนธรรมโดยการเข้าไปสังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วม (participant observation) นักมนุษยวิทยาจะอยู่ร่วมกับชนเผ่าหรือกลุ่มที่ตนศึกษาเป็นระยะเวลานาน กินอยู่หลับนอนและพูดภาษา ของชาวบ้าน เข้าร่วมในงานฉลอง และพิธีกรรมต่างๆ อย่างใกล้ชิด สัมภาษณ์และซักถามชาวบ้านใน ประเด็นปัญหาต่างๆ เพื่อทำความเข้าใจกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ระบบการทำมาหากิน ความเชื่อ และ ขนบธรรมเนียมประเพณีของชนกลุ่มนั้น โดยทำการจดบันทึกรายละเอียดจากการสังเกตการณ์อย่างมี ส่วนร่วมเอาไว้อย่างเป็นระบบ เพื่อนำข้อมูลเหล่านั้นมาวิเคราะห์ ทำความเข้าใจและอธิบายวัฒนธรรม และ พฤติกรรมของชนกลุ่มนั้น รวมทั้งนำเอาข้อมูลมาใช้วิเคราะห์เปรียบเทียบกับมนุษย์ในสังคม วัฒนธรรมอื่นๆ ต่อไป

กาญจนา อินทรสุนานนท์(2548: 46) ได้กล่าวถึงดนตรีกับสุขภาพจิตในหนังสือดุริยางคศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาส ตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไว้ว่า ดนตรี เป็นสื่อให้จิตใจมนุษย์ได้พักพิง สามารถกล่อมเกลารวมมนุษย์ได้ในทุกรูปแบบ มนุษย์ทุกชาติทุกภาษาสามารถเข้าใจในภาษาดนตรี ได้เหมือนกัน ดนตรีนี้นั้นมีอยู่ทุกอารมณ์ เช่น อารมณ์รัก อา รมณ์โกรธ อารมณ์โศกเศร้า อารมณ์ สนุกสนาน ฯลฯ ซึ่งสอดคล้องกับ เฉลิมพล งามสุทธิ (2548: 52) ได้เขียนบทความเรื่อง “ดนตรีบำบัด” ในหนังสือดุริยางคศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาส ตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้กล่าวถึงว่า ดนตรี มีความสัมพันธ์กับมนุษย์มาตั้งแต่เริ่มมีมนุษย์ชาติแล้ว ไม่ว่าจะเป็นความบันเทิง วิศวกรรมทางสังคม วัฒนธรรมและจิตใจ อีกทั้งยังเป็นเครื่องกล่อมเกล่าจิตใจและผ่อนคลายอารมณ์ได้เป็นอย่างดี

ในส่วนของดนตรีพื้นบ้านศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์ (2536: 69) กล่าวไว้ในบทความเรื่อง “ความสำคัญ ของภาษาในการศึกษาดนตรีพื้นบ้านของไทย การศึกษาทางมานุษยวิทยาการดนตรีว่า าในการศึกษา ดนตรีพื้นบ้านจะพบว่า ภาษามีความสัมพันธ์กับดนตรีอย่างแนบแน่น การที่ดนตรีมีความสัมพันธ์กับ ภาษานั้นน่าจะเกิดจากการที่ดนตรีและ ภาษานั้นมีปฏิกิริยาเกิดจากจุดเดียวกัน คือดนตรีและภาษาต่างถูก สร้างขึ้นมาเพื่อใช้ในการสื่อสาร ดนตรีและภาษาเป็นเรื่องราวของการแสดงออกของความคิดคว ามตนเอง ออกมา ซึ่งในเรื่องของการสื่อสารจะพบว่า ภาษานั้นสามารถกระทำได้ดีชัดเจนมากกว่า ภาษาสามารถที่ จะแสดงออกถึงสิ่งที่เป็นนามธรรม รมให้เป็นรูปธรรม ในขณะที่ดนตรี การแสดงออกสิ่งที่ออกมาเป็น รูปธรรมนั้นดนตรีไม่สามารถกระทำได้ดีสมบูรณ์ดังเช่นภาษา

ดนตรีของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงนั้น สุริยา รัตนกุล (2539: 23-38) ได้กล่าวไว้ว่า กะเหรี่ยงสะกอ ในภาคเหนือ เป็นพวกที่มีความสามารถร้องเพลงและการร้องเพลงนี้ นเป็นการร้องเพลงอย่างมีแบบ แผน มีกำหนดชนิดของเพลงว่าเพลงใดควรร้องในงานอะไร เพลงที่ร้องในงานศพจะนำมาร้องในบ้าน ไม่ได้ เพลงที่ใช้ร้องในงานศพ คือ เพลงทาบลิ้อ เป็นเพลงที่เกี่ยวกับเรื่องผีวิญญาณ แบ่งเป็นทาบลิ้อ แท้ และทาบลิ้อที่ไม่แท้ ในเรื่องเดียวกัน สมัย สุทธิธรรม (2541: 33-35) กล่าวว่ากะเหรี่ยงเป็นชนกลุ่มน้อย อีกกลุ่มหนึ่งที่มีลักษณะนิสัยชอบร้องเพลงและการเต้นรำ ในงานรื่นเริงต่างๆ พวกเขาจะดั้สมมีการร้องรำ ทำเพลงอยู่เสมอ เช่น งานปีใหม่ งานแต่งงาน หรือแม้กระทั่งงานศพ ชาวกะเหรี่ยงก็ยังร้องเพลงลำพืง ลำพืงอย่างโหยวนเพลงพื้นบ้านแบบดั้งเดิม เรียกว่า “ทา”

สุริยา รัตนกุล และ สมทรง บุรุษพัฒน์ (2537: 4-5) กล่าวว่า กระเหรี่ยงที่พบในประเทศไทย แบ่งออกเป็นกลุ่มย่อยตามลักษณะภาษาและความเป็นอยู่ได้ 4 กลุ่ม เรียงลำดับจากกลุ่มที่มีจำนวน มากไปหาน้อยได้ ดังนี้

1. กะเหรี่ยงสะกอ (Sgaw Karen)

คนไทยในภาคเหนือเรียกกะเหรี่ยงสะกอว่า “ยางขาว” นอกจากนี้ ยังมีคำอื่นที่ชี้เรียกกะเหรี่ยงสะกอ ได้แก่ “ยางกะเลอ ปายาง ยางเปียง” กะเหรี่ยงสะกอเรียกตัวเองว่า “จกอ” (ประวิตร โพธิ์อาศน์ . 2527) เป็นกลุ่มกะเหรี่ยงที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย มีจำนวนประชากรประมาณ 500,000 คน อาศัยอยู่ในอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรี และแถบชายแดนไทย – พม่าทั่วไป (พจนารถ เสมอมิตร . 2526)

2. กะเหรี่ยงโป (Pwo Karen)

คนไทยในภาคเหนือเรียกกะเหรี่ยงโปว่า “พลอ” หรือ “โพล่ง” บ้างก็เรียกว่า “ยางด้ายแดง ยางบ้าน” (ศุภนิวิชัยชาวเขา . 2526) กะเหรี่ยงโปมีจำนวนประชากรเป็น ที่สองรองจากกะเหรี่ยงสะกอ คือ ประมาณ 70,000 คน อาศัยอยู่แถบจังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำพูน ลำปาง แพร่ ตาก อุทัยธานี กาญจนบุรี เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ (พจนารถ เสมอมิตร . 2526) คนส่วนมากมักเข้าใจว่ากะเหรี่ยงสะกออาศัยอยู่เฉพาะทางภาคเหนือ และกะเหรี่ยงโปอยู่ทางภาคตะวันตก แต่ที่จริงแล้ว จะพบกะเหรี่ยงทั้งสองกลุ่มอยู่ในจังหวัดเดียวกัน แต่แยกหมู่บ้านไม่ปะปนกัน เช่น ในจังหวัดเชียงใหม่ มีทั้งกะเหรี่ยงสะกอและโป โดยกะเหรี่ยงสะกอมีมากในอำเภอแม่แจ่ม และโปมีมากในอำเภอมก๋อย นอกจากนี้ในจังหวัดลำพูนซึ่งอยู่ในภาคเหนือกลับมีกะเหรี่ยงโปอาศัยอยู่หนาแน่น โดยเฉพาะในอำเภอลี้ ทางภาคตะวันตกมีกะเหรี่ยงโปอาศัยอยู่หนาแน่นจริง แต่ก็พบกะเหรี่ยงสะกอที่จังหวัดกาญจนบุรี เช่นกัน (สุริยา รัตนกุล; และคณะ . 2529)

3. กะเหรี่ยงคะยา (Kayah) แบร (Ber) หรือ บเว (Bwe)

คนไทยภาคเหนือและไทยใหญ่เรียกกะเหรี่ยงคะยาว่า “ยางแดง” ตามการแต่งกายของหญิงที่แต่งงานแล้วจึงนิยมใส่เสื้อและถุงขึ้นซึ่งทอแซมด้วยสีแดง (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการการปฏิบัติการจิตวิทยาแห่งชาติ . 2518)

การเรียกชื่อตามสีของเครื่องนุ่งห่มทำให้เกิดความเข้าใจผิด และเรียกกะเหรี่ยงโปว่า “ยางแดง” เช่นกันเพราะมีการแต่งกายด้วยสีแดงในทำนองเดียวกัน นอกจากนี้ก็ยังพบคำว่า “กะเหรี่ยงแดง” (Red Karen) ใช้เรียกกะเหรี่ยงคะยาเช่นกัน กะเหรี่ยงคะยามีจำนวนน้อย ประมาณ 1,500 คน (พจนารถ เสมอมิตร . 2526) อาศัยอยู่ที่หมู่บ้านห้วยเสือเฒ่า หมู่บ้านห้วยเดื่อ และหมู่บ้านขุนห้วยเดื่อ จังหวัดแม่ฮ่องสอน (สุริยา รัตนกุล . ม.ป.ป.)

4. กะเหรี่ยงตองตู / ตองตู (Taungthu) หรือ ปาโอ / พะโอ (Pa-O)

พม่าและไทยใหญ่เรียกชนกลุ่มนี้ว่า “ตองตู” ซึ่งหมายถึง “ชาวเขา” (พจนานุกรม 2526) ผู้หญิงกะเหรี่ยงตองตูใส่ชุดดำ จึงมีชื่อเรียกในภาษาอังกฤษว่า “Black Karen” หรือ “กะเหรี่ยงดำ” กะเหรี่ยงตองตูมีจำนวนน้อยมาก ประมาณ 600 คน อาศัยอยู่ไม่กี่หมู่บ้านในเขตอำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน (สุริยา รัตนกุล; และคณะ. 2529)

นอกเหนือจากกะเหรี่ยง 4 กลุ่มที่กล่าวไปแล้วนี้ ยังมีกะเหรี่ยงกลุ่มเล็กๆ ที่เพิ่มเข้ามาอยู่ในประเทศไทยและเป็นที่รู้จักกันดี คือ ปาดอง (กะเหรี่ยงคอยาว) และล่าสุดที่ตามหลังปาดองมาคือ กะยอ (กะเหรี่ยงห้วยยวง) ในงานวิจัยนี้ จะกล่าวเฉพาะกะเหรี่ยงสะกอซึ่งเป็นกลุ่มใหญ่ที่สุด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปัจจุบันได้มีกลุ่มผู้ศึกษาวิจัยเรื่องประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงในพื้นที่ทุ่งใหญ่นเรศวร ซึ่งครอบคลุม 2 พื้นที่ จังหวัด คือ จังหวัดกาญจนบุรีและจังหวัดตาก ได้ศึกษาไว้ในเรื่องของการเรียกชื่อชนเผ่า “กะเหรี่ยง” ว่า “ซู” ในโครงการวิจัยประวัติศาสตร์ท้องถิ่นภาคกลาง โครงการย้อนรอยอดีตชนเผ่าซูโดย เบจมาศ ชุมวรฐายี สมภพ สังข์ชลาธาร และชลิตา บัณทวงศ์ (2545: 30) ระบุว่า “ซู” เป็นการเรียกตนเองหรือเป็นคำที่เรียกชนเผ่าของตนเองของชาวกะเหรี่ยงโปว์ (โผล่ว) ในบริเวณพื้นที่ทุ่งใหญ่นเรศวร ซูเป็นกลุ่มที่มีอยู่เป็นจำนวนมากที่สุดในพื้นที่แถบนี้ ส่วนคำว่า “กะเหรี่ยง”/”คะเรน” ซึ่งเป็นคำเดียวกับ “กะเหรี่ยง” ในภาษาพม่า มีความหมายกว้างๆ ว่า “คน” เช่นเดียวกับคำว่า “โผล่ว” หรือ “ปาเกอญอ” ของชาวกะเหรี่ยงสะกอ ส่วนคำเรียกตนเองหรือเรียกชื่อเผ่าตนเองของกะเหรี่ยงสะกอ คือ “จะกอ/สะกอ” หรือ “ส่อง” ในประเทศพม่าก็มีชนเผ่าซู แต่พม่าเรียกว่า เกอะเหยยโปว์ ก็หมายถึงเผ่าซู พื้นที่ทุ่งใหญ่นเรศวรเป็นพื้นที่ที่ถูกขนานนามว่าเป็นดินแดนลี้ลับและศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งมีชุมชน หลายชนเผ่าอาศัยอยู่รวมกันมาเป็นเวลานานโดยเฉพาะชนเผ่าซู มีจำนวนประชากรมากที่สุดในพื้นที่แถบนี้ การจดบันทึกเรื่องราวตำนาน ความเชื่อ ข้อห้าม ประเพณี วัฒนธรรมได้ถูกรวบรวมเอาไว้โดยไม่เป็นทางการ เพราะการถูกปิดกั้น การถูกกดขี่ข่มเหงจากชนชาติอื่นๆ ทำให้เรื่องราวต่างๆ ของชนเผ่าซูได้ถูกปกปิดเอาไว้กลายเป็นความลับ คนทั่วไปจึงเรียกคนชนเผ่าซูว่าเป็น คนกะเหรี่ยง ซึ่งถ้าหากจะอธิบายแล้วคำว่า “กะเหรี่ยง” ไม่มีความหมายอะไรเลย ในสำนึกประวัติศาสตร์ของชนเผ่าซู คำว่ากะเหรี่ยงจึงเป็นคำของชนชาติอื่นที่เรียก (เบจมาศ ชุมวรฐายี; และคณะ. 2545: 16)

จรัญ กาญจนประดิษฐ์(2547: 1) ศึกษาดนตรีและวัฒนธรรมของชาวกะเหรี่ยงหมู่บ้านกองม่องทะ ตำบลไผ่ไร่ อำเภอสงขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า ในพื้นที่วิจัยมีเครื่องดนตรีต่างๆ ปรากฏ ในพื้นที่ คือ ดนตรีดั้งเดิมของชาวกะเหรี่ยง และดนตรีที่ได้รับอิทธิพลมาจากมอญและพม่า โดยแบ่งเป็นประเภทต่างๆ ดังนี้ 1) เครื่องดีด ได้แก่ นาเดย์ (พิณกะเหรี่ยง) และเมตารี (แมนโดลิน) 2) เครื่องตี ได้แก่

ปาดาล่า(ระนาดเอก) โหม่งวาย(ฆ้องวง) ตะโพน(ตะโพนใหญ่) ตาคู้ว(ตะโพนเล็ก) เป๊ว(เปิง 4 ใบ) เวล้าเคาะจี(เกราะไม้) เจ่งจี(ฉาบใหญ่) ก้อง(กังสดาล) โครีะ(เกราะไม้ขนาดใหญ่) 3) เครื่องเป่า ได้แก่ ฆ้อง(เป๊วเขาควย) ฆะน่วย(เป๊ว) และปี่บา(แคน) สำหรับเพลงร้องของชาวกะเหรี่ยง (กะฉุน) นั้น เป็นเพลงดั้งเดิมที่สืบทอดต่อมาจากบรรพบุรุษมีเนื้อหาต่างๆ เช่น ประวัติศาสตร์ชนเผ่า ธรรมชาติ ศาสนา ฯลฯ บทเพลงต่างๆ นี้ยังแสดงถึงการถ่ายทอดทางวรรณกรรมและอนุรักษ์ภาษาเผลวไว้ด้วย บทเพลงนี้ นิยมร้องเพลงประกอบการบรรเลง นาเดย์ , เมตารี, หรือปี่บา เพื่อความบันเทิงในโอกาสต่างๆ และ ประกอบพิธีกรรมโดยเชื่อว่าดนตรีสามารถเป็นสื่อกลางระหว่างชาวเผลวและสิ่งศักดิ์สิทธิ์

วัฒนธรรมของชาวกะเหรี่ยง มีดนตรีเข้าไปมีบทบาทสำคัญในทุกช่วงของชีวิต ตั้งแต่เกิดจนตาย เช่น เพลงกล่อมเด็ก เพลงจีบสาว และเพลงส่งวิญญาณที่ร้องในงานศพ อีกทั้งในกระบวนการผลิต ถักทอเสื้อผ้า เป็นสื่อระหว่างเผลว กับพื๋อโย(แม่โพสพ) มีเพลงฟาดข้าวที่ร้องในงานฟาดข้าว มีเนื้อหาถึงหลักคำสอนทางพุทธศาสนา ได้ตอบกันระหว่าง ชาย - หญิง สำหรับพิธีกรรมในรอบปี เช่น พิธีบุญข้าวใหม่ พิธีผูกข้อมือ ดนตรีมีหน้าที่เป็นดนตรีประกอบพิธีกรรม (Ceremonial Music) เป็นสื่อกลางระหว่างชาวเผลว กับสิ่งศักดิ์สิทธิ์ และเพื่อนำจิตใจของผู้เข้าร่วมพิธีกรรมด้วยจิตใจที่มีสมาธิ ศรัทธา ย้ำเตือน ความภูมิใจทางชาติพันธุ์ของตนเอง

นัจรี ปานบางพระ (2547: 76-77) ศึกษาค้นคว้าการสืบทอดวัฒนธรรมทางดนตรีชาติพันธุ์กะเหรี่ยงบ้องตี้ อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี พบว่าดนตรีในชุมชนกะเหรี่ยงบ้องตี้ได้สะท้อนให้เห็นถึงสภาพชุมชน ความเป็นอยู่ และวัฒนธรรมของชุมชนกะเหรี่ยงบ้องตี้ คือ ลักษณะโครงสร้างทางสังคมที่ค่อนข้างมีความเท่าเทียมกัน และลักษณะนิสัยของชุมชนกะเหรี่ยงบ้องตี้เป็นผู้ที่รักความสงบ และมีน้ำใจ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ภาควิชาในศิลปวัฒนธรรมของตน ต้อนรับผู้ที่มาเยือนเป็นอย่างดีให้ความสำคัญและให้ความช่วยเหลือผู้อื่น นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็นได้ อีกว่าวัฒนธรรมทางดนตรีของกะเหรี่ยงบ้องตี้ นั้น รู้จักมีการปรับตัวให้ดูดีไพเราะทันสมัย และมีจุดประสงค์หลัก เพื่อความบันเทิง เป็นการละเล่นรื่นเริงในพิธีหรือประเพณีต่างๆ ก่อให้เกิดความสนุกสนาน สร้างความสามัคคีในชุมชน และสร้างควมบันเทิงทั้งในระดับสังคมและไว้ต้อนรับผู้ที่มาเยือน

ดนตรีของกะเหรี่ยงบ้องตี้มีลักษณะพอสรุปได้ ดังนี้

1. มีรูปแบบเรียบง่าย ไม่สลับซับซ้อน ช้าวนไปวนมา
2. จดจำถ่ายทอดกันได้ง่าย แฝงไว้ซึ่งความเชื่ออัยยิรสุทธิต่อสิ่งแวดลอม
3. ดนตรีมีลักษณะเรียบง่ายแต่ก็บ่งบอกถึง ภาษา การแต่ง กาย วัฒนธรรม ประเพณี วิถีทาง การดำเนินชีวิต ฯลฯ
4. ดนตรีกะเหรี่ยงบ้องตี้สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิต การผูกพันธรรมชาติ การรักธรรมชาติ

5. ดนตรีกะเหรี่ยงบ่งชี้ให้เห็นถึงการปรับตัวและผสมผสานระหว่างธรรมชาติ
ความคิด วิธีการดำเนินชีวิต

ดังนั้นดนตรีพื้นบ้านกะเหรี่ยงบ่งชี้ จึงน่าจะหมายถึง ดนตรีหรือบทเพลงที่แต่งขึ้นโดยชาวบ้าน
หรือนักดนตรีชุมชนกะเหรี่ยง โดยเนื้อหาและสำเนียงของเพลงกะเหรี่ยงเพื่อความบันเทิงใจเป็นสำคัญ
และถ่ายทอดสื่อต่อกันมา โดยการจดจำ คือ

- เป็นดนตรีที่มีแนวเดียว
- เครื่องดนตรีมีเอกลักษณ์ดนตรีพื้นบ้านและมีการพัฒนานำเครื่องดนตรียุคใหม่มาผสมผสาน

ในการบรรเลงและขับร้อง

จิรินทร์ เทพสงเคราะห์(2540: 320) ได้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การศึกษาบทเพลงดนตรีกาหลอ
จังหวัดสงขลา โดยได้ศึกษาทั้งทางวัฒนธรรมและทางมานุษยวิทยา ผลการศึกษาพบว่า
วัฒนธรรมดนตรีกาหลอมีลักษณะเด่นคือ รูปแบบประเพณีในการบรรเลงซึ่งมีขั้นตอนและวิธีการที่เป็น
เอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น โดยโอกาสการบรรเลงมีเฉพาะงานศพเท่านั้น สำหรับองค์ประกอบและ
รูปแบบดนตรีกาหลอนั้นได้จำแนกบทเพลงทั้งหมดออกเป็นเพลงประเภทต่างๆ ดังนี้ เพลงไหว้ครู เพลง
บรรเลงทั่วไป เพลงในพิธีศพ

โกวิท แก้วสุวรรณ (2542: 150) ได้ศึกษาดนตรีของ ชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงโป ในหมู่บ้านเกาะ
สะเดิง อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี โดยสรุปพิธีกรรมเรียกขวัญที่เป็นมุมมองทางมานุษยวิทยา
การดนตรีมีในพิธีกรรมต่างๆ ของชาวกะเหรี่ยงว่า ดุทุหล่า เป็นการสื่อสารระหว่าง คนกับวิญญูด้วยการ
ใช้เสียงเคาะหรือเสียงสวด จากการศึกษพบว่า เสียงเคาะและเสียงสวดนั้นมีลักษณะเป็นดนตรี คือ
1) ผู้ประกอบพิธีกรรมมีลักษณะเป็นนักดนตรี 2) ด้านองค์ประกอบดุทุหล่า การเคาะอย่างมีจังหวะ
สม่ำเสมอ และการสวดด้วยเสียงสูงต่ำอย่างมีจังหวะลีลา 3) อุปกรณ์ที่ใช้ทำให้เกิดเสียงในการทำพิธีที่
ทำให้เกิดเสียงนั้นเปรียบเป็นเครื่องดนตรี และได้สรุปว่าดุทุหล่า เป็นดนตรีที่ใช้ในการประกอบพิธี
เรียกว่าวิญญู

นิรมล สุวรรณโคตร (2548: 61-62) ได้ศึกษารูปแบบเพลงในพิธีกินวอของชาวมูเซอแดง
หมู่บ้านยาป่าแหน ตำบลปางมะผ้า จังห วัดแม่ฮ่องสอน พบว่า มีความแตกต่างจากสมัยก่อน คือ
เนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ทั้งในรูปแบบการแต่งกาย ชีวิตความเป็นอยู่ และแม้กระทั่ง
การประกอบพิธีต่างๆ เช่น พิธีกินวอ ในอดีตจะต้องมีการแต่งกายในชุดประจำเผ่า ส่วนในด้านพิธีนั้น
จะกระทำกันทั้งหมด 7 วัน 7 คืน ในช่วงเวลานี้จะมีการพัก 1 คืน และข้อห้ามที่มีในอดีตคือ ผู้หญิงที่มี
สามีแล้วไปไหนมาไหนกับผู้ชายไม่ได้ กรณีปีใหม่มกินวอ ห้ามพูดภาษาไทยใหญ่ ห้ามจ่ายเงิน ห้ามคน
ในออก คนนอกเข้า

ปัจจุบัน พบว่า ในการประกอบพิธีกินวอได้มีคนในหมู่บ้านใกล้เคียงสามารถเข้ามาร่วมในพิธี กินวอนี้ได้ แต่สิ่งที่ยังคงเป็นเอกลักษณ์และยังคงปฏิบัติกันอยู่ คือ การกระทำตามพิธีกรรมที่บรรพบุรุษ ปฏิบัติสืบทอดกันมา ถือได้ว่าเป็นวัฒนธรรมที่สำคัญๆ ของชุมชนที่ต้องปฏิบัติในรอบปีมีอยู่ 4 ประเพณี คือ ก่อเจดีย์ทราย (แซกอเว) เข้าพรรษา (สำมาแอ่ตาน) ข้าวใหม่/ออกพรรษา (จำตานเว) ปีใหม่ (กินวอ) ส่วนการสืบทอดการบรรเลงนอ นั้น ได้มีการจัดการเรียนการสอนขึ้นในโรงเรียน เพื่อเป็นการส่งเสริม และสนับสนุนตามนโยบายภูมิปัญญาท้องถิ่น จึงนับว่าพิธีกินวอยังมีบทบาทสำคัญต่อชาวมูเซอแดง หมู่บ้านยาป่าแห่ เป็นอย่างมาก

พรรณราย คำโสภา (2542: 1) ได้วิเคราะห์เพลงประกอบการแสดงพื้นบ้าน พบว่า คนตรี พื้นบ้านกันตรึม เพลงประกอบการแสดง แต่เดิมมีจุดมุ่งหมายเพื่อความสนุกสนานร่าเริงของชาวบ้าน เป็นทำนองสั้นๆ ไม่มีรูปแบบที่แน่นอน ต่อมา มีการปรับปรุงพัฒนาให้เป็นรูปแบบมากขึ้น โดยได้รับการ อนุรักษ์ส่งเสริมจากหน่วยงานทางราชการให้ผู้ชำนาญทางดนตรีกันตรึม นำเอาบทเพลงเก่าแก่ที่มีความไพเราะอ่อนหวาน สนุกสนาน และได้รับความนิยมในชุมชนเป็นเวลานาน นำมาใช้บรรเลง ประกอบการแสดงกันตรึมและเพลงประกอบการแสดงในงานต่างๆ ทวีไป ทั้งงานมงคลและอวมงคล แต่เดิมเครื่อง แต่งกายนักดนตรี ผู้ร้อง ผู้แสดง ไม่ได้คำนึงมากนัก แต่งกายตามสบายตามสมัยนิยม ต่อมา มีการปรับปรุงให้มีการแต่งกายตามประเพณีนิยม สวยงามมากขึ้น มาตราเสียงแต่เดิมมีความเฉพาะ ต่อมาได้รับอิทธิพลจากดนตรีตะวันตกทำให้มาตราเสียงของเพลงกันตรึมเปลี่ยนไป ใกล้เคียงกับ มาตราเสียงสากลมากขึ้น การเปรียบเทียบจะนิยมใช้ขอเทียบเสียงเข้ากับเสียงปี่อ้อ โดยเทียบเสียงเป็น คู่ 4 และคู่ 5 คำร้องจะเป็นภาษาเขมรสูง (คแมลือ) หรือภาษาเขมรปนไทย การประเสียงจะเกิดขึ้นโดย บังเอิญเพราะลักษณะการบรรเลงผู้บรรเลงดนตรีกันตรึม เครื่องดนตรีที่บรรเลงทำนอง ตร ว ปี่อ้อ จะ บรรเลงคลอเสียงร้อง รูปแบบโครงสร้างฉันทลักษณ์ของบทเพลงจะเป็นทำนองที่ซ้ำๆ กลับไปกลับมา ทำให้ฟังง่าย เข้าใจง่าย บทเพลงประกอบการแสดงของหมู่บ้านดงมันแต่ละบทเพลงจะมีทำนองที่สั้นๆ ไม่สลับซับซ้อน จังหวะ ทำนอง มีความไพเราะง่ายต่อการจดจำ มีสำเนียงนุ่มนวล เทคนิคการบรรเลง แพรพราวเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของชาวอีสานใต้

สายพิรุณ สีนฤกษ์ (2545: 1) ศึกษาดนตรีในสังคมวัฒนธรรมของชาวช่อง ตำบลตะเคียน จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า เพลงร้องชาวช่องมี 4 เพลง ได้แก่ เพลงยันแย เพลงในพิธีแต่งงาน เพลงในพิธีศพ และเพลงในพิธี เชิญผีบรรพบุรุษ หรือ “ผีหิ้งผีโรง ” นั้น ยังมีบทบาทสำคัญต่อสังคม วัฒนธรรมของชาวช่องอยู่มาก มีหน้าที่โดยตรงคือใช้ประกอบพิธีกรรมต่างๆ ในด้านความเชื่อ ด้าน พิธีกรรม ด้านวิถีชีวิตและสังคม ด้านการเคารพเชื่อฟังผู้ใหญ่ และด้านความสามัคคี หน้าที่ทางอ้อมคือ เป็นเครื่องบันเทิงใจสร้างความสนุกสนาน และยังเป็นเครื่องสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัวและสังคม ชาวช่องให้ความรู้สึกรักและผูกพันกันและกันมากขึ้น

ลักษณะเฉพาะของท่วงทำนองเพลงร้องชาวของ พบว่า

(1) รูปแบบโครงสร้างของเพลงร้องชาวของ สามารถแบ่งออกเป็นวลี ประโยค และท่อนเพลง ได้อย่างชัดเจน บางเพลงอาจมีวลีย่อยไม่เท่ากันในแต่ละประโยค หากแต่ประโยคถือได้ว่าเป็นจุดพัก ของทำนองได้อย่างสมบูรณ์

(2) การเคลื่อนที่ของระดับเสียงโครงสร้างเพลงร้องชาวของ มีลักษณะคล้ายลูกตกของดนตรี แบบแผนของไทยระดับเสียงโครงสร้างอาจไม่เกิดการเคลื่อนที่ซึ่งเป็นลักษณะของการซ้ำ ในอดีต บางครั้ง เกิดการเคลื่อนที่เป็นรูปแบบซ้ำๆ กันไปภายใต้รูปแบบโครงสร้างของเพลง และเคลื่อนที่เป็นขั้นคู่กระโดด ซึ่งพบมากในช่องกลางและท้ายของประโยคเพลง

(3) เนื้อเพลงและประโยคทำนองเพลงร้องของชาวของ ส่วนใหญ่ไม่มีความสัมพันธ์กัน ประโยค เพลงหนึ่งๆ มีคำร้องพยางค์ที่ไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่กับผู้ร้องและสัมผัสในแต่ละประโยค

(4) บันไดเสียงหรือกลุ่มเสียงที่ใช้ในเพลงร้องของชาวของ เป็นกลุ่มเสียงที่มีลักษณะความเป็นธรรมชาติของชนพื้นบ้านของไทย บันไดเสียงประกอบด้วยเสียงที่กลมกล่อมภายใต้โน้ตโทนิคตั้งแต่ 4-5 เสียง

บุญลอย จันทรทอง(2545: 1) ได้ศึกษาวิจัยดนตรีชาวเขาเผ่าม้งหมู่บ้านสบเป็ด อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน สรุปได้ดังนี้

1. ชาวเขาเผ่าม้งยังคงรักษาความเป็นวัฒนธรรมของพิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานศพ ความเชื่อถือต่างๆ ในเรื่องของจิตวิญญาณและขั้นตอนในการปฏิบัติไว้อย่างชัดเจนและให้ความ สำคัญกับ พิธีกรรมเป็นอย่างมาก

2. การวิเคราะห์ดนตรีที่ใช้ประกอบในพิธีกรรมงานศพ ผลการวิจัยพบว่า เครื่องดนตรีที่ใช้ใน การดำเนินทำนองคือ “แก๊ง” มีความสำคัญในการเป็นผู้นำในพิธีงานศพ ดนตรีอยู่ในตระกูลเครื่องลมที่มีระบบการเทียบเสียง 5 เสียง มีส่วนประกอบ 3 ส่วนคือ เต้าแก๊ง ท่อเสียง 6 ท่อ และลิ้นซึ่งใช้วัสดุ และ เครื่องมือที่สามารถหาได้ง่ายในท้องถิ่นจากธรรมชาติ บทเพลงของดนตรีม้งเป็นเพลงที่มีโครงสร้างของ เพลงที่มีทำนองเพลงหลายท่อนไม่มีการวนซ้ำไปมา มีองค์ประกอบดนตรีครบถ้วน ทั้งทำนองเพลงการ ประสานเสียงและจังหวะ นักดนตรีมีอิสระในการสร้างเสียงสูงต่ำ แตกต่างจากทำนองเดิม โดยเกิดจาก การควบคุมลมหายใจ ซึ่งเป็นลักษณะพิเศษที่เป็นเอกลักษณ์ ในบทเพลง ส่วนเครื่องดนตรีประกอบ ได้แก่ จั่ว เป็นการบรรเลงในแนวเดียวตลอดในทุกบทเพลงซึ่งมีลักษณะและส่วนจังหวะที่ปรากฏให้เห็น ในบทเพลงทั้งหมดมีอยู่ลักษณะเดียว

3. วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องดนตรี ได้มีการสืบทอดกันมาช้านาน ไม่สามารถยืนยันได้ว่าเกิดขึ้นในยุคใด สมัยใด บทเพลงใช้ประกอบพิธีกรรมงานศพเป็นส่วนใหญ่ โดยชาวม้งถือว่าดนตรีกับพิธีกรรมงานศพเป็นสิ่งที่ควบคู่กันอย่างแยกไม่ออก ดนตรีและพิธีกรรมงานศพถือว่ามีความสำคัญที่สุดของชาวม้ง

ดนตรีชาวเขาเผ่าม้งได้สะท้อนสภาพวัฒนธรรมของชาวเขาเผ่าม้ง ความสำคัญของดนตรีชาวเขาเผ่าม้งมีบทบาทและความสำคัญมากสำหรับพิธีกรรม โดยเฉพาะพิธีกรรมงานศพ

ณรงค์ชัย ปิฎกรัษฎ์ (2542: 1) ได้ทำการวิจัยดนตรีของชนเผ่ากะเหรี่ยงสะกอในพื้นที่ มูแสคี่ พื้นที่ศึกษาเป็นบริเวณต้นน้ำแม่แจ่ม อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ดนตรีมีบทบาทต่อสังคมและวัฒนธรรมชนเผ่ากะเหรี่ยงสะกอ 2 ลักษณะ คือ ดนตรีตามแบบแผนดั้งเดิม มีทาทเป็นเพลง ร้องในงานศพและเพื่อความบันเทิง เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงเน้นเพื่อความบันเทิง เสียงดนตรีของชนเผ่ามีทั้งที่เป็นของดั้งเดิมของชนเผ่าและที่ได้รับอิทธิพลจากพม่าและล้านนา อีกลักษณะเป็นดนตรีสมัยใหม่ที่เผยแพร่จากเพลงสวดในคริสต์ศาสนา และการแพร่กระจายจากสื่อวิทยุ โทรทัศน์

งานเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ ผู้วิจัยได้นำมาเป็นข้อมูลที่ซึ่งมีความสำคัญ และเป็นประโยชน์ต่อการศึกษากิจการวิจัยเป็นอย่างยิ่ง

บทที่ 3

วิธีการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าการสืบทอดทางวัฒนธรรมดนตรีชาติพันธุ์กะเหรี่ยงบ้านละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในครั้งนี้ เป็นการศึกษาดนตรีด้วยวิธีการศึกษาค้นคว้า โดย รวบรวมข้อมูลจากงานวิจัย เอกสาร ตำราวิชาการต่างๆ เอกสารสิ่งพิมพ์ และข้อมูลที่เป็นก ารบันทึกเทปต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และการออกปฏิบัติภาคสนาม โดยการศึกษาสภาพพื้นฐานโดยทั่วไปของชุมชน และดนตรีที่ยังอยู่ในวัฒนธรรมปัจจุบัน ด้วยวิธีการสังเกต การสัมภาษณ์ และการบันทึกเสียง วิดีทัศน์ รวมทั้งศึกษาจากการแสดงจริงเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง จากนั้นจึงนำข้อมูลทั้งหมดที่ได้รวบรวมไว้นามาวิเคราะห์ โดยจัดเรียงเรียงเป็นการศึกษาค้นคว้าในรูปแบบการศึกษาแบบพรรณนาวิเคราะห์ ซึ่งผู้ศึกษาได้กำหนดแนวทางวิธีการดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูล

1. รวบรวมข้อมูลจากสถาบัน องค์ต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ได้แก่ เอกสาร ตำราวิชาการ วารสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ โดยแยกเนื้อหาออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ข้อมูลในส่วนของสถานภาพ และบทบาท และข้อมูลเกี่ยวกับองค์ความรู้ทางดนตรีบทร้องและโน้ตเพลง

1.1 การศึกษาสถานภาพและบทบาท ได้แก่ ประวัติความเป็นมาของดนตรี โอกาสการบรรเลงดนตรีในพิธีกรรม การถ่ายทอดดนตรี เครื่องดนตรี วิธีการบรรเลง องค์ประกอบดนตรีของเพลงกะเหรี่ยง นักดนตรี การแต่งกายของนักดนตรีเมื่อบรรเลงดนตรี เพลงกะเหรี่ยง ประวัติความเป็นมาของเพลงกะเหรี่ยง รูปแบบของเพลงกะเหรี่ยง ประเภทของเพลงกะเหรี่ยง ตัวอย่างบทเพลงที่ใช้ประกอบพิธีกรรม การศึกษาข้อมูลในส่วนองค์ความรู้ทางดนตรี ได้ใช้วิธีการบันทึกเสียง บันทึกภาพ พุดคุย สอบถามสัมภาษณ์จากชาวบ้านในชุมชนและวิทยากรที่มีความรู้

2. การศึกษาและรวบรวมข้อมูลภาคสนาม

2.1 จากการสังเกตการณ์กิจกรรม และพิธีกรรม ที่มีบทบาทของดนตรีเข้ามาเกี่ยวข้อง

2.2 จากการสัมภาษณ์บุคคลสำคัญและวิทยากรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับดนตรีพื้นบ้านกะเหรี่ยงบ้านป่าละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อรวบรวมองค์ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมดนตรีกะเหรี่ยงบ้านป่าละอู ดนตรีที่ใช้ประกอบในพิธีกรรม ประเพณี หรืองานเทศกาลต่างๆ การสืบทอดทางวัฒนธรรมดนตรีชาติพันธุ์กะเหรี่ยงบ้าน ป่าละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

การสัมภาษณ์เป็นวิธีการเก็บข้อมูลอีกวิธีหนึ่งที่สำคัญต่อการศึกษาค้นคว้า ซึ่งการศึกษาค้นคว้านี้ใช้การสัมภาษณ์ 2 รูปแบบ คือ

2.2.1 สัมภาษณ์แบบเป็นทางการ วิธีสัมภาษณ์แบบนี้ ผู้วิจัยจะกำหนดคำถามล่วงหน้า โดยคำถามจะมีลักษณะที่ต้องการคำตอบที่เฉพาะเจาะจงในประเด็นที่เกี่ยวกับดนตรีพื้นบ้านกะเหรี่ยงบ้านป่าละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้แก่

- ประวัติความเป็นมาของดนตรี
- โอกาสการบรรเลงดนตรีในพิธีกรรม ประเพณีต่างๆ
- การสืบทอดทางวัฒนธรรมดนตรี
- เครื่องดนตรี
- องค์ประกอบดนตรีของเพลงกะเหรี่ยง
- นักดนตรี
- เพลงกะเหรี่ยง
- รูปแบบของเพลงกะเหรี่ยง
- ประเภทของเพลงกะเหรี่ยง
- บทเพลงต่างๆ
- บทร้อง
- โน้ตไทย

วิธีการสัมภาษณ์แบบนี้จะใช้กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

2.2.2 สัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ เป็นวิธีที่ใช้ควบคู่ไปกับการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม โดยเลือกใช้กับชาวบ้านทั่วไป และรวมทั้งผู้ให้ข้อมูลสำคัญด้วย โดยใช้สัมภาษณ์ข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพทั่วไปของชุมชน และวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมดนตรีและการสืบทอดของกะเหรี่ยงบ้านป่าละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

2.3 บันทึกภาพจากวีดิทัศน์ ดนตรี วัฒนธรรม ประเพณี และพิธีกรรมต่างๆ ของชาวกะเหรี่ยงบ้านป่าละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

วิธีการดำเนินการรวบรวมข้อมูลภาคสนาม

1. ขอนหนังสือจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นเอกสารรับรองตนเอง
2. ติดต่อขออนุญาตเข้าพื้นที่ต่อนายกองค้การบริหารส่วนตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ ผู้ใหญ่บ้าน กรรมการหมู่บ้าน ผู้อาวุโสที่ชุมชนให้ความเคารพนับถือทราบล่วงหน้า
3. ติดต่อแนะนำตนเอง และแจ้งวัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้าแก่ผู้นำหมู่บ้าน และผู้รู้ พร้อมทั้งขอคำแนะนำต่างๆ สำหรับการศึกษาค้นคว้างานวิจัยในครั้งนี้
4. สร้างความสัมพันธ์อันดีกับชาวบ้านในชุมชน
5. ทำการพูดคุย สอบถาม สัมภาษณ์จากชาวบ้านที่มีความสามารถในการสื่อสารภาษาไทย
6. นัดหมายกับผู้ที่ต้องการสัมภาษณ์ รวมทั้งนักดนตรีก่อนล่วงหน้า
7. สัมภาษณ์แบบเป็นทางการเกี่ยวกับวัฒนธรรมดนตรีกะเหรี่ยงบ้านป่าละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการเกี่ยวกับสภาพทั่วไปเกี่ยวกับชุมชน และวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับการสืบทอดวัฒนธรรมดนตรีกะเหรี่ยง บ้านป่าละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
8. บันทึกข้อมูลทั้งหมดเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของชุมชน และข้อมูลในส่วนขององค์ความรู้ทางดนตรี พิธีกรรมประเพณี ความเชื่อ ลงเครื่องบันทึกเสียงและกล้องบันทึกภาพ

อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่

1. อุปกรณ์ในการจดบันทึก และกระดาษบันทึกโน้ตดนตรี
2. เครื่องบันทึกเสียง
3. กล้องถ่ายทำบันทึกภาพ
4. กล้องถ่ายรูปดิจิทัล

ขั้นศึกษาข้อมูล

1. กำหนดประเด็นการศึกษาจากเอกสารงานวิชาการในประเด็นต่อไปนี้
 - 1.1 ศึกษาประวัติความเป็นมาและลักษณะทางกายภาพของชาวกะเหรี่ยง บ้านป่าละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

1.2 เรียบเรียงข้อมูลภูมิหลังของดนตรีชาวกะเหรี่ยง บ้านป่าละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

1.3 ศึกษาเกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณี พิธีกรรม รวมทั้งองค์ประกอบต่างๆ ด้านดนตรีใน ประเพณีและพิธีกรรมต่างๆ ของดนตรีชาวกะเหรี่ยงบ้านป่าละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์

2. กำหนดประเด็นจากบทสัมภาษณ์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาบทเพลงดนตรีของชาวกะเหรี่ยง บ้านป่าละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในหัวข้อดังต่อไปนี้

2.1 สภาพทั่วไปของชุมชนและวัฒนธรรมดนตรีของชาวกะเหรี่ยงบ้านป่าละอู

2.2 ลักษณะเครื่องดนตรีและเพลงที่ใช้ประกอบในพิธีกรรม ประเพณีต่างๆ ของชาวกะเหรี่ยง บ้านป่าละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

2.3 รูปแบบและบทบาทหน้าที่ของดนตรีชาวกะเหรี่ยง บ้านป่าละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

3. ศึกษาโดยวิธีการสังเกตการณ์ภาคสนาม

การจัดทำข้อมูล

1. นำข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าที่ได้รวบรวมจากเอกสารสิ่งพิมพ์งานวิจัย และตำราวิชาการต่างๆ มาจัดเรียงตามลำดับตามความสำคัญของเนื้อหา

2. นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคคลต่างๆ มาจัดเรียงให้มีความสัมพันธ์กันและมีความต่อเนื่อง กับเนื้อหา

3. ถอดข้อมูลจากเทปบันทึกเสียง คำสัมภาษณ์ แล้วบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร

4. นำข้อมูลจากการศึกษาเพลงมาบันทึกเป็นโน้ตเพลง

5. จำแนกประเภทของเพลงจากข้อมูลที่รวบรวมได้

6. ขอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขข้อมูล

7. นำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุง เรียบเรียงเนื้อหา โดยจัดลำดับให้สัมพันธ์กัน

ชั้นวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ใช้ข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลภาคสนามมาเป็นข้อมูลหลัก ใช้ข้อมูลจากเอกสารงานวิจัย ตำราหนังสือทางวิชาการ เอกสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นข้อมูลสนับสนุน โดยมีรายละเอียดของการรวบรวมและวิเคราะห์ ดังนี้

1. ศึกษาสถานภาพและบทบาทของดนตรีในสังคมของกะเหรี่ยงบ้านปาละดู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

วิถีชีวิตของชาวกะเหรี่ยงบ้านปาละดู

- ความเป็นมาของชาวกะเหรี่ยงบ้านปาละดู
- ประเพณี ความเชื่อเกี่ยวกับชีวิตของชาวกะเหรี่ยงบ้านปาละดู
- การศึกษา
- ที่อยู่อาศัย
- การอยู่ร่วมกันในชุมชน
- ลักษณะที่ตั้ง ประชากร
- การแต่งกายของชาวกะเหรี่ยงบ้านปาละดู

1.1 สถานภาพของดนตรีของกะเหรี่ยงบ้านปาละดู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

1.2 บทบาทหน้าที่ของดนตรีในสังคมของ กะเหรี่ยงบ้านปาละดู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

- ประเพณีและพิธีกรรมของชาวกะเหรี่ยง บ้านปาละดู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

2. ศึกษาองค์ความรู้ทางดนตรีพื้นบ้านของชาวกะเหรี่ยง บ้านปาละดู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

2.1 นักดนตรีที่บรรเลงดนตรีของชาวกะเหรี่ยง บ้านปาละดู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

2.2 ลักษณะเครื่องดนตรีของชาวกะเหรี่ยง บ้านปาละดู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

2.3 บทเพลงของชาวกะเหรี่ยงบ้านปาละดูตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ข้อมูลที่ได้ทั้งหมดที่ได้จากการวิเคราะห์ ได้นำมาเรียบเรียงในรูปของการพรรณนา บรรยายเป็น ความเรียง และสรุปเป็นรายงานการวิจัย

แหล่งข้อมูล

หอสมุดมหาวิทยาลัยต่างๆ เช่น

- สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- หอสมุดศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ห้องสมุดต่างๆ เช่น

- หอสมุดแห่งชาติ

บทที่ 4

ดนตรีของชาวกะเหรี่ยงบ้านป่าละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

การศึกษาดนตรีทางด้านมานุษยดุริยางควิทยา (Ethnomusicology) ของชาวกะเหรี่ยงบ้านป่าละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์เป็นการศึกษาเพื่อสำรวจ สืบค้นข้อมูลต่างๆ ทางด้านวัฒนธรรมดนตรีประเพณีของชาวกะเหรี่ยงบ้านป่าละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นแนวทางในการอธิบายความเป็นมาของดนตรี การสืบทอดความรู้ทางดนตรี บทเพลงซึ่งเป็นสิ่งบอกเล่าเรื่องราวต่างๆ การดำรงชีวิตของคนในชนเผ่าที่เคารพนับถือในขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมความเชื่อที่มีในการดำรงชีวิต และยังเคารพวิถีที่มีความผูกพันกับธรรมชาติ สภาพสังคมความเป็นอยู่รวมไปถึงการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่มีผลทางวัฒนธรรมดนตรีของชนเผ่าชาวกะเหรี่ยงบ้านป่าละอู จึงทำให้นิพนธ์ของชาวกะเหรี่ยงบ้านป่าละอูนั้นเกิดความสำคัญในการศึกษาค้นคว้า เพื่อเป็นข้อมูลทางด้านมานุษยดุริยางควิทยา (Ethnomusicology) ถ่ายทอดเรื่องราว และอธิบายผ่านทางวัฒนธรรมดนตรีของชาวกะเหรี่ยงบ้านป่าละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้เป็นอย่างดี

1. สถานภาพและบทบาทของดนตรีในสังคมของกะเหรี่ยงบ้านป่าละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

วิถีชีวิตของชาวกะเหรี่ยงบ้านป่าละอู

- ความเป็นมาของชาวกะเหรี่ยงบ้านป่าละอู

กะเหรี่ยง เป็นชื่อที่คนทั่วไปใช้เรียกกลุ่มชนชาติพันธุ์กลุ่มหนึ่ง ที่อาศัยอยู่หนาแน่นในบริเวณภาคเหนือและภาคตะวันตกของประเทศไทย ในทางวิชาการได้แบ่งกลุ่มของกะเหรี่ยงออกเป็นกลุ่มต่างๆ ตามหลักของมานุษยวิทยาดังนี้

1. กะเหรี่ยงสะกอ หรือ ปกาเกอะญอ
2. กะเหรี่ยงโป หรือ ไผ่ลว
3. กะเหรี่ยงปะเว หรือ คะยา
4. กะเหรี่ยงตองตู หรือ ปาโอ

คำว่า ไผ่ลว และ ปากะญอ นี้ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้นว่ามักจะพบอยู่ในบทเพลงต่างๆ มากมายของชาวกะเหรี่ยงในพื้นที่ เช่น บทเพลงที่มีเนื้อหาด้านประวัติศาสตร์ของชาเผ่า บทเพลงที่เกี่ยวกับประเพณี บทเพลงเกี่ยวกับวิถีชีวิต พิธีกรรม ก็มักจะมีคำว่า ไผ่ลว และ ปากะญอ เสมอ

หมู่บ้านปาละอูเริ่มตั้งหมู่บ้านเมื่อ พ.ศ. 2484 โดยชาวบ้านชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยงและกะหรั่ง ซึ่งมีนายถู่ฮี และนายชะเด่ เป็นผู้นำกลุ่มโดยนำชาวกะเหรี่ยงมาตั้งถิ่นฐานประมาณ 10 หลังคาเรือน เรียกชื่อว่า “บ้านปาละอู” เนื่องจากเห็นว่าที่บริเวณนี้เหมาะสม มีพืช พันธุ์ธัญญาหาร มีแม่น้ำป่าเลา ไหลผ่านตลอดปี มีป่าไผ่ขึ้นอุดมสมบูรณ์ คำว่า “ลอะอู” เป็นภาษากะเหรี่ยงแปลว่า ไผ่ไผ่ จึงตั้งหมู่บ้านว่า “บ้านปาละอู” ต่อมาในปี พ.ศ. 2508 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้เสด็จเยี่ยมราษฎรในพื้นที่นี้ จึงทรงโปรดเกล้าแต่งตั้ง นายคะ ปัญ ญาหาญ เป็นผู้ใหญ่บ้านคนแรก และเดิมหมู่บ้านอยู่ในเขตการปกครองหมู่ที่ 5 บ้านปาละอู ตำบลหนองพลับ ปาละอูเมื่อ พ.ศ. 2510 นั้นเป็นพื้นที่สีแดงซึ่งหมายถึงพื้นที่ที่มีปัญหาคอมมิวนิสต์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ จึงทรงมีพระราชดำริจัดตั้งศูนย์พัฒนาชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยง 712 ณ บริเวณบ้านปาละอู และให้ชาวไทยภูเขาชาวกะเหรี่ยงที่อาศัยตามหุบเขาอพยพมาอยู่ที่ศูนย์ 712 นี้ เพื่อความปลอดภัย ต่อมา พ.ศ. 2511 ทรงให้จัดสร้างโรงเรียนอานันท์เพื่อเป็นที่สอนหนังสือให้กับเด็กชาวกะเหรี่ยงโดยมีตำรวจพลร่มเป็นครูสอนหนังสือให้ เมื่อปัญหาคอมมิวนิสต์หมดไป ทรงมีรับสั่งให้เข้าทำการปรับปรุงพื้นที่และช่วยเหลือเรื่องการทำมาหากินพร้อมสร้างถนนในการสัญจร พร้อมพระราชทานที่ดินทำกิน โดยพระองค์ ทรงไม่ประสงค์ให้มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน เพราะต้องการให้ราชการเข้ามาทำการช่วยเหลือชาวกะเหรี่ยงในพื้นที่ได้อย่างเต็มที่ จึงเป็นเหตุทำให้พื้นที่บ้านปาละอูมีชาวกะเหรี่ยงอาศัยอยู่มาก บ้างอยู่มาก่อนแล้วก่อนมีคอมมิวนิสต์ และยังมีอีกหลายเหตุผลต่างที่มีอิทธิพลต่อการอพยพย้ายถิ่นของชาวกะเหรี่ยงจากข้อมูลดังนี้

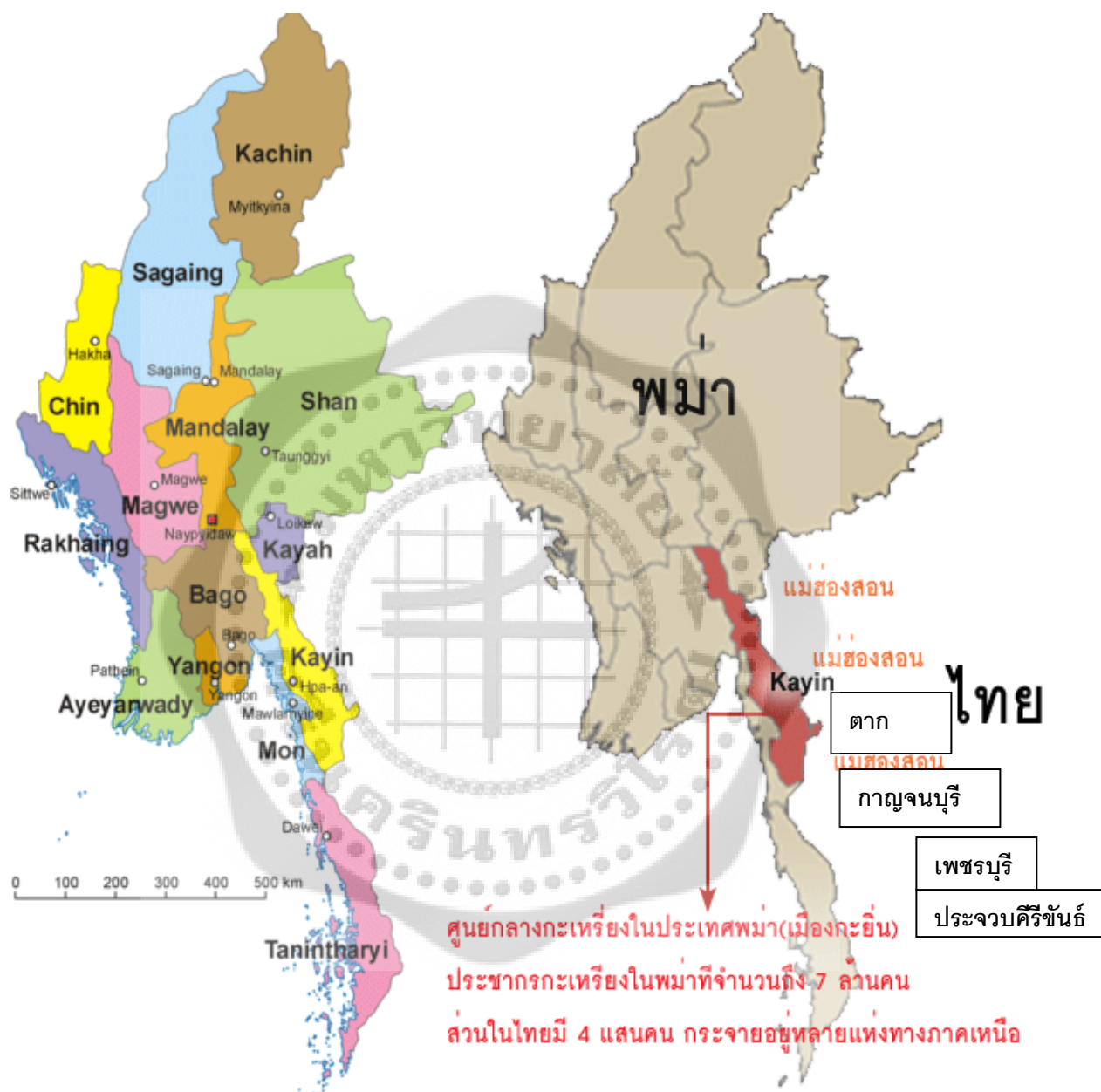
จากการสอบถามผู้ช่วยบุญธรรม ชูชาติ กล่าวว่า เมื่อประมาณ 200 กว่าปีมาแล้วอีกฝากหนึ่งของเขาตะนาวศรี (ประเทศพม่า) ชาวกะเหรี่ยงได้มีการรวมตัวกันตั้งหมู่บ้านที่ต้นตะเคียนคู่ซึ่งอยู่ห่างจากไกลออกไป รวมได้ประมาณ 80 ครอบครัว ต่อมาไม่นานในหมู่บ้านเกิดโรคระบาดขึ้น คือ อหิวาตกโรค และไข้ฉิบา อีกทั้งถูกรุกรานขับไล่จากประเทศพม่าและเกิดการรบกัน ซึ่งโดยนิสัยแล้วชาวกะเหรี่ยงเป็นผู้ที่มีนิสัยรักความสงบสุขจึงทนอยู่ต่อไปไม่ได้ต้องอพยพออกมาทางฝั่งประเทศไทย ส่วนที่หมู่บ้านเกิดโรคระบาดนั้น ก็เป็นเหตุที่ต้องทำให้ชาวกะเหรี่ยงในเสียชีวิตล้มตายกันเป็นจำนวนมาก และต้องหนีตายกันออกมา แยกย้ายกันไปคนละทิศละทาง ชาวกะเหรี่ยงที่แพ่งตะค้อ ป่าแดง ป่าละอู

ต่างก็หนีมาจากที่เดียวกัน และก็เป็นที่นั่งเป็นญาติกันทั้งหมด จึงมีความเกี่ยวข้องติดต่อไปมาหาสู่กันเป็นประจำจนทุกวันนี้ ดังนั้นเมื่อถึงวันสำคัญที่จะต้อง ปฏิบัติทาง วัฒนธรรม ประเพณีความเป็นอยู่ พิธีกรรมต่างๆ จึง จัดและเข้าร่วม กัน เมื่อมีงานหรือวันสำคัญ เช่น ในประเพณีไหว้พระจันทร์ ประเพณี บุญข้าวใหม่ ประเพณีการกินผี เป็นต้น ชาวกะเหรี่ยงก็จะมาร่วมตัวร่วมพิธีเพื่อความเป็นสิริมงคลแก่ตน แก่ครอบครัว และเพื่อเป็นการพบปะพูดคุยของญาติพี่น้องที่ต้องอยู่ห่างกันให้ได้มาเจอกัน แสดงให้เห็น ถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวกะเหรี่ยงที่มีความผูกพันซึ่งกันและกันได้เป็นอย่างดี

ชาวกะเหรี่ยง มีประเพณีความเชื่อที่เกี่ยวกับชีวิตของพวกเขาหลายอย่าง ซึ่งในแต่ละพิธีเป็น สิ่งที่ชาวกะเหรี่ยงยึดถือปฏิบัติสืบทอดกันมาตั้งแต่ครั้งบรรพบุรุษ เพื่อให้เกิดความเคารพศรัทธา อีกทั้ง เป็นแนวทางในการปฏิบัติและการอยู่ร่วมกันของชาวกะเหรี่ยงในหมู่บ้านอย่างมีความสุข

ถิ่นที่อยู่กะเหรี่ยงในประเทศพม่า

ภาพประกอบ 1 แผนที่แสดงถิ่นที่อยู่ของกะเหรี่ยงในประเทศพม่า

- ประเพณี ความเชื่อเกี่ยวกับชีวิตของชาวกะเหรี่ยงบ้านป่าละอู

ประเพณีการเกิด ชาวกะเหรี่ยงมีประเพณีการเกิดซึ่งเป็นความเชื่อแต่สมัยก่อน ผู้ช่วย บุญธรรม ชูชาติ หรือ ผู้ช่วยผู้ กล่าวว่่า เมื่อมีการคลอดบุตรเกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นหญิงหรือชายบิดาจะนำรกไปใส่ กระบอกไม้ไผ่ไว้โคนต้นไม้ใหญ่ ซึ่งมีความเชื่อว่่าเด็กนั้นจะมีอายุยืนยาวดั่งเช่นต้นไม้ใหญ่ และมีความเชื่อ ว่่าต้นไม้ต้นนั้นมิอาจให้เหวดอาญ์ให้ช่วยดูแลคุ้มภัยอันตรายแก่เด็กได้ต้นไม้ต้นนั้นก็ห้ามโค่นหรือทำลายทิ้ง เป็นอันตราย ผู้ช่วยผู้ กล่าวว่่าเมื่อเด็กคลอดออกมาแล้วเวลาเจ็บไข้จะมีการไหว้ผีเพื่อเรียกขวัญวิญญาณเด็ก โดยการเซ่นไหว้ใช้ไข่ไก่ต้ม หมาก 3- 7 ซีก และรูปเทียนมาไหว้เพื่อเรียกขวัญ นอกจากนี้ยังมีการ ผูกข้อมือเด็กด้วยใบไม้และด้ายขาวอีกด้วย เด็กผู้หญิงนั้นมารดาจะทอผ้าเป็นชุดสีขาวทรงกระสอบให้ ใส่และจะต้องใส่ชุดสีขาวจนกว่าจะได้แต่งงาน เมื่อแต่งงานก็จะสามารถใส่ชุดสีอื่นได้เช่น สีแดง สีฟ้า สีดำ เสื้อสั้นและผ้าถุงได้แต่ห้ามใส่สีขาว ปัจจุบันความเชื่อนี้มิได้นิยมทำกันอย่างแต่ก่อนแล้ว

การแต่งงาน ประเพณีการแต่งงานของชาวกะเหรี่ยงนั้นจะแต่งงานอายุยังน้อย อายุ ประมาณ 15 ปี ก็แต่งงานได้แล้ว การเลือกคู่ครองนั้นคู่บ่าวสาวจะเป็นผู้ที่ทำการตัดสินใจเอง โดยพ่อ แม่และญาติทั้ง 2 ฝ่ายรับรู้ซึ่งกันและกัน ในการแต่งงานนี้จะมีประเพณีอย่างหนึ่งซึ่งเรียกว่า การย่องสาว ซึ่งทางญาติฝ่ายหญิงจะเป็นผู้เปิดโอกาสให้ฝ่ายชายมาที่บ้านฝ่ายหญิง เพื่อพบปะพูดคุยทำความรู้จัก คู่กันเคยกันในการตัดสินใจเป็นคู่ครอง โดยจะมีได้มีการล่องละเมียดทางเพศแต่อย่างใด เพราะถือว่่าจะ เป็นการผิดผี ถ้าทั้งคู่มีความชอบพอกัน ทางฝ่ายหญิงจะยอมให้ฝ่ายชายมานอนค้าง ที่บ้านแต่มิได้ล่อง ละเมียดอย่างใดและจะต้องเป็นที่รับรู้ของพ่อแม่ญาติผู้ใหญ่ทั้ง 2 ฝ่ายให้ทราบ เมื่อแต่งงานแล้วฝ่ายชาย จะต้องไปอยู่บ้านของฝ่ายหญิงในวันแต่งงานแม่ของผู้หญิงจะให้ผู้หญิงทอผ้าไว้ให้ผู้ชายใส่ และเลี้ยงหมู เพื่อจะได้มีไว้ขายไว้กิน ส่วนผู้ชายจะไม่ใส่เสื้อ นุ่งโสร่ง ถือเสื้อและยามใส่เงินมาในวันแต่งงาน วันแต่งงาน ผู้หญิงยังต้องใส่ชุดสีขาวเพื่อแสดงถึงความบริสุทธิ์ เมื่อแต่งไปแล้วจะไม่สามารถใส่สีขาวได้ เปลี่ยนเป็น ใส่สีอื่นแทนเช่น สีฟ้า สีดำ สีแดง เป็นต้น

การไหว้ผี การไหว้ผีเพื่อเรียกขวัญกับการกิน ผีนั้นจะไม่เหมือนกัน กล่าวคือ การไหว้ผีเป็น ความเชื่อของชาวกะเหรี่ยงที่ปฏิบัติมาตั้งแต่ครั้งบรรพบุรุษ ซึ่งจัดได้ว่าเป็นประเพณีอย่างหนึ่งที่ชาวกะเหรี่ยง ให้ความสำคัญ เชื่อว่าสามารถทำให้ตนและครอบครัวของตนมีความสุข โดยจะมีการไหว้ผีขึ้น เรียกว่า การกินผี ประเพณีการกินผีเป็นความเชื่อเดิมของชาวกะเหรี่ยงซึ่งในปัจจุบันก็กระทำกัน โดยมีความ เชื่อว่าการกินผีหรือการเลี้ยงผีนี้จะช่วยให้โรคภัยอันตรายต่างๆ หายไป หรือช่วยให้คนในครอบครัว หมู่บ้านอยู่อย่างมีความสุข ในการเลี้ยงผีนี้จะกระทำกันปีละครั้ง แต่ถ้าครอบครัวใดประสบกับโ รคภัย อันตรายต่างๆ ก็จะมีกกระทำกันโดยจะทำพิธีที่บ้านของผู้นั้น จะมีหัวหน้าครอบครัวหรือผู้อาวุโสเป็น ผู้ทำพิธี คนในครอบครัวก็ต้องมาร่วมในพิธีซึ่งต้องเป็นคนในครอบครัวเท่านั้น ห้ามคนนอกเข้ามา เชื่อ ว่าจะทำให้คนผู้นั้นต้องเป็นโรคภัยนั้นไปด้วย ถ้าบ้านใด ครอบครัวใด มีการกระทำพิธีเลี้ยงผีนี้ก็จะ มีสัญญาณลักษณะบอก คือจะมีกิ่งไม้มาปักไว้ข้างหน้าบ้าน หรือที่รั้ว เป็นการแสดงว่าบ้านนี้ครอบครัวนี้มี การเลี้ยงผีนั่นเอง การเลี้ยงผีกระทำกัน 3 วัน และภายใน 3 วันนี้จะห้ามคนในครอบครัวในบ้านออกไป นอกเพราะเกรงว่าจะนำโรคภัยไปสู่ผู้อื่น การเลี้ยงผีมักจะเลี้ยงผีด้วยของ 4 อย่าง คือ ไก่ หมู อ้น ปลาชิว โดยหัวหน้าครอบครัวจะจับไก่ไปฆ่าแล้วนำไก่ไปต้มโดยไม่ต้องปรุงรสใดทั้งสิ้น สำหรับการจับปลาชิวนั้น คนที่จับปลาต้องจับปลาอย่าให้เกล็ดปลาหลุดออกมาแม้แต่เกร็ดเดียว ถ้าจับแล้วเกล็ดปลาหลุดก็ จะต้องจับปลาตัวใหม่ ส่วนหมูและอ้นก็จะฆ่าโดยการทำให้มันหายใจไม่ออกจนตายจึงนำมาต้ม และ นำมาประกอบพิธีเสร็จแล้วให้ผู้ชายในครอบครัวนำของทั้ง 4 อย่างนี้ไปไว้ใต้ต้นไม้เพื่อเรียกผีมากิน หลังจากนั้นคนในครอบครัวก็จะนำของทั้ง 4 อย่างมากิน และมีการนำด้ายขาวมาผูกข้อมือเพื่อรับขวัญ เชื่อว่าจะทำให้หายจากโรคภัยการเจ็บป่วยได้ นั่นเอง

งานบุญเจดีย์ จากการสอบถามผู้ช่วยผู้ใหญ่ กล่าวว่าจะทำในช่วงเดือนเมษายน งานบุญเจดีย์นี้ ที่ยังมีอยู่ก็จะเป็นที่ป่าหมาก อำเภอปรามบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ปัจจุบันในหมู่บ้านปาละภูมิได้ทำ กันอย่างแต่ก่อนแล้ว ในวันงานพิธีบุญเจดีย์ชาวกะเหรี่ยงในหมู่บ้านก็มาร่วมพิธีกัน ชาวกะเหรี่ยงจะ ร่วมกันขุดทรายเป็นเจดีย์ นำไม้ไผ่มาสานเป็นที่ใส่ผลไม้อาหารที่มีไม้สามารถหามาได้ ของในพิธีก็จะมี ด้ายขาว อาหารต่างๆ แต่จะไม่มีเนื้อสัตว์ เพราะจะไม่มีารฆ่าสัตว์หรือดื่มสุราเพื่อประกอบพิธีแต่อย่างใด จะมีผู้ทำพิธีคือผู้นำเผ่าหรือบุงคู้ จะนำผ้าขาวมาพันรอบเจดีย์และที่ใส่ผลไม้และสวดบทสวดซึ่งเป็น ภาษากะเหรี่ยง เรียกว่า (อ้อทา) และมีกลองตีประกอบการสวด ผู้เข้าร่วมพิธีจะร่วมนอบเจดีย์ 3 รอบ และด้ายสีขาวที่ประกอบพิธีเสร็จแล้วจึงนำมาผูกข้อมือให้แก่ผู้ที่มาร่วมพิธีเพื่อเป็นสิริมงคล

การไหว้พระจันทร์ ของชาวกะเหรี่ยงนี้จะทำกันทุก 14 - 15 ค่ำ แต่จะไหว้ 2 ครั้งใหญ่ๆ ในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6 กับ ขึ้น 15 ค่ำแรกของเดือนมกราคมของทุกปี ในการไหว้พระจันทร์ทุกๆ เดือนนั้น จะมีแค่ หมาก พลู กล้วย-7 ดอก และเทียนจุดไหว้พระจันทร์เท่านั้นจะไม่มีของหวานแต่อย่างใด วัน 15 ค่ำ ในเดือน 6 และ 15 ค่ำแรกของเดือนมกราคมจะจัดเป็นงานใหญ่ทุกคนในหมู่บ้านจะมาร่วมในการไหว้พระจันทร์ เมื่อถึงวันขึ้น 14 ค่ำผู้หญิงที่เป็นแม่บ้านในหมู่บ้านก็มาร่วมกันเตรียมงาน เช่น ผลไม้ของหวาน จำพวก กล้วย หว้าน เผือก ในการไหว้พระจันทร์นี้จะงดการฆ่าสัตว์และสุรา ในการไหว้พระจันทร์พิธีจะมีการหลั่งน้ำและให้คนที่มาร่วมในพิธีจับต่อๆ กันไปพร้อมทั้งขอพรจากพระจันทร์ เพื่อเป็นสิริมงคลแก่ตนเองและครอบครัว บ้านใดที่มีลูกก็จะนำมาไหว้เพื่อฝากกับสิ่งศักดิ์สิทธิ์ด้วย

นอกจากนี้ยังมีประเพณี ความเชื่อใน 1) พิธีศพ งานศพของชาวกะเหรี่ยงถือเป็นงานที่ ทุกคนในครอบครัว และญาติพี่น้องจะต้องมาร่วมงานกันเคารพศพ จะเก็บศพไว้เพียงวันเดียวหรือสามวันเพื่อรอญาติพี่น้องที่ห่างไกล ออกไป 2) งานบุญสงกรานต์ ที่ชาวกะเหรี่ยงบ้านป่าละอู ยึดถือปฏิบัติทำบุญในช่วงเดือนเมษายนของทุกปี 3) ประเพณีบุญข้าวใหม่ของชาวกะเหรี่ยงจะกระทำกันหลังฤดู เก็บเกี่ยวข้าว เพื่อแสดงความเคารพต่อพระแม่โพสพให้ข้าวออกผลต้องตามฤดูกาล เป็นอีกประเพณีหนึ่งของชาวกะเหรี่ยงหมู่บ้านป่าละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพราะความทันสมัยบวกกับค่านิยมส มัยใหม่เข้ามามีบทบาทมาก พิธีการนับถือผี จึงลดน้อยลง โดยส่วนมากชาวกะเหรี่ยงในหมู่บ้านจะนับถือศาสนาพุทธและศาสนาคริสต์เป็นส่วนใหญ่ เหตุที่มีการนับถือศาสนาคริสต์ก็เพราะว่าความเชื่อเรื่องผีนั้นบางความเชื่อก็ทำให้คนตาย เช่น การที่มีคนเป็นโรคอหิวาตกโรค หมอผีก็จะทำ น้ำมนต์โดยการให้กินน้ำมนต์ซึ่งตามหลักแล้วเชื้ออหิวาตกโรคก็มีอยู่ในน้ำ เมื่อคนเจ็บดื่มน้ำเข้าไป ที่เคยเชื่อว่าจะหายจากโรคก็ยิ่งเป็นโรคหนักกว่าเดิมจนล้มตายเป็นจำนวนมาก บ้างยังได้รับการช่วยเหลือจากการบริจาคปัจจัยต่างๆ จากคริสต์ศาสนา ทำให้ความเชื่อเรื่องผีไม่ เป็นที่นิยมต่อไป โดยเชื่อว่าการนับถือคริสต์ศาสนานั้น จะไม่สามารถนับถือศาสนาอื่นๆ ได้ โดยเฉพาะการนับถือผี ส่วนที่นับถือศาสนาพุทธ นั้นเพราะนับถือต่อๆ กันมาจากบรรพบุรุษ ษรุ่นสู่รุ่นว่าพ่อแม่ปฏิบัติอย่างไร จึงปฏิบัติตามเช่นนั้นศาสนาพุทธ สามารถนับถืออะไรก็ได้ ไม่ได้บังคับว่าจะต้องนับถือพุทธเท่านั้น อีกทั้งศาสนาพุทธยังมีแนวความคิดที่ดี มีหลักคำสอนที่สั่งสอนให้เกิดสมาธิและปัญญา จึงทำให้ชาวกะเหรี่ยงโดยส่วนมากของหมู่บ้านนี้นับถือศาสนาพุทธและศาสนาคริสต์

ชาวกะเหรี่ยงบ้านปาละดู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีการอพยพย้ายถิ่นมาจากประเทศพม่าเข้ามายังประเทศไทยเป็นเวลานานมาแล้วกว่า 100 ปี ด้วยสาเหตุหลายประการ เช่น การถูกขับไล่จากพม่า การหนีภัยสงคราม การที่มีโรคระบาดมายังหมู่บ้านเป็นเหตุที่ต้องอพยพทั้งหมู่บ้าน และการทำงานไร้เดียงสา เป็นต้น แต่เดิมชาวกะเหรี่ยงจะมีการทำไร่เลื่อนลอย ทำไร่หมุนเวียนไปเรื่อยๆ ตามหุบเขาหนึ่งไปอีกหุบเขาหนึ่ง ออกไป อาศัยอยู่กระจัดกระจายไม่หนาแน่น บริเวณพื้นที่มีภูเขาล้อมรอบ ส่วนใหญ่แล้วอาชีพ การทำนา ทำไร่ เป็นอาชีพหลักที่มีมาแต่อดีต ปัจจุบันอาชีพหลักก็คือ การประกอบอาชีพเกษตรกรรม ได้แก่ สับปะรด มะนาว มะม่วง กัญชง และการเลี้ยงสัตว์ ได้แก่ วัว กระบือ สุกร เป็นต้น และการทอผ้า รายได้ขึ้นต่ำในการประกอบอาชีพต่อวัน ประมาณคนละ 120 บาท ซึ่งก็เพียงพอแล้วของชาวกะเหรี่ยงในที่นี่ พวกเขามีได้ใช้จ่ายมาก ใช้จ่ายพิถีพิถันต่างๆ ก็ปลูกเอาเองไม่ต้องซื้อให้ฟุ่มเฟือย บ้านใดขาดเหลืออะไรก็จะช่วยเหลือแบ่งปันซึ่งกันและกัน ชาวกะเหรี่ยงบ้านปาละดูนี้อาศัยร่วมกับคนไทยในหมู่บ้านเมื่อมีงานต่างๆ ภายในหมู่บ้านหรือหมู่บ้านใกล้เคียงพวกเขาก็จะให้ความร่วมมือกับหมู่บ้านเป็นอย่างดี

ภาพประกอบ 2 ผู้ใหญ่บ้านคณิต จันทรอุปถัมภ์ พาชมนสวนกล้วยแขกของชาวกะเหรี่ยงบ้านป่าละอู

ภาพประกอบ 3 ประกอบอาชีพทำไร่และปลูกกล้วย

ภาพประกอบ 4 อุปกรณ์การทอผ้า (กี่ทอผ้า)
ของชาวกะเหรี่ยงบ้านป่าละอู

ภาพประกอบ 5 อุปกรณ์การทอผ้า (กี่ทอผ้า)
ของชาวกะเหรี่ยงบ้านป่าละอู

ภาพประกอบ 6 อุปกรณ์การทอผ้า (กี่ทอผ้า)
ของชาวกะเหรี่ยงบ้านป่าละอู

ภาพประกอบ 7 อุปกรณ์การทอผ้า (กี่ทอผ้า)
ของชาวกะเหรี่ยงบ้านป่าละอู

ด้านการศึกษา

ชาวบ้านชาวกะเหรี่ยงในพื้นที่แถบนี้โดยมากที่ต้องทำงานจึงไม่มีเวลาดูแลอบรมบุตรหลาน หรือที่ยากจนส่วนใหญ่ ก็มักจะส่งบุตรหลานของตนเข้ามาศึกษาอยู่ประจำที่ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขาแม่ฟ้าหลวง บ้านโคนมพัฒนา ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ ซึ่งเป็นศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน ที่ทางอำเภอหัวหินได้ทำการจัดตั้งขึ้น เป็นที่รวบรวมวัฒนธรรมของชนเผ่าชาวกะเหรี่ยงในบริเวณพื้นที่นี้อีกด้วย และเมื่อปิดภาคเรียนเด็กก็จะกลับไปบ้านช่วย พ่อ แม่ ทำงาน แต่ส่วนใหญ่แล้วก็จะอยู่ที่ศูนย์การเรียนรู้แห่งนี้โดยเพราะไม่มี พ่อ แม่ หรือบ้านอยู่ห่างไกลออกไป นานมาก ปัจจุบันนี้ในเขตขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสัตว์ใหญ่มีสถานศึกษา คือ

โรงเรียนอานันท์ สังกัด สปช. เปิดสอนระดับอนุบาล-มัธยมศึกษาตอนต้น

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนนเรศวรป่าละอู สังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน เปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาล-ประถมศึกษา

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนนเรศวรห้วยผึ้ง สังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน เปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาล-ประถมศึกษา

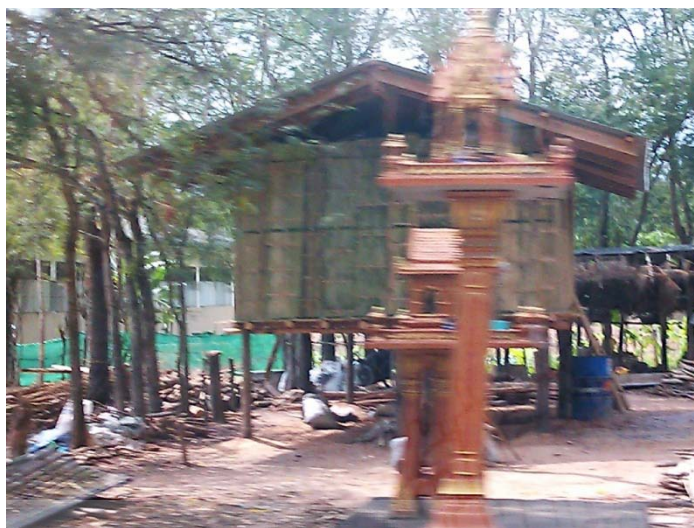
ภาพประกอบ 8 อาคารเรียนโรงเรียนอานันท์

ภาพประกอบ 9 ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง โคนมพัฒนา

ด้านที่อยู่อาศัย

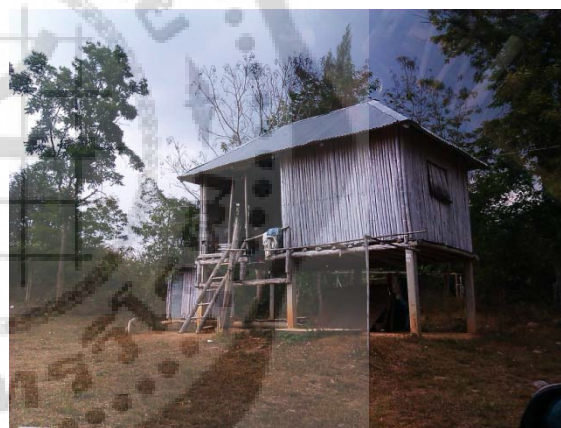
สภาพพื้นที่โดยทั่วไปของหมู่บ้านป่าละอูตั้งอยู่บนพื้นที่ราบเชิงเขาตะนาวศรี ในพื้นที่ราบสูงมีภูเขาล้อมรอบ ลักษณะของบ้านจะสร้างด้วยไม้ หรือวัสดุที่หาได้ง่ายจากท้องถิ่น เช่น ไม้ไผ่มาทำเป็นพื้นบ้านและฝาบ้าน ส่วนหลังคาจะใช้ทางมะพร้าว หรือหญ้าแฝกมาเย็บเป็นตับ ตั้วบ้านจะยกพื้นสูงเพื่อใช้เลี้ยงสัตว์และระบายน้ำเวลาฝนตก ภายในของตัวบ้านแต่เดิมจะมีลักษณะเป็นห้องอเนกประสงค์ คือจะใช้เป็นทั้งห้องรับแขก ห้องครัว ห้องนอน แต่ปัจจุบันจะมีการแยกห้องให้เป็นสัดส่วนมากขึ้น

ภาพประกอบ 10 ลักษณะบ้านของชาวกะเหรี่ยงที่นับถือศาสนาพุทธ

ภาพประกอบ 11 ลักษณะที่อยู่อาศัยของ
ชาวกะเหรี่ยงบ้านป่าละอูบ้าน

ภาพประกอบ 12 ลักษณะที่อยู่อาศัยของ
ชาวกะเหรี่ยงบ้านป่าละอูภาพ

ด้านอาหารการกิน

แต่เดิมชาวกะเหรี่ยงจะประกอบอาหารจากพืชผักที่ตนปลูกเองในครัวเรือน เช่น พริก ผักคะน้า โหระพา เป็นต้น ปัจจุบันชุมชนมีความเจริญก้าวหน้า มีตลาดนัดชุมชนมาตั้งทำให้ซื้อหาอาหารได้ง่าย และได้รับความดูแลจากหมู่บ้านเป็นอย่างดีชาวกะเหรี่ยงจึงมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

การอยู่ร่วมกันในชุมชน

ชาวกะเหรี่ยงมีความเป็นอยู่และวิถีชีวิตที่คล้ายคลึงกับคนไทยชาวบ้านทั่วไป ในการอยู่ร่วมกันนั้นจะมีความช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน มีความความสามัคคีกันในชุมชน มิได้มีการแบ่งแยกกันแต่อย่างใด ซึ่งจะเห็นได้จาก เมื่อมีปัญหาใดๆ ของหมู่บ้านก็จะมาชุมนุมช่วยแก้ปัญหา กันทั้งคนไทยและชาวกะเหรี่ยงที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน หรือเมื่อมีงานประเพณีต่างๆ ชาวกะเหรี่ยงก็จะ มารวมตัวร่วมช่วยเหลือกัน

ลักษณะที่ตั้ง ประชากร

บ้านป่าละอูมีพื้นที่ประมาณ 1,200 ตารางกิโลเมตร และมีพื้นที่สาธารณะไว้ทำกิจกรรมต่างๆ ของหมู่บ้านและเป็นป่าชุมชน หมู่บ้านตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของอำเภอหัวหิน อยู่ห่างจาก อำเภอประมาณ 65 กิโลเมตร บ้านป่าละอูมีพื้นที่เป็นที่ลุ่มมีภูเขาล้อมรอบหมู่บ้าน มีแม่น้ำป่าเลาและมีแหล่งน้ำจากน้ำตกป่าละอูไหลผ่าน ตลอดปี มีสระน้ำสาธารณะ ดินมีลักษณะเป็นดินร่วนปนทราย เหมาะแก่การเพาะปลูก

อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ	ติด	หมู่ 2 บ้านฟ้าประทาน
ทิศใต้	ติด	หมู่ 7 บ้านคลองน้อย
ทิศตะวันออก	ติด	หมู่ 2 บ้านฟ้าประทาน
ทิศตะวันตก	ติด	เทือกเขาตะนาวศรี

จำนวนประชากรชาวไทยภูเขาชาวกะเหรี่ยงในตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

หมู่ที่	ครัวเรือน (หลัง)	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม
2	22	50	48	98
3	156	478	477	955
6	7	15	19	34
รวม	185	543	544	1,087

แผนที่หมู่บ้านป่าละอู

ภาพประกอบ 13 แผนที่แสดงอาณาเขตหมู่บ้านและลักษณะถนนบ้านป่าละอู

การแต่งกายของชาวกะเหรี่ยงบ้านป่าละอู

ชาวกะเหรี่ยงยังคงรักษาประเพณีการแต่งกายแบบดั้งเดิมอยู่ และจะแต่งชุดกะเหรี่ยงเพื่อใช้ในการร่วมทำกิจกรรม พิธีกรรมที่สำคัญของชาวกะเหรี่ยง ซึ่งปัจจุบันยังมีผู้สูงอายุที่แต่งชุดกะเหรี่ยงในชีวิตประจำวัน ส่วนหนุ่มสาวมักแต่งชุดกะเหรี่ยงในงานพิธีสำคัญ วันทำบุญเท่านั้น การแต่งกายประจำวันก็จะใส่เสื้อผ้าเช่นเดียวกับคนทั่วไป

เสื้อ จะเป็นเสื้อคอวีทรงกระสอบยาวถึงสะโพก ตรงคอเสื้อจะมีพู่ห้อยลงมาเลยชายเสื้อ แขนเสื้อเป็นแขนสั้น สีเสื้อมักจะเป็นสีแดง สีนํ้าเงิน ลายเป็นทางยาว (การที่พู่ห้อยยาวกว่าชายเสื้อหรือไม่นั้น ไม่ได้แสดงถึงว่าแต่งงานแล้วแต่อย่างใด)

กางเกง จะใช้ผ้าสีแดงนุ่งเป็นโจงกะเบน นํ้าเงิน หรือสีแดง บ้างจะนุ่งสะโล้งยาวถึงเท้า

ผ้าโพกหัว มีลักษณะเป็นผ้าผืนยาวที่สามารถนำมาพันรอบหัวได้นิยมจะเป็นสีแดง สีเขียว

ภาพประกอบ 14 ลักษณะการแต่งกายของผู้ชาย ภาพประกอบ 15 ลักษณะการแต่งกายของผู้ชาย

การแต่งกายของผู้หญิง

เสื้อ จะเป็นเสื้อทอคอวีทรงกระสอบ สีขาวแขนสั้น ยาวถึงเอวถึงเขามือห้อยที่คอเสื้อ สีเหลือง และชุดทรงกระสอบยาวกรอมเท้า ลวดลายของเสื้อนี้ จะทอดตามความต้องการของผู้ใส่ (ผู้หญิงกะเหรี่ยงที่ยังไม่แต่งงานจะใส่ชุดสีขาว ส่วนผู้หญิงที่แต่งงานแล้วเสื้อจะมีลายปักทอลาย และ จะสวมผ้าซิ่นที่ไม่มีลายถัก)

ผ้าถุง เป็นผ้าซิ่นสีแดงยาวกรอมเท้า

ผ้าโพกหัว ผ้าโพกหัวจะใช้สีขาว สีแดง เพื่อกันแดดเวลาร้อน

เครื่องประดับ ผู้หญิงมักจะใช้ลูกปัดร้อยเป็นสร้อยคอ หรือเงินมาทำเครื่องประดับ เช่น สร้อยคอ ต่างหู

ภาพประกอบ 16 การแต่งกายของผู้หญิง

1.1 สถานภาพของดนตรีในสังคมของกะเหรี่ยงบ้านป่าละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

แต่เดิมนั้นวัฒนธรรมดนตรีกะเหรี่ยงมีความเข้มข้นมากกล่าวคือ มีการบรรเลงดนตรีในงานพิธีต่างๆ มีนักดนตรีมากกว่ารวมทั้งในเรื่องของบทเพลงก็มีมากมาย แต่เมื่อเวลาผ่านไปไม่ได้มีการสนับสนุนทางวัฒนธรรมดนตรีมากนักและก็ได้มีรายได้ที่จะสามารถจุนเจือครอบครัวได้เพียงพอ ทำให้จะต้องไปหาทำงานรับจ้างประกอบกับสภาพสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง เกิดความเจริญก้าวหน้า และความสะดวกสบายเข้า มากขึ้นนั้นทำให้วัฒนธรรมทางดนตรี ที่เกือบจะสูญหาย เป็นเหตุที่ต้องเกิดการปรับปรุงฟื้นฟูให้เป็นที่รู้จักของคนรุ่นใหม่ จึงพยายามเพื่อที่จะนำดนตรีเข้ามามีส่วนร่วมในสังคมมากขึ้นเหมือนดังแต่เดิม ปัจจุบันจะเห็นได้ว่านอกจากดนตรีกะเหรี่ยงจะอยู่ในงานประเพณีวัฒนธรรมแล้วยังได้เห็นในการเพื่อแสดงความต้อนรับผู้ มาท่องเที่ยวหรือมาเยี่ยมเยียนอีกด้วย ซึ่งจะมีการแสดงเกิดขึ้นในงานพิธีประเพณีต่างๆ ดังนี้

- 1) ประเพณีบุญข้าวใหม่
- 2) ประเพณีบุญสงกรานต์
- 3) ประเพณีไหว้พระจันทร์
- 4) ในงานศพ
- 5) การต้อนรับผู้มาเยือน

สถานภาพของคนตรีกระเหรี่ยงบ้านปาละดูในปัจจุบันนั้น จึงเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงออกถึงความเป็นเอกลักษณ์ของชนชาวกระเหรี่ยงบ้านปาละดู และเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่าวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวกระเหรี่ยงบ้านปาละดู นั้นเป็นอย่างไร เนื่องด้วยชุมชนกระเหรี่ยง บ้านปาละดู มีวิถีชีวิตที่ผูกพันติดอยู่กับธรรมชาติ ให้อย่างเหนียวแน่น และได้รับความร่วมมือจากทางภาครัฐเข้ามาช่วยเหลือสนับสนุนในการจัดตั้งผู้นำทาง วัฒนธรรม คนตรี อีกทั้งการประชาสัมพันธ์แก่นักท่องเที่ยวผู้สนใจในวัฒนธรรมชาวกระเหรี่ยงในการให้ความรู้และศึกษาค้นคว้าเพื่อเกิดการเรียนรู้วัฒนธรรมคนตรีของชาวกระเหรี่ยงอย่างชัดเจนมากขึ้น คนตรีกระเหรี่ยงจึงมีความสำคัญในด้านประเพณีวัฒนธรรม และยังทำให้ชาวกระเหรี่ยงในหมู่บ้านเกิดความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมของตน ตลอดจนชาวกระเหรี่ยงมีจิตสำนึกความเป็นชนเผ่าที่ยังคงเต็มเปี่ยมด้วยความปลาบปลื้มที่เกิดเป็นชนชาวกระเหรี่ยงทำให้วัฒนธรรมต่างๆ รวมทั้งทางคนตรียังคงมีให้เห็นและชื่นชม

1.2 บทบาทของคนตรีในสังคมของกระเหรี่ยงบ้านปาละดู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันสังคมของชาวกระเหรี่ยงบ้านปาละดูนั้นได้มีคนตรีเข้ามามีบทบาทกับสังคมของพวกเขาไม่ว่าจะเป็นงานรื่นเริงต่างๆ หรืองานศพ แม้กระทั่งในวัฒนธรรมประเพณีสำคัญของชาวกระเหรี่ยงบ้านปาละดู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ คนตรีและการร่ายรำนั้นมักจะเป็นส่วนหนึ่ง ที่ขาดไม่ได้เสมอ และคนตรียังเป็นสิ่งที่บรรพบุรุษถ่ายทอดสืบต่อกันมาเป็นเวลายาวนานนับตั้ง แต่ชาวกระเหรี่ยงหมู่บ้านปาละดู ได้อพยพมาตั้งบ้านเรือน ณ พื้นที่แห่งนี้ คนตรีและการร่ายรำยังแสดงออกถึงวัฒนธรรมวิถีในสังคมของชาวกระเหรี่ยงหมู่บ้านปาละดู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์อีกด้วย จากการศึกษาพบว่าวัฒนธรรม ประเพณี และพิธีสำคัญต่างๆ ได้มีคนตรีเข้ามามีส่วนร่วมและเกี่ยวข้อง ดังนี้

ประเพณีบุญข้าวใหม่

นานมาแล้วที่ชาวกะเหรี่ยงดำรงชีวิตอยู่กับธรรมชาติไม่ว่าจะเป็นบ้านเรือนที่อยู่อาศัย หรือ แม้กระทั่งการทำมาหากินการทำไร่ ทำนาข้าวมาเป็นอาหารจนเจือจรรบครัว และชาวกะเหรี่ยงยังมีความเชื่อในพระแม่โพสพที่ทำให้ต้นข้าวเจริญงอกงาม ชาวกะเหรี่ยงจึงมีการทำพิธีเพื่อเป็นการระลึกถึงพระคุณของพระแม่โพสพและขอบคุณพระเจ้า งานบุญข้าวใหม่ของชาวกะเหรี่ยงจะกระทำกันในช่วงเข้าพรรษา ปีละ 2 ครั้ง การทำพิธีจะจัดทำกันที่ยุ้งนางในหมู่บ้าน ทุกคนจะต้องมาร่วมในพิธีนี้เพื่อความเป็นสิริมงคล ผู้ทำพิธีหมอผี หรือ บู้คู่ ซึ่งเป็นผู้ที่อาวุโสเป็นผู้มีความรู้ทางพิธีกรรมจะเป็นคนดำเนินการทำพิธีโดยจะนำข้าวในยุ้งนางมา 1 มัดมาตีจนหมด ซึ่งเรียกว่า บุญ หรือ สะดือข้าวหรือข้าวสะดือ และนำดอกไม้ในไร่ข้าวที่มีสี แดงสีเหลืองมาผูกรวมกัน จากนั้นนำดินที่มาจากกรรขลุ่ยของปู่มาใส่ในกระทงที่สานด้วยไม้ไผ่ นำมาผูกกับกับสะดือข้าวและดอกไม้รวมทั้งเคียวเกี่ยวข้าวด้วย มาประกอบพิธีให้พระแม่โพสพ สิ่งของที่ใช้ในพิธี ได้แก่ ข้าวเปลือก พืชผลที่อยู่ ในนาข้าวหรือในไร่ เช่น กล้วย อ้อย มัน แดง เมื่อเสร็จพิธีคนที่มาร่วมในพิธีก็จะกินพืชผลที่นำมาประกอบพิธีเพื่อเป็นสิริมงคลแก่ตน และจะมีการแสดงรื่นเริง เช่น รำปลุกข้าว ซึ่งเป็นการแสดงท่าทางในวิธีการปลุกข้าว หรือร่วมร้องเพลงโต้ตอบกันเพื่อความสนุกสนาน โดยใช้เครื่องดนตรีที่เรียกว่า เตะนำ ในการบรรเลง

การแสดงในงานบุญข้าวใหม่มีดังนี้

- **การละเล่นทวน** เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลง คือ เตะนำ ซึ่งเพลงทวนที่เล่นนั้นจะแทรกข้อคิดในการเตือนให้รอบคอบในการทำงาน ตั้งใจและมีความอดทนในการทำงานที่ทำ เพลงละเล่นทวนจะมีการสลับร้องเพลงกันระหว่างชายและหญิงโดยฝ่ายชายจะเป็นฝ่ายเริ่มขึ้นเพลง
- **รำดำข้าว** เครื่องดนตรีที่บรรเลง คือ ไม้เคาะ(เกลาะ), ฉาบ, โหม่ง(โม), กลอง(เดื่อ), กรับไม้(วิดไถ่), ต่ำตรือ เป็นการแสดงที่มีท่าทางประกอบเพื่อจะบอกถึงการดำข้าวของชาวกะเหรี่ยง และเพื่อความสนุกสนาน
- **รำตง** เครื่องดนตรีที่ใช้ในการบรรเลง ได้แก่ ไม้เคาะ(เกลาะ), กลอง(เดื่อ) รำตงในงานบุญข้าวใหม่นี้จะใช้คนรำที่เป็นผู้หญิงตั้งแต่ 8 - 10 คนขึ้นไป ตั้งเป็นแถวตอนแล้วรำพร้อมกันไปตามเสียงบทเพลง

- **รำปลูกข้าว** เครื่องดนตรีที่ใช้ในการบรรเลง ได้แก่ ไม้เคาะ(กละ), ฉาบ, โหม่ง(โม), กลอง(เด้อ), กรับไม้(วิดไถ่), ตรีตรือ, กีตาร์(เกอทำ) การรำปลูกข้าวนี้เป็นเพลงร้องซึ่งมีท่าทางประกอบการแสดง ซึ่งจะบรรยายท่าทางการปลูกข้าวของชาวกะเหรี่ยง และแสดงออกถึงความสามัคคีของชาวกะเหรี่ยง

เพลงรำตงและเพลงปลูกข้าว นั้น ทั้ง 2 เพลงกล่าวถึงความสามัคคีในการปลูกข้าว และความอดทนในการทำข้าวของชาวกะเหรี่ยง นอกจากนี้ยังมีความหมายเพื่อขอบคุณพระเจ้า สิ่งศักดิ์ และพระแม่โพสพที่สร้างข้าวมาให้เรามีการร้องเพลงและทำพิธีชาวกะเหรี่ยงเชื่อว่าไร่ข้าวจะไม่เจริญงอกงาม ไม่สามารถจะทำข้าวได้

พิธีงานศพ

ปัจจุบันเมื่อมีคนตายในหมู่บ้าน ก็จะนำไปประกอบพิธีกรรมที่วัดให้พระสงฆ์ทำพิธีตามปกติทั่วไป บ้างก็จะรอญาติมาที่บ้านแล้วค่อยฝังผู้ตาย สมัยก่อนนั้นเมื่อมีคนตายในหมู่บ้าน จะไม่มีการสวดพระอิทธิพรแต่อย่างใดชาวกะเหรี่ยงจะเก็บศพไว้ 1-3 คืน บ้างก็แค่ 1 วัน บางศพที่ต้องเก็บไว้ 3 คืน นั้นก็เพื่อรอญาติพี่น้องที่อยู่ไกลออกไปมาร่วมในงาน ภายในงานศพตอนกลางคืนก็จะมีการละเล่นเช่น รำตง และการร้องเพลงนิทาน เป็นต้น เพื่อเคารพศพและเป็นเพื่อนศพ ก่อนที่จะนำศพไปฝังหรือเผาจะต้องมีการอาบน้ำศพและห่อศพ หลังจากเผาศพแล้วจะไม่มีการเก็บกระดูกของผู้ตายไว้ และจะนำไปฝังไว้ที่ป่าช้าในหมู่บ้านหันศีรษะศพทางทิศตะวันตกหรือทางเดียวกันกับป่าช้า เมื่อครบทุก 5 ปีก็จะมีการขุดกระดูกมารวมกันเพื่อทำบุญให้กับผู้ตาย

การแสดงในพิธีงานศพมี ดังนี้

- **รำตง** ซึ่งเป็นการรำที่ใช้คนรำตั้งแต่ 4 คนขึ้นไป ซึ่งขึ้นอยู่กับสถานการณ์ เครื่องดนตรีที่ใช้ ได้แก่ ไม้เคาะ (กละ) และ กลอง (เด้อ) ประกอบกับการร้องเพลง การแสดงนี้ก็เพื่อคลายความโศกเศร้าเสียใจ

- **เพลงเล่านิทาน** แต่เดิมนั้นเพลงเล่านิทานหลายเรื่องด้วยกัน แล้วใช้ร้องในงานศพเพื่อเล่าถึงชีวิต ความอาทรต่อกันของชาวกะเหรี่ยงในพื้นที่นี้ ทราบว่าเพลงรำตงในแต่ละที่จะแตกต่างกันตามสภาพพื้นที่ความเป็นอยู่ของกะเหรี่ยงในพื้นที่นั้น เครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบการเล่านิทาน คือ เทพนา ปัจจุบันเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงทางสังคมการนับถือผีน้อยลงประกอบกับการที่ผู้รู้ ทางดนตรีเสียชีวิต เพลงต่างๆ จึงสูญหายไปเกือบหมด

การแสดงและการละเล่นนี้เป็นเพลงร้องเพื่อร้องเป็นเพื่อนศพ และเพื่อให้ชายหญิงได้มีโอกาสรู้จักพูดคุย โดยจะมีคนร้องแบ่งเป็นฝ่ายชายและฝ่ายหญิงร้องโต้ตอบกัน หากในงานขาดการบรรเลงเพลงจะถือว่าไม่ให้ ความสำคัญกับผู้ตาย ซึ่งโดยนิสัยของชาวกะเหรี่ยงจะมีความรักในญาติพี่น้องมาก การแสดงนี้จึงมีความสำคัญที่ยังคงอยู่จนปัจจุบัน

ประเพณีงานบุญสงกรานต์

งานบุญสงกรานต์ของชาวกะเหรี่ยง จะจัดขึ้นในช่วงราวเดือนเมษายน ชาวกะเหรี่ยงจะมาร่วมกันทุกคน แม้กระทั่งในหมู่บ้านใกล้เคียงก็มาเข้าร่วมด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ยังมีการละเล่นกันอย่างสนุกสนาน การแสดงในงานบุญสงกรานต์ ได้แก่

- **รำตง** เครื่องดนตรีที่ใช้ในการบรรเลง ได้แก่ ไม้เคาะ(เกราะ), กลอง(เดื่อ) จะเป็นการแสดงให้ ความสนุกสนาน
- **รำกระทบไม้** เครื่องดนตรีที่ใช้ในการบรรเลง คือ ไม้เคาะ(เกราะ), ฉาบ, โหม่ง(โม้), กลอง(เดื่อ), กรับไม้(วิดไถ่), ต่ำตรือ, กีตาร์(เกอทำ)
- **การร้องเพลงขอบคุณพระเจ้า และสิ่งศักดิ์** เครื่องดนตรีที่ใช้ในการบรรเลง คือ ไม้เคาะ(เกราะ), ฉาบ, โหม่ง(โม้), กลอง(เดื่อ), กรับไม้(วิดไถ่), ต่ำตรือ, กีตาร์(เกอทำ)

การแสดงเหล่านี้นอกจากจะให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินแล้ว ยังมีความสำคัญเพื่อขอพร จากสิ่งศักดิ์ให้เกิดความสงบสุข และได้ทำให้พี่น้องของเราที่อยู่ห่างไกลได้มาพบเจอกันและร่วมอวยพร ให้พรแก่กันด้วยการร้องเพลง

ประเพณีพิธีกรรมต่างๆ ของชาวกะเหรี่ยงบ้านป่าละอูที่กล่าวมานี้ ต่างได้รับการถ่ายทอดสืบต่อกันมาแต่ครั้งบรรพบุรุษ บางประเพณีก็ได้รับความเชื่อมาจากศาสนาพราหมณ์ ศาสนาพุทธ และศาสนาคริสต์ เมื่อกล่าวถึงการแสดงในประเพณี เช่น รำตง รำดำข้าว รำกระทบไม้ รำปลุกข้าว และการเล่านิทาน นอกจากจะเป็นการแสดงเพื่อความเคารพแล้ว ยังเป็นการแสดงเพื่อความรื่นเริงและต้อนรับผู้มาเยือนอีกด้วย นับได้ว่าเป็นการละเล่นที่ได้รับความนิยม ปัจจุบันประเพณีเหล่านี้ได้เลือนหายและเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมากแล้ว อันเนื่องมาจากสาเหตุผลหลายประการ เช่น การที่มีวัฒนธรรมสมัยใหม่เข้ามา อิทธิพลของศาสนาคริสต์ เป็นต้น การนับถือผีจึงน้อยลงไปจากเดิม ทำให้ประเพณี

ต่างๆ เหล่านี้แสดงให้เห็นถึงควมมีลักษณะเฉพาะและเป็นเอกลักษณ์ของชาวกะเหรี่ยงหมู่บ้านปาละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้เป็นอย่างดี

2. องค์ความรู้ทางดนตรีพื้นบ้านของชาวกะเหรี่ยงบ้านปาละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

2.1 นักดนตรีที่บรรเลงดนตรีของชาวกะเหรี่ยงบ้านปาละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

นักดนตรีในที่นี้หมายถึงบุคคลในชุมชนที่มีความสามารถในการเล่นดนตรี นักดนตรีของหมู่บ้านปาละอูนั้น จึงมีบทบาททางด้านดนตรี ก็ต่อเมื่อในหมู่บ้านมีการจัดงานประเพณี มีกิจกรรม โดยจะมีนักดนตรีเข้าไปเกี่ยวข้องร่วมการบรรเลงในกิจกรรมต่างๆ แต่ในยามปกติก็มีบทบาทเป็นชาชนตามวิถีทั่วไป

นักดนตรีบ้านปาละอูนั้นนอกจากมีบทบาทหน้าที่ทางด้านดนตรีด้วยแล้วยังมีบทบาทหน้าที่เป็นผู้นำชุมชนอีกด้วย เช่น นายโจ๊ว แก้วมณี มีบทบาทเป็นผู้นำสวดไหว้พระจันทร์ หัวหน้าเผ่าชาวกะเหรี่ยงบ้านปาละอู นายศักดิ์ดา ปัญญาหาญมีบทบาทหน้าที่เป็นผู้นำด้านวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น บ้านปาละอู และนายปรีชา โคสินธุ์ เป็นครูสอนศาสนาและภาษากะเหรี่ยงที่ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวเขาแม่ฟ้าหลวง หมู่บ้านโคนมพัฒนา และหมู่บ้านปาละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ประวัตินักดนตรี หมู่บ้านปาละอู

1. นายโจ๊ว แก้วมณี

ชื่อ นายโจบู่ แก้วมณี
 อายุ 79 ปี
 สัญชาติ ไทย ชาวกะเหรี่ยง
 นับถือศาสนา พุทธ
 อาชีพ ทำไร่
 ที่อยู่ บ้านวัฒนธรรมกะเหรี่ยงบ้านปาละดู หมู่บ้านปาละดู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่
 อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ได้รับการถ่ายทอดดนตรีมาจาก บิดา ซึ่งบิดานั้นเป็นนักดนตรีกะเหรี่ยงและมารดาเป็นนักร้องเพลงอีกด้วยนายโจบู่จึงได้รับการถ่ายทอดทางดนตรีมาตั้งแต่ยังเด็ก เมื่อโตขึ้นจึงเป็นนักดนตรีกะเหรี่ยงที่มีความสามารถของหมู่บ้าน และเมื่อถึงงานประเพณีสำคัญของชาวกะเหรี่ยงในหมู่บ้านก็จะเป็นผู้นำทางด้านดนตรี พิธีในงานนั้นๆ อีกทั้งยังเป็นผู้นำสวดในประเพณีพิธีสำคัญ เช่น ประเพณีไหว้พระจันทร์ จะมีบทบาทเป็นหัวหน้าเผ่าชาวกะเหรี่ยงบ้านปาละดูซึ่งเป็นผู้อาวุโสของหมู่บ้าน

ความสามารถ บรรเลงเตหน่า , เด้อ , เครื่องประกอบจังหวะ

2. นายศักดิ์ดา ปัญญาหาญ

ชื่อ นายศักดิ์ดา ปัญญาหาญ
อายุ 49 ปี
สัญชาติ ไทย ชาวกระเหรี่ยง
นับถือศาสนา พุทธ
อาชีพ ทำไร่ เลี้ยงสัตว์
ชื่อบิดา นายคะ ปัญญาหาญ (ผู้ใหญ่บ้านคนแรกของบ้านป่าละอู) ชื่อมารดา นางทองอยู่ ปัญญาหาญ

ได้รับการถ่ายทอดดนตรีมาจาก ผู้เป็นลุง เนื่องด้วยนายศักดิ์ดานั้นเห็นผู้เป็นลุงเล่นเตหน่าและแคน
 แคนนั้นเป็นเครื่องดนตรีที่หัดเล่นได้ยากจึงหันมาสนใจทางด้านเตหน่าแทน
 แคนของกระเหรี่ยงเดิมนั้นมิได้มีอยู่แล้ว และประกอบกับเวลาว่างงานแสดง
 ประเพณีของหมู่บ้านจะชอบมานั่งดูและมานั่งฟังดนตรีกระเหรี่ยงที่มาแสดงอยู่
 เสมอจึงเกิดความสนใจในดนตรีกระเหรี่ยงขึ้นมาและศึกษาการเล่นเตหน่า จนมา
 ปัจจุบันตนได้มาเป็นผู้นำวัฒนธรรมดนตรีของชาวกระเหรี่ยงบ้านป่าละอู ครั้ง
 เมื่อมีงานประเพณีของหมู่บ้านก็จะเข้าไปมีส่วนร่วมและจะเป็นผู้จัดเตรียมนักร้อง
 นักรำอีกด้วย

ความสามารถ บรรเลงเตหน่า , ร้องเพลง

3. นายปรีชา โคสินธุ์

ชื่อ นายปรีชา โคสินธุ์
 อายุ 39 ปี
 สัญชาติ ไทย ชาวกะเหรี่ยง
 นับถือศาสนา คริสต์
 อาชีพ ครูสอนศาสนาและภาษากะเหรี่ยง

ได้รับการถ่ายทอดดนตรีมาจาก บิดา และมารดา ซึ่งทั้ง 2 เป็นนักดนตรีและนักร้องของหมู่บ้าน จากที่นายปรีชาเติบโตมากับครอบครัวดนตรีจึงเป็นดนตรีมาตั้งแต่เล็ก เมื่อมีงานของหมู่บ้านก็จะเข้าร่วมเล่นดนตรีด้วย ส่วนบทเพลงต่างๆ นั้นตนก็ได้รับการถ่ายทอดมาจากผู้เป็นมารดา เนื่องด้วยตนเป็นคริสต์จึงชอบร้องเพลงและแต่งเพลงเพื่อใช้ร้องในโบสถ์และเป็นครูสอนศาสนาและภาษากะเหรี่ยงบ้านป่าละอู จึงมีโอกาสสอนให้แก่เด็กนักเรียนอีกด้วย

ความสามารถ บรรเลงเตหน่า , ร้องเพลง

รายชื่อผู้มีความสามารถทางการร้องเพลงของชาวกะเหรี่ยงบ้านป่าละอู

1. นางบุตริสินทร์		ผู้นำร้อง
2. นางปิยะกิมื่อ	เข้มเพชร	นักร้อง
3. นางจรรยา	ดำรงค์	นักร้อง
4. นางปิยะกิตติ์	ชีโป	นักร้อง
5. นางกัญญา	ดำรงค์	นักร้อง
6. นางมาลี	ดำรง	นักร้อง

2.2 ลักษณะเครื่องดนตรีของชาวกะเหรี่ยงบ้านปาละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

เครื่องดนตรี

เครื่องดนตรีของชาวกะเหรี่ยงหมู่บ้านปาละอู เป็นสิ่งหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นเอกลักษณ์ของหมู่บ้านปาละอู ทั้งนี้เพราะสภาพสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่เข้ามามีบทบาทกับสังคม ทำให้เกิดความแตกต่างกัน

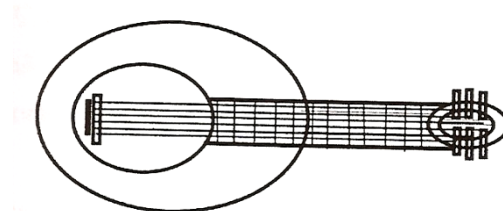
เมื่อกล่าวถึงเครื่องดนตรีของชาวกะเหรี่ยงบ้านปาละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในอดีตนั้นเครื่องดนตรีก็จะมี กีตาร์กะเหรี่ยง กีตาร์นั้นก็เปลี่ยนเป็นกีตาร์โปร่งทั่วไป แต่ในปัจจุบันเครื่องดนตรีที่ใช้อยู่มีอยู่ไม่กี่ชนิดซึ่งเครื่องดนตรีบางชนิดก็ได้รับอิทธิพลของศาสนาคริสต์ เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงประกอบในการแสดงในปัจจุบัน ได้แก่

เครื่องดนตรีที่เป็นทำนอง คือ เตะหน้า

เครื่องดนตรีที่เป็นจังหวะ คือ กลอง (เด้อ) กรับไม้ (วืดไถ่) ไม้เคาะ (เกาะ) ฉาบ โหม่ง (ไม้) ต่ำตื้อ

เครื่องดนตรีของชาวกะเหรี่ยงในอดีต

จากการทำการสัมภาษณ์ นายปรีชา โคสินธิ์ และ อาจารย์นิกร เสียงใส ทราบว่าในอดีต มีเครื่องดนตรีที่ใช้ในการบรรเลงอีก เช่น กีตาร์กะเหรี่ยง ขลุ่ยไม้ไผ่ และแคนซึ่งไม่มีคนสามารถเล่นได้แล้ว

ภาพประกอบ 17 กีตาร์กะเหรี่ยง

ภาพประกอบ 18 ขลุ่ยไม้ไผ่

เครื่องดนตรีของชาวกะเหรี่ยงในปัจจุบัน

เครื่องดนตรีของชาวกะเหรี่ยงบ้านป่าละอูปลูกกล้วยไม้ใหญ่ อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา ปัจจุบันพบว่าเครื่องดนตรีที่ใช้ในการบรรเลงเพื่อประกอบการเล่นเพลงและการทำพิธีของชาวกะเหรี่ยงบ้านป่าละอู มีดังนี้

เตหนา

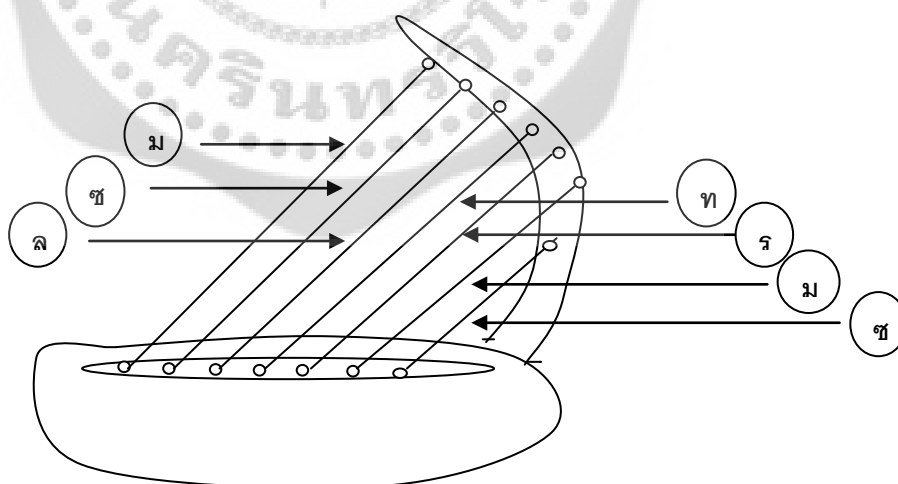
เตหนา เป็นเครื่องดนตรีของชาวกะเหรี่ยงที่นิยมเล่นกันมาแต่โบราณ วัสดุที่ใช้ทำมาจากไม้เนื้ออ่อน เช่น ไม้ขนุน รูปร่างมีลักษณะคล้ายพิณพม่า ตัวฐานมีการแกะสลักเป็นรูปหัวสัตว์ตามที่เจ้าของต้องการ เช่น รูปหัวควาย เป็นต้น สายนั้นทำมาจากเส้นเอ็น มีทั้งหมด 7 สาย และมีลูกบิดไว้ปรับเสียง 7 ลูกบิด เสียงของสายล่างสุดจะเป็นเสียง (ซ ม ร ท ล ซ ม) ระดับเสียงของเตหนานั้นจะปรับเสียงได้ตามเสียงร้องของผู้บรรเลง จากที่ผู้ศึกษาได้มีโอกาสพูดคุยกับ นายศักดิ์ดา ปัญญาหาญ

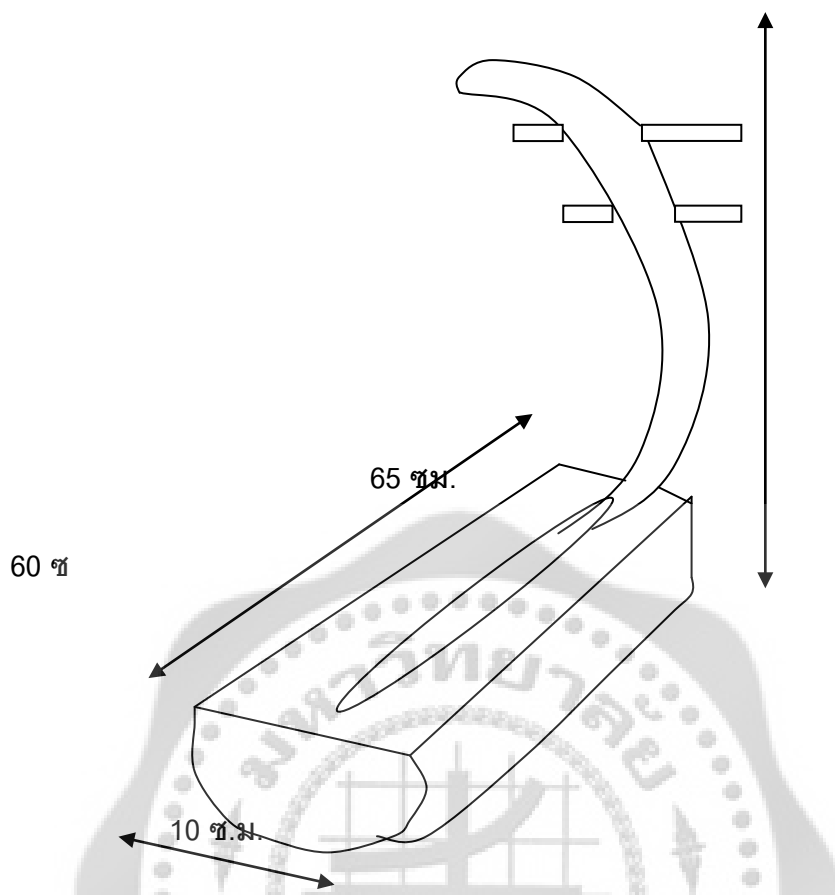
ทราบว่า เตหน้าจะมีการนำมาบรรเลงในงานพิธีต่างๆ มากมายหลายเพลง เช่น ในงานพิธีศพ งานไหว้พระจันทร์ ในบทร้องเพลงเกี่ยวสาว และมีเพลงนิทานเรื่องเล่ามากมายที่จะใช้เตหน้าบรรเลงประกอบ

ภาพประกอบ 19 ลักษณะของการบรรเลงเตหน้า

ขนาดของเตหน้า

วิธีการบรรเลง

การบรรเลงเตหนานี้สามารถนั่งท่าขัดสมาธิกับพื้นแล้ววางเตหน้าไว้บนหน้าตักหรือจะนั่งกับเก้าอี้แล้ววางเตหน้าไว้บนหน้าตัก ก็สามารทำได้ จากนั้น ใช้มือด้านซ้ายคอยจับส่วนคอไว้ และใช้นิ้ว ซี่ด้านซ้ายดีดสายบนสุด ส่วนมือด้านขวาดีดสายในการบรรเลงดังรูปประกอบข้างต้น

โอกาสที่ใช้ในการบรรเลง

ใช้บรรเลงในงานแสดงเทศกาลต่างๆ ของหมู่บ้าน บรรเลงประกอบการเล่นิทาน รวมทั้งการบรรเลงเพื่อผ่อนคลายความเพลิดเพลินและเพื่อการเกี้ยวสาวอีกด้วย

ไม้เคาะ (เกราะ)

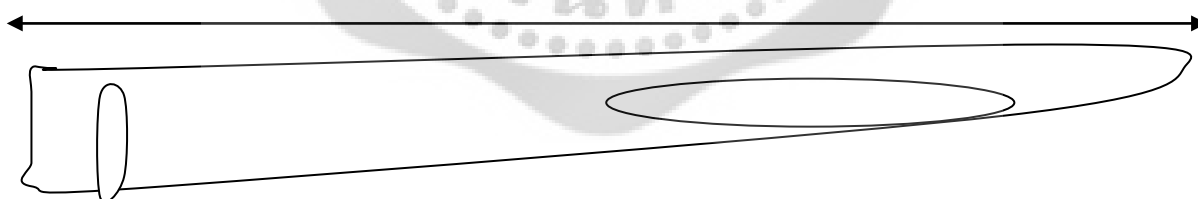
เกลาะนั้นเป็นชื่อที่ชาวกะเหรี่ยงใช้เรียกไม้เคาะ เรียกว่า เกราะ เพราะเรียกชื่อตามเสียงเมื่อตี

ภาพประกอบ 20 ลักษณะของไม้เคาะ (เกราะ) ภาพประกอบ 21 ลักษณะการตีไม้เคาะ (เกราะ)

ขนาดของไม้เคาะ (เกราะ)

60 ซม.

วิธีการบรรเลง

ใช้นิ้วมือทั้ง 2 ข้างจับตรงช่องไม้แล้วแยกออกจากกันและกลับมากะทบกันทำให้เกิดเสียง ดังภาพประกอบข้างต้น อีกวิธีคือจะใช้มือขวาสอดนิ้วในช่องไม้ไผ่ จากนั้นตีกระทบบนฝ่ามือ ช้ายจะเกิดเสียงดัง เกลาะ เกลาะ จึงเป็นที่มาของการเรียกชื่อเครื่องดนตรีนั่นเอง

โอกาสในการบรรเลง

ใช้บรรเลงประกอบจังหวะในเพลงต่างๆ เช่น รำดำข้าว รำกระทบไม้

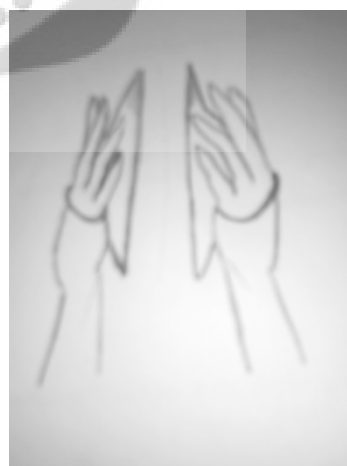
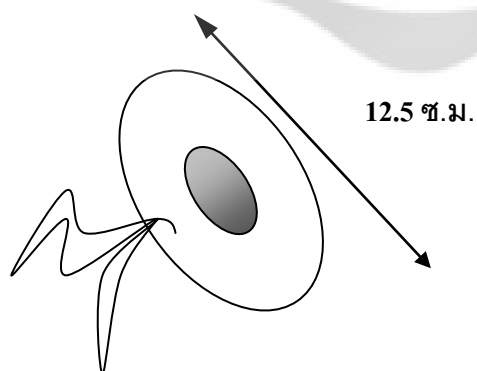
ฉาบ

มีลักษณะคล้ายฉาบเล็กของดนตรีไทย ทำจากโลหะ สมัยก่อนนั้นจะนิยมนำจานชามต่างๆ มาตีเป็นเพลงดนตรี คือ มีอะไรที่สามารถหาได้ง่ายก็จะนำมาเป็นเครื่องดนตรีใช้ประกอบจังหวะ จะใช้วัสดุที่หาได้ง่ายในท้องถิ่นมาทำนั่นเอง

ภาพประกอบ 22 ลักษณะของฉาบ

ขนาดของฉาบ

ภาพประกอบ 23 ลักษณะการจับฉาบ

วิธีการบรรเลง

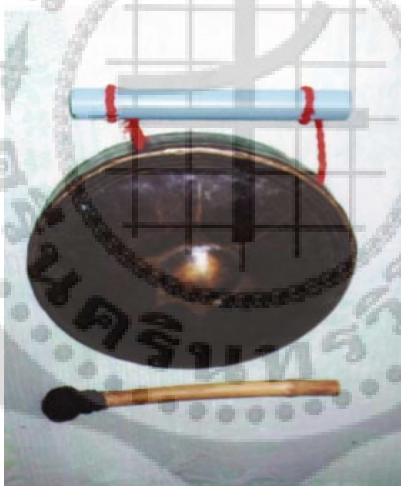
ใช้นิ้วมือทั้ง 4 คือ นิ้วชี้ นิ้วกลาง นิ้วนางและนิ้วก้อย สอดที่หูฉาบ ตีกระทบกันตามจังหวะของ เพลงดังรูปภาพประกอบข้างต้น

โอกาสในการบรรเลง

ใช้ตีประกอบจังหวะในการแสดงต่างๆ เช่น รำดำข้าว รำกระทบไม้ รำปลุกข้าว

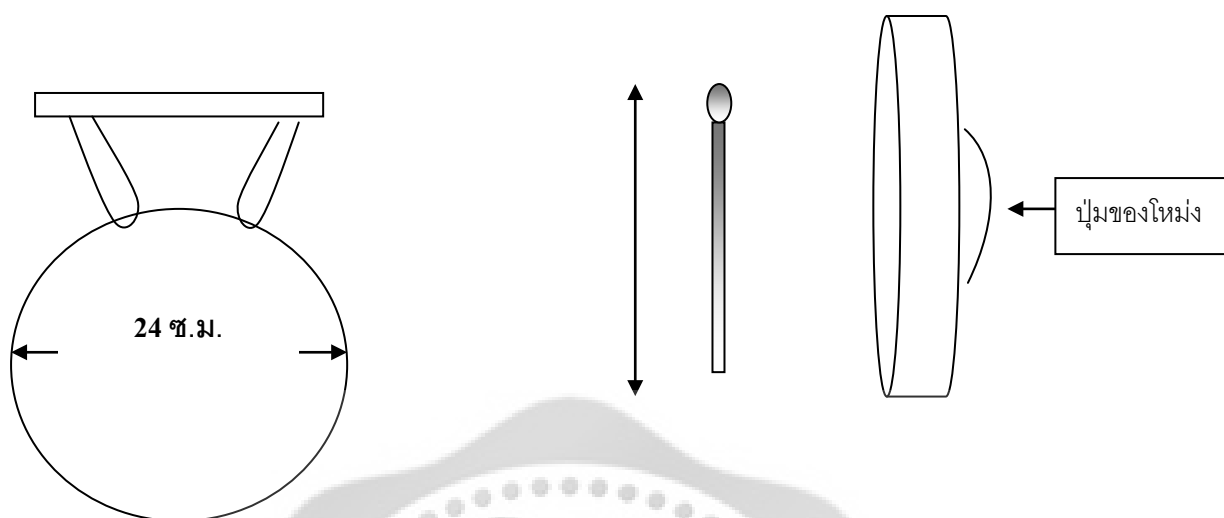
โหม่ง (โม่)

โม่เป็นชื่อที่ชาวกะเหรี่ยงเรียกเครื่องดนตรีชนิดนี้ คือโหม่งนั่นเอง มีลักษณะรูปร่างคล้ายโหม่ง ของไทยวัสดุทำจากโลหะ ส่วนหูถือทำจากไม้ไผ่ หรือ ท่อพีวีซี มีไม้ตี 1 อัน หัวไม้ตีใช้ไม้หุ้มแล้วนำผ้ามา พันรอบๆ เมื่อตีจะเกิดเสียงดังกังวาน

ภาพประกอบ 24 ลักษณะของโหม่ง (โม่)

ขนาดของโหม่ง (โม่)

วิธีการบรเลง

ใช้มือขวาจับหูของโหม่ง ส่วนมือซ้ายจับไม้ตี และตีตรงป้อนของโม่ จะมีเสียงที่ดังกังวาน

โอกาสในการบรเลง

ใช้บรเลงในการประกอบจังหวะในการแสดงต่างๆ เช่น รำดาข้าว รำกระทบไม้ รำปลูกข้าว

กลอง (เดื่อ)

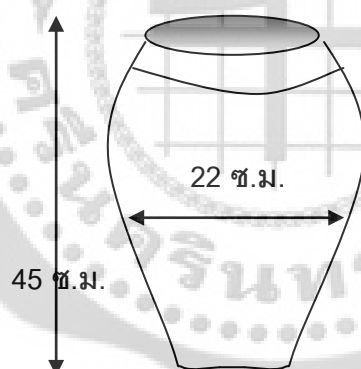
เดื่อ เป็นชื่อเรียกกลองในภาษากะเหรี่ยง ซึ่งมีลักษณะคล้ายกลองสองหน้าของไทย แต่เดื่อนั้นจะตีเพียงด้านเดียว หน้ากลองซึ่งด้วยหนังสัตว์ มีเชือกผูกตรึงขอบของหนังเดื่อและส่วนล่างของเดื่อเพื่อใช้สะพายข้างและในบางครั้งก็ไม่ต้องสะพายเมื่อมีการบรเลงที่นั่งกับพื้น

ภาพประกอบ 25 ลักษณะของกลอง (เค้)

ภาพประกอบ 26 ลักษณะการตีกลอง (เค้)

ขนาดของกลอง (เค้)

วิธีการบรรเลง

สะพายกลอง(เค้)ผาดที่ป่าและใช้มือตีคล้ายกับการตีกลองต่างๆ ไปตีตามจังหวะเพลงไปจนจบดังภาพประกอบข้างต้น

โอกาสในการบรรเลง

ใช้ตีประกอบจังหวะในการแสดงต่างๆ เช่น รำดำข้าว รำกระทบไม้ รำปลูกข้าว

กรับไม้ (วัดไถ่)

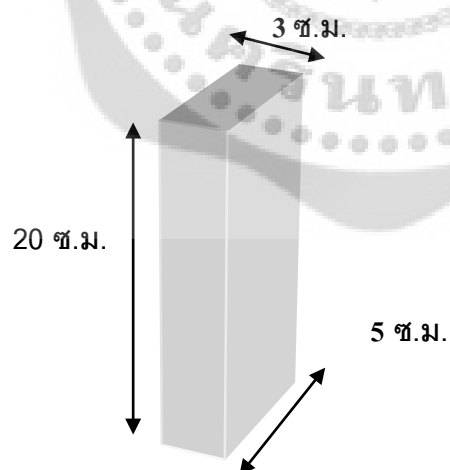
วัดไถ่ เป็นชื่อของกรับไม้ในภาษากะเหรี่ยง มีลักษณะคล้ายกรับไม้ของไทยต่างกันตรงวัดไถ่นี้จะเป็น 4 เหลี่ยมผืนผ้า ที่มีด้านกว้างและด้านยาวทั้ง 2 ด้านขนานกัน นิยมใช้ไม้เนื้อแข็งมาเป็นวัสดุ

ภาพประกอบ 27 ลักษณะของกรับไม้ (วัดไถ่)

ภาพประกอบ 28 ลักษณะการตีกรับไม้ (วัดไถ่)

ขนาดของกรับไม้ (วัดไถ่)

วิธีการบรรเลง

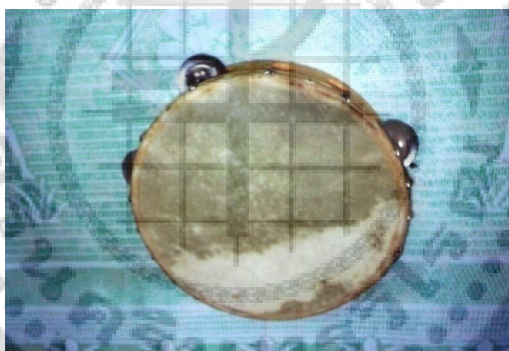
ใช้มือจับกับไม้ดังรูปภาพประกอบจากนี้ตีกระทบกันตามจังหวะเพลงจนจบคล้ายการตีกับไม้ของไทย

โอกาสในการบรรเลง

ใช้ตีประกอบจังหวะในการแสดงต่างๆ เช่น รำดำข้าว รำกระทบไม้ รำปลุกข้าว

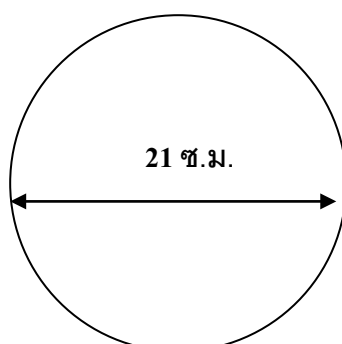
ต้ำต้อ

เครื่องดนตรีชนิดนี้มีลักษณะเป็นวงกลมคล้ายกับแหม่มมาลิน ต้ำต้อนั้นจะมีหนังสัตว์ซึ่งไว้ 1 ด้าน ตัววงกลมทำจากไม้ไผ่ และมีช่องใส่แผ่นโลหะบาง เมื่อเวลาเคาะจะเกิดเสียงเหมือนแหม่มมาลิน

ภาพประกอบ 29 ลักษณะของต้ำต้อ

ขนาดของต้ำต้อ

วิธีการบรรเลง

ตราตรือจะสามารถบรรเลงโดยการเคาะกับฝ่ามือและการตีที่หนัง ได้ทั้ง 2 อย่าง ในการบรรเลงในเพลงต่างๆ นั้นผู้เล่นจะใช้ทั้งแบบเคาะและแบบตีเพื่อความสนุกสนานและเสียงที่ต่างกัน

โอกาสที่ใช้ในการบรรเลง

ใช้บรรเลงตีประกอบจังหวะในการแสดงต่างๆ เช่น รำดำข้าว รำกระทบไม้ รำปลุกข้าว

3. บทเพลงของชาวกะเหรี่ยงบ้านป่าละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

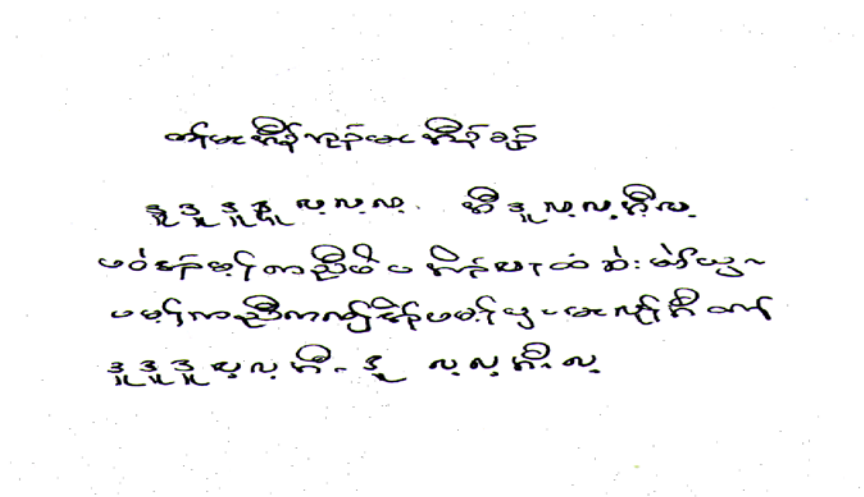
บทเพลงในสังคมวัฒนธรรมของชาวกะเหรี่ยงบ้านป่าละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นสิ่งที่แสดงออกถึงภูมิปัญญาที่มีความเป็นอยู่และมีวิถีชีวิตผูกพันอยู่กับธรรมชาติ รวมทั้งความศรัทธาในสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายทั้งปวงที่ชาวกะเหรี่ยงได้ให้ความเคารพนับถือ จากสภาพสิ่งแวดล้อมที่มีความแตกต่างจากชนชาติพันธุ์อื่นนั้นก็เป็นเหตุที่ทำให้เกิดบทเพลงอันไพเราะเพื่อสั่งสอนบอกเล่าเรื่องราวต่างๆ ของพวกเขา บทเพลงของชาวกะเหรี่ยงบ้านป่าละอูจึงมีความเป็นเอกลักษณ์ที่แตกต่างจากชนเผ่าชาวกะเหรี่ยงอื่นๆ

เพลงปลุกข้าวไร่

ดูดูดูเลเลอ ดูดูเลเลอเล เปอแวทามีเกอยอไผ่ว

เปอไอ้เลื้อที่แม่ยั่ว เปอมีเกอยอเกอลือดู

เปอมีป้อมาลือออตา ดูดูดูเลเลอ ดูดูเลเลอเล

ทำนองร้อง

--- ฟ	--- ฟ	--- ฟ	- ล - ล	- ช - ช	- ฟ - ฟ	- ด - ฟ	----
ดู	ดู	ดู	เล เล	ขอ ดู	เล เล	ขอ เล	
----	--- ฟ	- ฟ - ด	- ฟ - ด	- ฟ - ฟ	----	----	----
----	เปอ	แหว ทา	มี เกอ	ขอ โฝ่ว	----	----	----
----	--- ช	- ช - ฟ	- ร - ร	- ร - ด	----	----	----
----	เปอ	ไอ้ เลื่อ	ที่ แซ่	แม่ ยั่ว	----	----	----
--- ฟ	- ล - ด	- ร - ล	- ช - ฟ	--- ฟ	- ล - ด	- ร - ล	- ช - ฟ
เปอ	มี เกอ	ขอ เกอ	ลือ ตู่	เปอ	มี ปอ	มา ลือ	ขอ ตา
--- ล	--- ล	--- ล	- ด - ด	- ท - ท	- ล - ล	- ท - ล	----
ดู	ดู	ดู	เล เล	ขอ ดู	เล เล	ขอ เล	----

กลอง (เดี่ยว)

- โปะตึงตึง	- โปะตึงตึง	- โปะตึงตึง	- โปะตึงตึง	- โปะตึงตึง	- โปะตึงตึง	- โปะตึงตึง	- โปะตึงตึง
-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

ฉาบ กลาะ ต้วต้ว

- x x x	- x x x	- x x x	- x x x	- x x x	- x x x	- x x x	- x x x
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ไม้ กรับ

--- x	--- x	---- x	---- x	---- x	---- x	---- x	---- x
-------	-------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

กลอง (ด้อย)

- โปะตึงตึง	- โปะตึงตึง	- โปะตึงตึง	- โปะตึงตึง	- โปะตึงตึง	- โปะตึงตึง	- โปะตึงตึง	- โปะตึงตึง
-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

ฉาบ กลาะ ต่ำตื้อ

- x x x	- x x x	- x x x	- x x x	- x x x	- x x x	- x x x	- x x x
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ไม้ กรับ

--- x	--- x	---- x	---- x	---- x	---- x	---- x	---- x
-------	-------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

คำแปล ในโลกนี้มีความรู้ความสามารถหลายอย่างและความรู้อย่างบ้างก็เป็นความรู้ที่สูงบ้างก็เป็นความรู้ต่ำ การตำข้าวทำข้าวนั้นก็เป็นความรู้อย่างหนึ่งของชาวกะเหรี่ยง ถ้าเราทำข้าวตำข้าวไม่เป็นเราก็ไม่มีข้าวกิน ถ้าเราไม่กินข้าวมีแต่ความรู้เราก็ไม่สามารถอยู่ได้ ความรู้ที่มีอยู่ก็ไม่มี ความหมาย

เพลงตำข้าวเป็นเพลงที่ใช้ในการแสดงในพิธีงานบุญข้าวใหม่เมื่อเก็บเกี่ยวข้าวเสร็จแล้ว จะเล่นไปเรื่อยๆ แล้วแต่นักดนตรีจะนัดกันและจะจบลงตรงเนื้อเพลงที่ว่า

---ว	- ว ว ว	- ว - ว
เกอ	นานา เกอ	นาเกอ

ในบางครั้งนอกจากจะเป็นการร้องอย่างเดียวแล้ว ก็มีทำทางประกอบในเพลง และจะร้องเล่นจนกว่าทำทางจะจบลงและจะลงโดยเนื้อเพลงดังข้างต้น การแสดงนี้เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน ปัจจุบันนิยมแสดงตามงานและเทศกาลวันสำคัญต่างๆ

กลอง (เดี่ยว)

- โปะตึงตึง	- โปะตึงตึง	- โปะตึงตึง	- โปะตึงตึง	- โปะตึงตึง	- โปะตึงตึง	- โปะตึงตึง	- โปะตึงตึง
-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

ฉาบ

- x - x	- x - x	- x - x	- x - x	- x - x	- x - x	- x - x	- x - x
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ตั่วตั่ว

----	- x - x	----	- x - x	----	- x - x	----	- x - x
------	---------	------	---------	------	---------	------	---------

ไม้ กรับ กลาะ

--- x	--- x	---- x	---- x	---- x	---- x	---- x	---- x
-------	-------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

คำแปล เราเป็นชาวกะเหรี่ยง เมื่อเราอยู่ห่างกันเราก็คิดถึงกัน พวกเราต้องการที่จะได้มา
อยู่ร่วมกันและสามัคคีกัน

เพลงกระต๊อบไม้เป็นเพลงที่มีจังหวะที่สนุกสนาน ลักษณะการเล่นจะ วนซ้ำไปซ้ำมา จะมีผู้รำ
กระต๊อบไม้เป็นคู่ชาย – หญิง คอยข้ามไม้การร้องเล่นก็จะเล่นจนกว่าคู่ทุกคู่จะข้ามไม้ครบทุกท่า มักเล่น
กันในงานแสดงต่างๆ ของหมู่บ้าน เช่น ในงานปีใหม่ งานต้อนรับ เป็นต้น

เพลงชะเซ่

ทำนองร้อง

--- ม	- ม ฟ ช	- ล - ช	- ช - ช	--- ม	- -ร ด ร	- ม - ล	- ล - ล
ลา	ลาลาลา	ลาลา	ลาลา	ลา	ลาลาลา	ลาลา	ลาลา
--- ช	- ล ช ด	-- ล ด	-- ล ช	---ม	- ด ร ม	- ร -ด	- ด - ด
ลา	ลาลาลา	ลาลา	ลาลา	ลา	ลาลาลา	ลาลา	ลาลา

กลอง (ได้อ)

- โปะตึงตึง	- โปะตึงตึง	- โปะตึงตึง	- โปะตึงตึง	- โปะตึงตึง	- โปะตึงตึง	- โปะตึงตึง	- โปะตึงตึง
-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

ไม้ กรับ ฉาบ เกลาะ

--- x	--- x	---- x	---- x	---- x	---- x	---- x	---- x
-------	-------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

ตั่วตั่ว

- x x x	- x x x	- x x x	- x x x	- x x x	- x x x	- x x x	- x x x
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

เพลงชะเซ่นี้เป็นเพลงที่ได้รับการดัดแปลงจากการละเล่นของชาวมูเซอ การร้องนั้นจะเป็นการออกเสียง “ลา” เพียงอย่างเดียวทั้งเพลง การเล่นและร้องจะร้องวนไปมา เล่นซ้ำไปซ้ำมาโดยจะร้องเล่นตั้งแต่บรรทัดแรกไปจนถึงบรรทัดสุดท้ายของเพลงและจะกลับต้นมาร้องเล่นแบบเดิมวนไปจนกว่าผู้คุมการร้องจะให้สัญญาณให้หยุดและจะหยุดในรอบถัดไป ครูสมบัติได้แต่งทำนองเพลงขึ้นใหม่ใช้เพื่อต้อนรับแขกผู้มาเยี่ยมเยือน

--- ท	ท - ด ร	- ล - ล	ล ล ล ล	ท ล - ม	ม ม ฟ ช	ช ฟ ม ร	----
ลื้อ	ตาอู่บยุ เอื้อ	ล่อเปอ	แลเถาะ เซอโก่	คฺคูเปอ	กะลาลอ ตา	ซ้าคื่อ เกอจอ	----
--- ท	- ท - ท	- ร - ล	- ล - ล	--- ช	- ช - ช	- ล - ร	- ร - ร
แฮ	แฮแฮ	ไอ้แฮ	แฮแฮ	แฮ	แฮแฮ	ไอ้แฮ	แฮแฮ
--- ท	- ท - ท	- ร - ล	- ล - ล	--- ช	- ช - ช	- ล - ร	- ร - ร
แฮ	แฮแฮ	ไอ้แฮ	แฮแฮ	แฮ	แฮแฮ	ไอ้แฮ	แฮแฮ
--- ล	--- ล	ล ฟ ล ท	--- ล	ล ฟ ล ท	--- ร	- ร - ท	- ร - ม
เฮ้	คลี่	อ้าปาซื่อ ไผ่	คลี่	อ้าปาซื่อ ไผ่	คลี่	เกอจ้า	โก่คอ
- ร - ด	- ท - ล	----	--- ฟ	- ฟ ม ร	--- ล	- ช ฟ -	--- ม
แวนา	เตาะยา	----	ยัว	เถาะเซอ โก่	แล	เซอโก่	แฮ
- ม - ม	- ม ฟ ช	ฟ ม - ร	----				
แฮแฮ	แลเถาะ เซอ	โก่คฺคู	----				

เพลงร่วมมือร่วมใจนี้มีลักษณะทำนองเพลงซ้ำไปซ้ำมาเพลงวนกลับไปซ้ำอีกครั้งรวมเป็น 2 รอบ เป็นเพลงที่มีความหมายเพื่อชักชวนให้ชาวกะเหรี่ยงมาทำงานร่วมกัน เพื่อความสามัคคี

เพลงนิทาน

(ชาย) เกอนา เกอนา มืออาเอ้ยเนื้อผ้าดีเออ เนื้อแลปานะโผวเลคคือ
เนื้อโผวเลคคือไ้แต่เมื้อ

(หญิง) เกอนา เกอนา มือเตอนาแลแก้วซื่อปู้ง คู่ดอคือยื่ออาเตอโกว
คู่ดอคือยื่อแมเตอโกว

(ชาย)	เกอนา เกอนา	ซ้อเกอดี้ดอซ้อเกอดอ	ต้าเตอดี้อันแมลอแจ
		พลี้อแมดอพลี้อแม	
(หญิง)	เกอนา เกอนา	ดีเตอนาแมพ้ออ้อดี	พลีมีพลีเกอแลซ้อทื่อ
		พลีมีพลีเกอแลซ้อดี	
(พร้อมกัน)	เกอนา เกอนา	ถูฝาดอานอกอู	ลอเอาะน่อเลอปอดูบุง
		ลอเอาะน่อเลอปอดูบุง	
	เกอนา เกอนา	ดอเตอปีเจาะซ้อเกอปอ	ดีเตอผลีไผแยเกอยา
		ดีเตอผลีไผแยเกอยา	
	เกอนา เกอนา	ดอเตอพลีเจาะซ้อเกออู	ดีเตอผลีไผแยเกอโหว
		ดีเตอผลีไผแยเกอโหว	เกอนา เกอนา

(จบ)

- ฟ - ร	- ด - ท	--- ด	- ร - ด	- ช - -	- ท ด ช	----	----
อันแม	ลอแจ	พลี	อาแม	ดอ	พลี อาแม		
--- ช	- ช - ช	- ช - ด	- ท - ช	-- ท ร	- ด - ท	--- ฟ	- ร - ช
เกอ	นาเกอ	นาดี	เตอนา	แมพ้อ	อ้อดีอ	พลี	มีพลี
- ฟ - ร	- ด - ท	--- ด	- ร - ด	- ช - -	- ท ด ช	----	----
เกอแล	ชือทือ	พลี	มีพลี	เกอ	แลชือดี		
--- ช	- ช - ช	- ช - ด	- ท - ช	-- ท ร	- ด - ท	--- ฟ	- ร - ช
เกอ	นาเกอ	นาถุ	ผาดอ	อานอ	กูอ	ลอ	เอะจ่อ
- ฟ - ร	- ด - ท	--- ด	- ร - ด	- ช - -	- ท ด ช	----	----
เลอปอ	ดุง	ลอ	เอะจ่อ	เลอ	ปอดุง		
--- ช	- ช - ช	- ช - ด	- ท - ช	-- ท ร	- ด - ท	--- ฟ	- ร - ช
เกอ	นาเกอ	นาดอ	เตอปี	เจาะชือ	เกอปอ	ดี	เตอผลี
- ฟ - ร	- ด - ท	--- ด	- ร - ด	- ช - -	- ท ด ช	----	----
โผแย	เกอยา	ดี	เตอผลี	โผ	แย เกอยา		
--- ช	- ช - ช	- ช - ด	- ท - ช	-- ท ร	- ด - ท	--- ฟ	- ร - ช
เกอ	นาเกอ	นาดู	เตอพลี	เจาะชือ	เกออู	ดี	เตอผลี
- ฟ - ร	- ด - ท	--- ด	- ร - ด	- ช - -	- ท ด ช	----	----
โผแย	เกอไทว	ดี	เตอผลี	โผ	แยเกอไทว		
--- ช	- ช - ช	- ช - ช					
เกอ	นาเกอ	นาเกอ					

เพลงนี้เมื่อดูจากโน้ตเพลงแล้วมีลักษณะทำนองที่ซ้ำกันแต่เนื้อร้องจะต่างกันออกไป ในการร้องเล่นเพลงนิทานนี้จะเล่นตั้งแต่ต้นจนจบรอบเดียวและจะจบด้วยทำนองเพลงที่ว่า

--- ช	- ช - ช	- ช - ช
เกอ	นาเกอ	นาเกอ

เพลงนิทานนี้แต่เดิมเพลงนิทานมีหลายเพลงและใช้เครื่องดนตรี คือ เทหน่าเล่นประกอบการร้อง มักจะเล่นในงานพิธีต่างๆ เช่น งานบุญข้าวใหม่ และตามโอกาสในการแสดง แปลโดยรวมได้ว่า ลูกกับ ป้าถึงลูกสาวไว้ที่ไร่ และมีผู้ชายมาบอกลูกกับป้าว่าลูกสาวนั้นถูกสิงโตกัดตาย และถ้าป้ากับลูกไม่เชื่อ ให้ไปดู แล้วชายผู้นั้นก็เป็นคนฆ่าสิงโต ซึ่งจะสอนว่าอย่าหลงอย่าลืมน้องมีความระมัดระวังในการทำงาน

เพลงราตง

1. เป๊อแวเก้อยอไผ่ท้อโบเป๊อซำผั๊เป๊อแฮตือแคอี้เป๊อกอแวเก้อยหลิ เกอนา เกอนา เกอนา (ซำ)
2. เก้อยอโมไฟ้เก้อยดูใจ ดูใจเล้ยยัวดู้ฮำโค (ซำ) เกอนา เกอนา เกอนา เกอ (ซำ)
3. เป๊อแวเก้อยอโพเตอพะ เป๊อฮุดอวีฮุดอมา เป๊อฮูฮูฮุดอมา ท้อโวเป๊อแฮโดะแลแฮโดะมา
โ้แฮโดะมา เกอนา เกอนา เกอนา เกอ (ซำ)
4. มาคลีคลีฮอยแฮเป๊อเกอแลฮู้คือ มาคลีคลีฮอยแฮเป๊อเกอแลฮู้เกอนา เกอนา เกอนา (ซำ)
5. จิตออแครออเตอแครแคร เป๊อลือฮาลอคลี เนอแมลอคลีเยอเกอวีฮือถือ เกอนา เกอนา
เกอนา เกอ (ซำ)
6. เก้อยอไผ่ซี้เฮอฮุดด้าฮู้ไผ่ เก้อยอไผ่ซี้เฮอฮุดอเตอซำจู เกอนา เกอนา เกอนา เกอ
(ซำ)
7. เป๊อญูเป๊อจี้ตอผลิลด้าคลีแว ยัวเกอดูเกอเกาะเจ็ฮุดอมา เกอนา เกอนา เกอนา (ซำ)
8. ด้าคูปือดอต้าซื่อปือ เป๊อลูกแวดอเป๊อยอหนึ่ง
ด้าคูปือดอต้าซื่อปือ เป๊อลูกแวดอมึงมะมึง เกอนา เกอนา เกอนา เกอ (ซำ)
เป๊อเกอเกิ้ลวอว ดอเป๊อแวเฮอ เป๊อเกอเกิ้ลวอว แฮซื่อเป๊อฮู เป๊อเกอเกิ้ลวอว ลอเป๊อแวเฮอ
มอฮูฮูวีกี้กุดิฮูฮูฮู มอฮูฮูวีกี้กุดิฮูฮูฮู

ท่อนที่ 2

- ร ล ร	ร ท ล ฟ	- ร ม ฟ	ช ล ช ฟ	- ร ล ร	ร ท ล ฟ	- ท ล ท	ล ฟ ม ร
เก๋อยอ โม	โพ่เก้อ ดูโจ	ดูโจเลี้ยง	ยั่วดูอ้า โค	เก๋อยอ โม	โพ่เก้อ ดูโจ	ดูโจเลี้ยง	ยั่วดูอ้า โค
----	ร ร ล ล	ท ด ร -	----				
----	เกอนา เกอนา	เกอนา เกอ	----				

ท่อนที่ 3

- ร - ฟ	ร ฟ ท ล	- ฟ ล ท	ล ช ฟ ม	- ร - ฟ	ร ฟ ท ล	- ท ล -	ฟ ท ล ฟ
เปื้อแว	เกอยอ โพเตอ พะ	เปื้ออูดอ	วู้ดอมา	เปื้ออู	ชู้ดูลี้ด มา	ท้อโว	เปื้อแอ โตะแล
- ม ฟ ร	ล ม ฟ ร	- - - -	ร ร ล ล	ท ด ร -	- - - -		
แอ้โตะ มา	ไอ้แอ้ โตะมา	- - - -	เกอนา เกอนา	เกอนา เกอ			

ท่อนที่ 4

- ร ร ร	ล ด - -	- ล ล ท	ร ล - -	- ร ร ร	ล ด - -	- ล ล ท	ม ร - -
มาคลี้คลี้	ฮอแฮ	เปื้อเกอ แล	ชู้ค้อ	มาคลี้คลี้	ฮอแฮ	เปื้อเกอ แล	กูปีอ
----	ร ร ล ล	ท ด ร -	----				
----	เกอนา เกอนา	เกอนา เกอ	----				

ท่อนที่ 5

- ล ล ท	ล ท ร ล	- ล ท ล	ฟ ม - -	- ฟ ล ท	ล ฟ ล ม	ท ร - -	- - - -
จิเตอแคว	ออเต อแควแคว	เป้อลื้อฮา	ลลคลี่	เนอแมลล	คลี่เยอ เกอวี	ชื้อถื้อ	- - - -
ร ร ล ล	ท ด ร -	- - - -					
เกอนา เกอนา	เกอนา เกอ	- - - -					

ท่อนที่ 6

ท ร ท ล	- ฟ - ล	ล ท ท ล	- - - -	ท ร ท ล	- ฟ - ม	ล ฟ ม ร	- - - -
เก้อยอ ไผ่ชี	เฮออุ	ดอด้ฮู ไผ่	- - - -	เก้อยอ ไผ่ชี	เฮออุ	ดอเตอ ซำจู	- - - -
ร ร ล ล	ท ด ร -	- - - -					
เกอนา เกอนา	เกอนา เกอ	- - - -					

ท่อนที่ 7

- ฟ- ล	- ท ร ล	- ฟ ล ท	ร ล - -	- ฟ- ล	- ท ร ล	ท ล ฟ ม	ฟ ร - -
เป้อญ	เป้อจื้อด	ผลิลลอด้	คลี่แ	ยัวเกอ	ดูเกอ เถาะ	แหวเป้ อจื้อฮา	ตามา
- - - -	ร ร ล ล	ท ด ร -	- - - -				
	เกอนา เกอนา	เกอนา เกอ					

ท่อนที่ 8

- ล ล ท	ล ท ร ล	- ล ล ท	ล ท ฟ ม	- ล ล ท	ล ท ร ล	- ล ล ท	ล ฟ ม ร
ต้าคูบือ	ดอต้า ซื่อบือ	เป้อลูก แว	ดอเป้อย อหนึ่ง	ต้าคูบือ	ดอต้า ซื่อบือ	เป้อลูก แว	ดอมึงมะ มึง
----	ร ร ล ล	ท ด ร -	----	- - ล ด	ด ท ล -	- ฟ - ด	ด - ด ท
----	เกอนา เกอนา	เกอนา เกอ	----	เป้อเกอ	กิลอวอ	ดอเป้อ	แวเฮอ
- - ล ด	ด ท ล -	- ฟ - ท	ล - ฟ ม	- - ล ด	ด ท ล -	- ฟ - ด	ด - ด ท
เป้อเกอ	กิลอวอ	แฮซื่อ	เป้ออู	เป้อเกอ	กิลอวอ	ลอเป้อ	แวเฮอ
- - ล ล	- ฟ ม -	ล - ฟ ม	- ฟ ร -	- - ล ล	- ฟ ม -	ล - ฟ ม	- ฟ ร -
มอยัว	ซูวี	กิกูติ	กู้อ้า	มอยัว	ซูวี	กิกูติ	กู้อ้า

คำแปล เราเป็นชาวกะเหรี่ยงเราชื่นชมยินดีในการร้อง

เราเป็นชาวกะเหรี่ยง เรายิ่งใหญ่เพราะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ดูแลเรา

เราเป็นชาวกะเหรี่ยง เรามีกำลังแข็งแรง เรามีสุขภาพที่ดี ทุกเวลาเราพร้อมจะไปทำงาน

พวกเรามาร่วมกันไปไร่ไปเกี่ยวข้าว

ชาวกะเหรี่ยงเรายินดี บางคนที่ล้มเราก็จะช่วยดึงเข้ามา เราจะช่วยเหลือกัน

ชาวกะเหรี่ยงเราต้องสามัคคีและมีความอดทน

เราไถ่ناهاว่าพืชข้าวและสิ่งศักดิ์สิทธิ์จะอวยพรในการทำงาน

การทำงานเกิดความคุ้นเคยกัน สิ่งที่เราทำกันทำด้วยความชื่นชมยินดี

เราจะกลับมาพบกันถ้ามีเวลาให้มาเยี่ยมเยียน และขอให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์อวยพรทุกท่าน

การร้องรำตงนี้จะร้องท่อนละ 2 รอบทั้ง 8 ท่อน และจะร้องท่อนจบคือ

ท่อนจบ ร้อง1 รอบ ➡			----	- - ล ด	ด ท ล -	- ฟ - ด	ด - ด ท
			----	เปื้อเกอ	กิลอว	ดอเปื้อ	แวเฮอ
- - ล ด	ด ท ล -	- ฟ - ท	ล - ฟ ม	- - ล ด	ด ท ล -	- ฟ - ด	ด - ด ท
เปื้อเกอ	กิลอว	แฮซื่อ	เปื้ออู	เปื้อเกอ	กิลอว	ลอเปื้อ	แวเฮอ
- - ล ล	- ฟ ม -	ล - ฟ ม	- ฟ ร -	- - ล ล	- ฟ ม -	ล - ฟ ม	- ฟ ร -
มอยัว	ซูวี	กิกู้ดิ	กู่ฮ้า	มอยัว	ซูวี	กิกู้ดิ	กู่ฮ้า

รำตงนี้มักนิยมร้องรำในงานประเพณีสำคัญของวัฒนธรรมชาวกะเหรี่ยง จะมีผู้รำที่ผู้หญิงตั้งแต่ 4 คนขึ้นไปตั้งเป็นแถวตอนแล้วรำพร้อมกันไปตามเสียงเพลง

เพลงรัก

(เนื้อร้อง 1) คือถื่อแยนาลือเยื่อซ่าเซอมาวอานู

ซ่าบูเออมีเลอเยอนานี่นาอาดู

เยอตมิ่งล่าอี่มีแวแทนาเตอกา

มิ่งล่าซอโบเลอเนอเกอตอแนดอยา

(สร้อย) แอดูซ่าบูนามีเนเยื่อตาแต่ลือ

เยอด้ามิ่งล่าเกอมีแวแทนาเทอกา

มิ่งล่าถื่อวูเลอนาเกอมามิ่งเยอซ่า

(เนื้อร้อง 2) เกตตอตอณาเลอเตอกอมีเตอานูง

เกอแลตอณาเกอมาซึอณาฮีฮึนา

ฮีความึงดางีก็อเลอเนอเกอป้ามา

มึงล้าซ้อโบเลอเนอเกอตอแนตอยา

① ลอตาบอจาเลอวอว:วอฮูอาบู
ว:วอฮูอาบูเลอวอว:วอฮูอาบู
วอฮูอาบูเลอวอว:วอฮูอาบู
วอฮูอาบูเลอวอว:วอฮูอาบู

cho
วอฮูอาบูเลอวอว:วอฮูอาบู
วอฮูอาบูเลอวอว:วอฮูอาบู
วอฮูอาบูเลอวอว:วอฮูอาบู
วอฮูอาบูเลอวอว:วอฮูอาบู

② ลอตาบอจาเลอวอว:วอฮูอาบู
วอฮูอาบูเลอวอว:วอฮูอาบู
วอฮูอาบูเลอวอว:วอฮูอาบู
วอฮูอาบูเลอวอว:วอฮูอาบู

ทำนองร้อง 1

--- ล	- ฟ ล ร	- ด ท ล	ล ท ล ฟ	--- ล	- ฟ ล ร	- ด ท ล	ฟ ช ฟ ม
คือ	ถึอแยนา	ลือแฮอ	เซอมัว	ซ่า	บูเออมี	เลอเยอ	นึนาอาคู้
		ซ่า	อานูง			นา	
--- ฟ	- ฟ ม ร	- ม ฟ ช	ช ท ท ล	--- ร	- ด ท ล	- ร ม ฟ	ช ด ม ร
เยอ	ตามึงล้า	อีมีแว	แทนา	มึง	ล้าซ้อโบ	เลอเนอ	ตอแนต
			เตอกา			เกอ	อยา

ท่อนสร้อย

--- ล	- ล ล ฟ	- ม ฟ ซ	ซ ท ท ล	--- ร	- ด ท ล	- ม ฟ ท	ล ซ ฟ ม
แอ	ดูซาบู	นามีเน	เย้อตา แคลือ	เคอ	ฮือกอเยา	แกเยา เลอ	เนอซื่อ ตอลือ
--- ฟ	- ฟ ม ร	- ม ฟ ซ	ซ ท ท ล	--- ร	- ด ท ล	- ร ม ฟ	ซ ด ม ร
เยอ	ตำมิงล่า	เกอมี่แว	แทนา เทอกา	มิง	ล่าถ้อวู้	เลอนา เกอ	มามิง เยอซ่า

ทำนองร้อง 2

--- ล	- ฟ ล ร	- ด ท ล	ล ท ล ฟ	--- ล	- ฟ ล ร	- ด ท ล	ฟ ซ ฟ ม
เกอ	ตอดอนา	เลอเต อกอ	มีแคเอา บุง	เกอ	แลดอนา	เกอมา ซื่อ	นาฮีฮินา
--- ฟ	- ฟ ม ร	- ม ฟ ซ	ซ ท ท ล	--- ร	- ด ท ล	- ร ม ฟ	ซ ด ม ร
ฮือ	ความิง ดา	จิกือเลอ	เนอเกอ ป้ามา	มิง	ล่าซ้อโบ	เลอเนอ เกอ	ตอแนตอ ยา

ท่อนสร้อย

--- ล	- ล ล ฟ	- ม ฟ ซ	ซ ท ท ล	--- ร	- ด ท ล	- ม ฟ ท	ล ซ ฟ ม
แอ	ดูซาบู	นามีเน	เย้อตา แคลือ	เคอ	ฮือกอเยา	แกเยา เลอ	เนอซื่อ ตอลือ
--- ฟ	- ฟ ม ร	- ม ฟ ซ	ซ ท ท ล	--- ร	- ด ท ล	- ร ม ฟ	ซ ด ม ร
เยอ	ตำมิงล่า	เกอมี่แว	แทนา เทอกา	มิง	ล่าถ้อวู้	เลอนา เกอ	มามิง เยอซ่า

คำแปล เราหาคนที่มาเป็นภรรยาจะต้องมีความเข้าใจกันและควรมีความหวานให้แก่กัน
ซื่อสัตย์กันและกัน

(สร้อย) ที่รักของฉันจะเป็นทั้งกายใจ เราปกป้องดูแลซึ่งกันและกัน เรามีความหวังจะอยู่
ร่วมกันด้วยความยินดี

เราต้องซื้อสัตย์ทุกอย่าง จะไปด้วยกันช่วยเหลือกันและกัน จะให้กำลังใจกันไม่แยกจากกัน

ลักษณะการร้องนั้นจะร้องท่อน 1 เพียง 1 รอบและจะร้องท่อนสร้อย 1 รอบ จากนั้นร้องท่อน 2 เพียง 1 รอบและกลับมาร้องท่อนสร้อย 1 รอบ เป็นการจบเพลง

เพลงรักนี้นิยมร้องในงานแต่งงานของชาวกะเหรี่ยง โดยในเนื้อหาความหมายนั้นจะบอกถึง การครองชีวิตให้มีความสุข

เพลงส่งตัวคู่บ่าวสาว

(เนื้อร้อง 1) ดิพี่พู่พู่แม่เกาะดูเกาะแหวาเสาะซื้อเกอดื้อบ้ำดื้อพ่อเกาะซ่าเกาะ

ดินี่อะซอเปื้อแหวะเปื้อซื้อเกอดื้อบ้ำดื้อพ่อเกาะซ่าเกาะ

(สร้อย) เญวื้อรือสาซ่าอะล่อเรซื่อย่าซื่อมูบ้ำล่อ

ปาเกอยอมีเตอมีด้าซื่อเกอผ้าซื่อเตอ

ถื่อผ้าซื่อเกอเตอเตอซื่อซื่อซ่า

(เนื้อร้อง 2) คำซอเอื้อเตอนี่เื้อเนอซาเกื้อมึงด้วมาแมเนอด้ว แอซีกนอคือคือนา

เตอแลแดจะผู้ย่าวาวาแม่พู่ซื่อซื่ออะเวอมีเนอด้วแอนอนอ

(สร้อย) เญวื้อรือสาซ่าอะล่อเรซื่อย่าซื่อมูบ้ำล่อ

ปาเกอยอมีเตอมีด้าซื่อเกอผ้าซื่อเตอ

ถื่อผ้าซื่อเกอเตอเตอซื่อซื่อซ่า

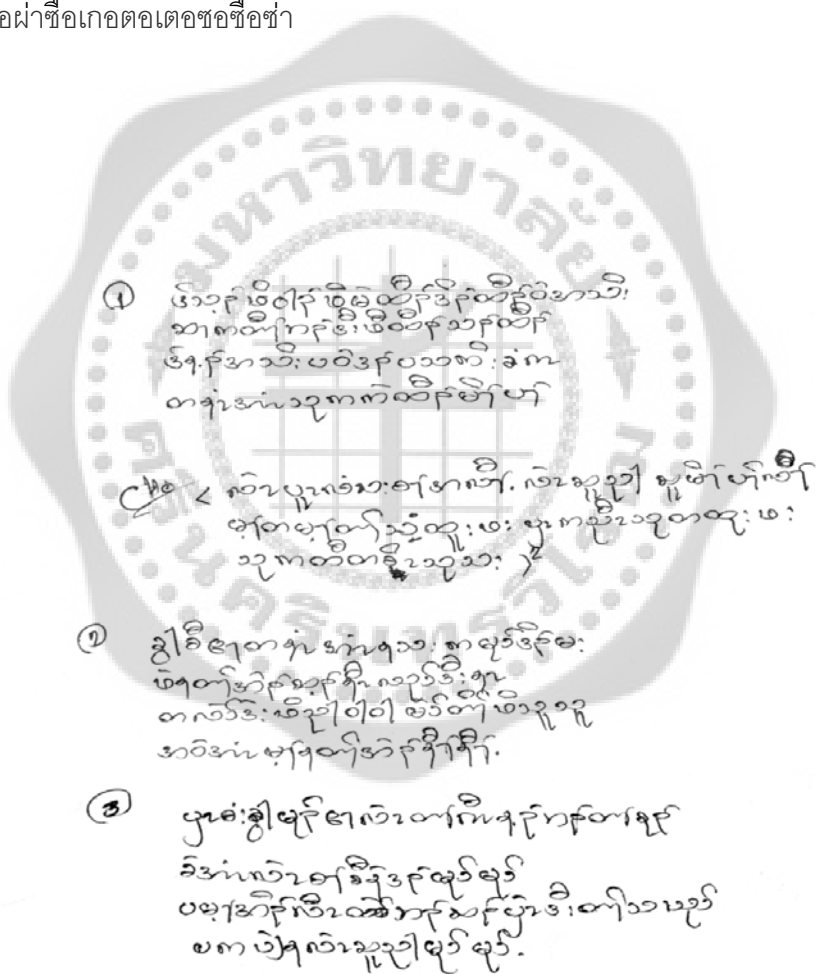
(เนื้อร้อง 3) ผัวซึกความึงเอ้อแลตำวานี้บ้ำดำคือเคอแลซำคองแนดាំมึงมึง

เป๋อมีอยู่ลตบ้ำซำเป็ดอตำซื่อยื่อเป๋อเกอแปเนอเรซื่อยามึงมึง

(สร้อย) เหมือรือสาซำอะล่อเรซื่อยาซื่อมูป้าลล

ปาเกอยอมีเตอมีตำซื่อถื่อผำซื่อเตอ

ถื่อผำซื่อเกอเตอเตอซื่อซื่อซำ

ทำนองร้อง

- ม ฟ ช	ช ช ฟ ช	- ช ฟ ม	-- ค ม	- ช ล ท	ท ท ท ด	- ช - ฟ	----
ดิษฐ์	ว่าพู่แม่ เถาะ	ดู เทาะแว	อาเสาะ	ชื่อเก อด้	บ้าด้ พ้อเทาะ	ข้าเทาะ	----
- ม ฟ ช	ช ช ล ช	- ช ฟ ม	-- ค ม	- ม ฟ ช	ฟ ช ท ช	- ฟ - ม	----
ดิษฐ์	ซอเปื้อ แวดะ	เปื้อชื่อ กอ	คีย่า	เตอนี้	ชื่อเกอ แกเถาะ	มู่ป้า	----
- ม ม ฟ	----	ฟ ช - ม	----	- ช ล ท	----	ด ท ช ฟ	----
เรปูริอ	----	สาซ่าอะ ล่อ	----	เรชื้อย้า	----	ชื้อมู ป้าลอ	----
- ม ฟ ช	ฟ ช ท ช	- ช ฟ ม	ฟ ม ค ม	- ม ฟ ช	-- ท ช	- ฟ - ม	----
มีเตอมี	ด้าชื้อถื้อ ผ่า	ปา เกอยอ	ชื้อเต อถื้อผ่า	ชื้อ เกอตอ	เตอชอ	ชื้อซ่า	
-- ฟ ช	ช ช ฟ ช	- ช ฟ ม	-- ค ม	- ช ล ท	ท ท ท ด	- ช - ฟ	----
คำซอ	เอื้อเตอ นื้อ	เนอซา เก้อมึง	ดัวมา	แม เนอด้า	แอชีก นอคือ	ดอนา	
- ม ฟ ช	ช ช ล ช	- ช ฟ ม	-- ค ม	- ม ฟ ช	ฟ ช ท ช	- ฟ - ม	----
เตอแล แด	จะผู้ย้า วา	วาแม่พู	ชื้อชื้อ	อะแวอ	มีเนอด้า แอ	นอนอ	
- ม ม ฟ	----	ฟ ช - ม	----	- ช ล ท	----	ด ท ช ฟ	----
เรปูริอ	----	สาซ่าอะ ล่อ	----	เรชื้อย้า	----	ชื้อมู ป้าลอ	----
-- ฟ ช	ช ช ฟ ช	- ช ฟ ม	-- ค ม	- ช ล ท	ท ท ท ด	- ช - ฟ	----
มีเตอมี	ด้าชื้อถื้อ ผ่า	ปา เกอยอ	ชื้อเต อถื้อผ่า	ชื้อ เกอตอ	เตอชอ	ชื้อซ่า	
- ม ฟ ช	ช ช ฟ ช	- ช ฟ ม	-- ค ม	- ช ล ท	ท ท ท ด	- ช - ฟ	----
ผัว ชีกควา	มึงเอื้อ แลด้า	วานี้บ้า	ด้าคือ	แคอแล	ซ่าคอแน ด้า	มึงมึง	----
- ม ฟ ช	ช ช ล ช	- ช ฟ ม	-- ค ม	- ม ฟ ช	ฟ ช ท ช	- ฟ - ม	----
เปื้อมื่อ	ลอเตบ้า ซ่า	เปื้อคอด้า	ชื้อยื้อ	เปื้อเกอ แป	เนอเร ชื้อย้า	มึงมึง	----

- ม ม ฟ	----	ฟช - ม	----	- ช ล ท	----	ด ท ช ฟ	----
เรบุรี	----	สาชาอะ ล่อ	----	เรชื่อย่า	----	ชีอ่ม ป้าลอ	----
-- ฟ ช	ชช ฟ ช	- ช ฟ ม	-- ค ม	- ช ล ท	ท ท ท ค	- ช - ฟ	----
มีเตอมี่	ต้าชี่ถื่อ ผ่า	ปา เกอยอ	ชีอเต อถื่อผ่า	ชีอ เกอตอ	เตอชอ	ชีอซ่า	----

คำแปล

ต้นไม้เติบโตขึ้นเมื่อถึงเวลาที่จะออกดอกออกผล คล้ายกับคู่บ่าวสาวที่จะต้องอยู่ด้วยกันและ
เป็นพ่อแม่ต่อไป เมื่อจะเป็นพ่อแม่ถ้าไม่ใช่ความตายอย่าแยกจากกัน ในวันนี้มีใจที่ยินดีเพราะได้คนรัก
มาเคียงข้าง ผู้หญิงถ้าแต่งงานเร็วก็จะมีคนช่วยเหลือได้

ลักษณะการร้องเพลงนั้นจะร้องท่อนเนื้อเพลงสลับกับท่อนสร้อยเพลง คือ

ร้องท่อน 1 ร้อง 1 รอบ ➡ ร้องท่อนสร้อยเพลง 1 รอบ

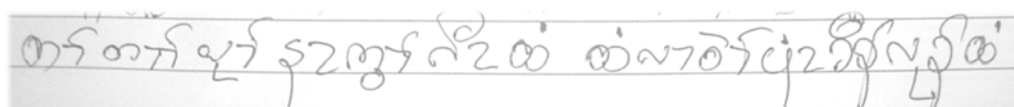
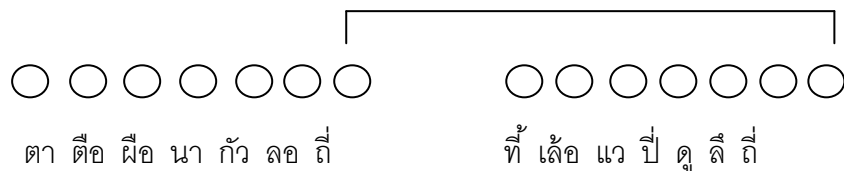
ร้องท่อน 2 ร้อง 1 รอบ ➡ ร้องท่อนสร้อยเพลง 1 รอบ

ร้องท่อน 3 ร้อง 1 รอบ ➡ ร้องท่อนสร้อยเพลง 1 รอบ

เพลงคู่บ่าวสาวเป็นเพลงร้องที่นิยมร้องกันเป็นหมู่คณะ โอกาสที่ใช้นิยมร้องในงานพิธีแต่งงาน
เพื่ออวยพรแก่คู่บ่าวสาว ให้โชคดีเตือนใจแก่คู่บ่าวสาว

เพลงกลอนเกี้ยวสาว

กลอนที่ 1

คำแปล

คิดถึงพี่ให้มองดูน้ำ

น้ำที่พี่เคยอาบเคยเล่น

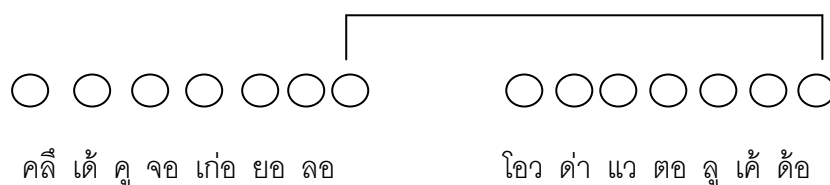
ทำนองเพลงกลอนที่ 1

--- ม	--- ม	--- ม	--- ม	--- ม	--- ม	- ท - ม	--- ม
----	----	----	ตา	ตา	ตา	ตื่อ ผื่อ	ตา

- ท - ม	-- ร ล	- ท - ร	--- ซ	-- ล ท	- ท - ล	- ซ - ม	--- ซ
ตื่อ ผื่อ	นา กัว	ลอ ถี่	ที่	เลื้อ แว	ปี่ ดู	ลี ถี่	ที่

-- ล ท	- ท - ล	- ซ - ม	--- ม	--- ม
เลื้อ แว	ปี่ ดู	ลี ถี่	----	----

กลอนที่ 2

คำแปล

กิ่งไม้ที่พี่จะเหยียบลง

ไม่ว่ามีอะไรซ่อนอยู่หรือเปล่า

ทำนองเพลงกลอนที่ 2

--- ม	--- ม	--- ม	--- ม	--- ม	--- ม	- ท - ม	--- ม
----	----	----	คลี	คลี	คลี	ได้ คุ	คลี

- ท - ม	-- ร ล	- ท - ร	--- ซ	-- ล ท	- ท - ล	- ซ - ม	--- ซ
ได้ คุ	จอ เก่อ	ยอ ล่อ	โอว	ด่า แว	ตอ ลู	เค้ ด้อ	โอว

-- ล ท	- ท - ล	- ซ - ม	--- ม	--- ม
ด่า แว	ตอ ลู	เค้ ด้อ	----	----

กลอนเพลงเกี่ยวสาวนี้เป็นกลอนเพลงที่ผู้บรรเลงเตหน่าขับร้องเอง การตั้งสายเตหน่านั้นจะตั้งจากสายล่างสุดเรียงขึ้นมาเป็น ซ ม ร ท ล ซ ม และบทกลอนจะเกี่ยวกับความรักของหนุ่มสาว อาจจะบรรเลงในโอกาสใดก็ได้ การบรรเลงจะวนไปวนมา และจะคิดกลอนเองตามแต่ผู้บรรเลงต้องการจะสื่อความในใจต่อสาวที่หมายปอง

เอกลักษณ์การบรรเลงเตหน่า คือ ดีดเสียงโดรน

เสียงโดรนเกิดจากการดีดสายที่ 7 เสียง มี ตามจังหวะยกตลอดทั้งเพลง เช่น

--- ม	--- ม	--- ม	--- ม	--- ม	--- ม	- ท - ม	--- ม
เสียงโดรน → ม	ม	ม	ม	ม	ม	ม	ม

ประเภทของเพลงกะเหรี่ยง

เพลงกะเหรี่ยง ที่ใช้ขับร้องในหมู่บ้านปาละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีหลายบทเพลง ซึ่งสามารถนำมาแยกเป็น ประเภทต่างๆ ตามประโยชน์ที่นำไปใช้พบว่าเพลงสามารถแบ่งได้ทั้งหมด 3 ประเภท ดังนี้

1. เพลงนิทานหรือเพลงเล่าเรื่อง
2. เพลงที่ใช้ในการประกอบการแสดงพื้นบ้าน
3. เพลงเกี่ยวกับความรัก

1. เพลงเล่านิทาน

เป็นเพลงที่เป็นเรื่องเล่าบอกถึงการดำรงชีวิตซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของวิถีในชีวิตประจำวันของชาวกะเหรี่ยง จะใช้เสียงร้องและเตหน่าเป็นการสื่อในการถ่ายทอดอารมณ์ออกมาเป็นทำนองได้อย่างไพเราะ เป็นที่น่าเสียดายที่เพลงนิทานนั้นมีเพียงเพลงเดียวเท่านั้น เพราะปัจจัยต่างๆ ที่เป็นผลทำให้เพลงนิทานสูญหายไป คือ ความเจริญก้าวหน้าทางสังคม การอพยพย้ายถิ่น ทำให้การดำรงชีวิตเปลี่ยนไปจากเดิม อีกทั้งมีความเจริญทางด้านเทคโนโลยี เช่น วิทยุ โทรทัศน์ ที่ทันสมัย ทำให้บทบาทในการเล่านิทานนั้นลดน้อยลงไปและคงจะสูญหายในที่สุด

2. เพลงที่ใช้ในการประกอบการแสดงพื้นบ้าน

เพลงประเภทการแสดงพื้นบ้านนี้มักจะได้รับนิยมนิยมมากในกลุ่มชนของชาวกะเหรี่ยง เพราะเพลงนั้นจะมีความสนุกสนานมีการขับร้องประกอบการเต้นรำ มีเครื่องเคาะจังหวะที่ให้ความครื้นเครงทำให้เกิดความสนุกสนานยิ่งขึ้น เพลงประกอบการแสดงพื้นบ้านนี้นอกจากจะเป็นเพลงที่ชาวกะเหรี่ยงให้ความนิยมแล้ว เพลงพื้นบ้านนี้เป็นการช่วยให้เกิดความสามัคคีปองดองในหมู่ชาวกะเหรี่ยง และยังเป็นที่น่าสนใจของผู้มาเยี่ยมชมอีกด้วย

3. เพลงเกี่ยวกับความรัก

เพลงเกี่ยวกับความรักนี้เป็นเพลงที่พูดถึงความรักของหนุ่มสาวชาวกะเหรี่ยง การเกี่ยวพาราสี และยังเป็นเพลงที่ใช้ในการแต่ง งานอีกด้วย เพลงในงานแต่งงาน นั้นมีหลายเพลงแต่ที่นิยมใช้มีเพียง 2 เพลงเท่านั้น เพลงแต่งงานนี้ได้รับอิทธิพลจากศาสนาคริสต์ เป็นเพลงที่ใช้ร้องหมู่ เพื่ออวยพรคู่บ่าวสาว เนื้อหาของเพลงบ่งบอกถึงการอยู่ร่วมกัน การสอนให้คู่บ่าวสาวใช้ชีวิตในการครองคู่ เป็นเพลงที่มีความไพเราะอีกเพลงหนึ่ง

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาดนตรีของชาวกระเหรี่ยงบ้านป่าละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งได้ดำเนินการมาเป็นลำดับขั้นตอนสามารถสรุปได้ดังนี้

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาสถานภาพและบทบาทของดนตรีในสังคมของชาวกระเหรี่ยงบ้านป่าละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
2. เพื่อรวบรวมองค์ความรู้ทางดนตรีพื้นบ้านชาวกระเหรี่ยงบ้านป่าละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

การศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูล

1. รวบรวมข้อมูลจากสถาบัน องค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ได้แก่ เอกสาร ตำราวิชาการ วารสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ โดยแยกเนื้อหาออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ข้อมูลในส่วนของสถานภาพและบทบาท และข้อมูลเกี่ยวกับองค์ความรู้ทางดนตรีบรรเลงและโน้ตเพลง
2. การศึกษาและรวบรวมข้อมูลภาคสนาม

วิธีการดำเนินการรวบรวมข้อมูลภาคสนาม

จากการศึกษา ดนตรีของชาวกระเหรี่ยงบ้านป่าละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์นี้ ได้รวบรวมข้อมูลจากสถาบัน องค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนและข้อมูลที่เป็น การบันทึกภาพและเสียงที่เกี่ยวข้องกับการออกภาคสนาม โดยศึกษาสถานภาพและบทบาทของดนตรี ในสังคมของชาวกระเหรี่ยงบ้านป่าละอู ด้วยวิธีการสังเกตการณ์สัมภาษณ์ การบันทึกภาพ และนำข้อมูลที่ ได้มาทั้งหมดนำมาวิเคราะห์ ซึ่งผู้ศึกษาได้กำหนดแนวทางวิธีการดำเนินการศึกษาตามขั้นตอนดังที่ กล่าวมาแล้ว

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ใช้ข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลภาคสนามมาเป็นข้อมูลหลัก ใช้ข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัย ตำราหนังสือทางวิชาการ เอกสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นข้อมูลสนับสนุน โดยมีรายละเอียด ของการรวบรวมและวิเคราะห์ ดังนี้

1. สถานภาพและบทบาทของดนตรีในสังคมของกะเหรี่ยงบ้านปาละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
2. ศึกษาองค์ความรู้ทางดนตรีพื้นบ้านของชาวกะเหรี่ยงบ้านปาละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ข้อมูลที่ได้ทั้งหมดที่ได้จากกา รวิเคราะห์ ได้นำมาเรียบเรียงในรูปของการพรรณนา บรรยาย เป็นความเรียง และสรุปเป็นรายงานการวิจัย

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. สถานภาพและบทบาทของดนตรีในสังคมของกะเหรี่ยงบ้านปาละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

วิถีชีวิตของชาวกะเหรี่ยงบ้านปาละอู จากการศึกษาพบว่า ผู้นำของชาวกะเหรี่ยงที่หมู่บ้านปาละอู คือ ลุงลีเซอ จงเจริญ ผู้ซึ่งพาผู้คนชาวกะเหรี่ยงอพยพจากประเทศพม่ามายังพื้นที่แห่งนี้ มีการปลูกพืชทำไร่ และเลี้ยงสัตว์ ตามโครงการตามพระราชดำริฯ ด้านการศึกษา มีโรงเรียนอาเนนที่ ซึ่งเปิดสอนในระดับประถมและมัธยมศึกษา และโรงเรียนที่ ทางศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน อำเภอหัวหินได้ทำการจัดตั้งขึ้น เป็นที่รวบรวมวัฒนธรรมของชนเผ่าชาวกะเหรี่ยงในบริเวณพื้นที่นี้ด้วย นอกจากนี้ชาวกะเหรี่ยงยังมีความเป็นอยู่และวิถีชีวิตที่คล้ายคลึงกับคนไทยชาวบ้านทั่วไป ในการอยู่ร่วมกันนั้นจะมีความช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน มีความความสามัคคีกันในชุมชน มิได้มีการแบ่งแยกกันแต่อย่างใด ประเพณีความเชื่อ อาทิเกี่ยวกับชีวิตนั้น ได้แก่ ประเพณีการเกิด การให้ผี การให้พระจันทร์ งานบุญเจดีย์ ส่วนในงานแต่งงานนั้นจะมีการร้องเพลงหมู่โดยมิได้มีเครื่องดนตรีใด บรรเลงประกอบ ด้านการการแต่งกายส่วนมากจะใส่เสื้อที่ทอคือเป็นสีต่างๆ มิได้ใส่ตามประเพณีแต่ก่อนแล้ว บ้างก็จะแต่งตัวแบบคนไทยทั่ว ๆ ไป แต่ถ้าเป็นการแสดงหรือพิธีสำคัญแล้วก็จะแต่งตามประเพณีดั้งเดิม

- 1.1 สถานภาพของ ดนตรีในสังคมของกะเหรี่ยงบ้านปาละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

สถานภาพของดนตรีกะเหรี่ยงบ้านปาละอูในปัจจุบันนั้นจึงเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงออกถึงความเป็นเอกลักษณ์ของชนชาวกะเหรี่ยงบ้านปาละอู และเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่าวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวกะเหรี่ยงบ้านปาละอูนั้นเป็นอย่างไร เนื่องด้วยชุมชนกะเหรี่ยงบ้านปาละอูมีวิถี ชีวิตที่ผูกพันติดอยู่กับธรรมชาติไว้อย่างเหนียวแน่น และได้รับความร่วมมือจากทางภาครัฐเข้ามาช่วยเหลือสนับสนุนในการจัดตั้งผู้นำทางวัฒนธรรมดนตรี อีกทั้งการประชาสัมพันธ์แก่นักท่องเที่ยวผู้สนใจในวัฒนธรรมชาวกะเหรี่ยงในการให้ความรู้และศึกษาค้นคว้าเพื่อเกิดการเรีย นรู้วัฒนธรรมดนตรีของชาวกะเหรี่ยง

อย่างชัดเจนมากขึ้น คนตรีกระเหรี่ยงจึงมีความสำคัญในด้านประเพณีวัฒนธรรม และยังทำให้ชาวกระเหรี่ยงในหมู่บ้านเกิดความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมของตน ตลอดจนชาวกระเหรี่ยงมีจิตสำนึกความเป็นชนเผ่าที่ยังคงเต็มเปี่ยมด้วยความปลาบปลื้มที่เกิดขึ้น เป็นชนชาวกระเหรี่ยงทำให้วัฒนธรรมต่างๆ รวมทั้งทางดนตรียังคงมีให้เห็นและชื่นชม

1.2 บทบาทหน้าที่ของคนตรีในสังคมของชาวกระเหรี่ยงบ้านป่าละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอบางขัน จังหวัดกระบี่

ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันสังคมของชาวกระเหรี่ยงบ้านป่าละอูนี้ ได้มีคนตรีเข้ามา มีบทบาทกับสังคมของพวกเขา คนตรียังเป็นสิ่งที่บรรพบุรุษถ่ายทอดสืบต่อกันมา คนตรีและการร่ายรำยังแสดงออกถึงวัฒนธรรมวิถีในสังคมของชาวกระเหรี่ยงหมู่บ้านป่าละอู จากการศึกษาพบว่าวัฒนธรรม ประเพณี และพิธีสำคัญต่างๆ ได้มีคนตรีเข้ามามีส่วนร่วมและเกี่ยวข้อง ดังนี้

- ประเพณีบุญข้าวใหม่
- งานแต่งงาน
- พิธีศพ
- ประเพณีงานบุญสงกรานต์
- การต้อนรับแขกผู้มาเยือน

2. องค์ความรู้ทางดนตรีพื้นบ้านของชาวกระเหรี่ยงบ้านป่าละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอบางขัน จังหวัดกระบี่

ประวัติความเป็นมาของคนตรี คนตรีของชาวกระเหรี่ยงนั้นมีมาเป็นหลายร้อยปีมาแล้ว ไม่สามารถบอกได้ว่ามีมากี่ปีและตั้งแต่เมื่อใด บทเพลงต่างๆ ก็จะกล่าวถึงธรรมชาติและชีวิตประจำวันของชาวกระเหรี่ยง ส่วนเครื่องดนตรีก็จะทำมาจากสิ่งใกล้ๆ ตัว เช่นไม้ไผ่ ซึ่งมีผู้นำทางวัฒนธรรมคือ นายศักดิ์ดา ปัญญาหาญ เป็นผู้เผยแผ่ความรู้ทางวัฒนธรรม เป็นครูผู้สอนดนตรีและวัฒนธรรมของชาวกระเหรี่ยง และยังมีอาจารย์ปรีชา โคสินธุ์ ครูสอนศาสนาและภาษากระเหรี่ยงชาวกระเหรี่ยงเข้ามาสอน ทำให้วัฒนธรรมดนตรีกระเหรี่ยงมี เกิดเป็นการเรียนรู้และควรอนุรักษ์รักษาให้คงอยู่กับสังคมชาวกระเหรี่ยงจนปัจจุบัน

นักดนตรี

1. นายโจนั๊ว แก้วมณี อายุ – เป็นผู้อาวุโสและหัวหน้าเผ่าชาวกระเหรี่ยงบ้านป่าละอู
2. นายศักดิ์ดา ปัญญาหาญ อายุ 49 ปี เป็นผู้นำชุมชนทางด้านวัฒนธรรมและประเพณี

ท้องถิ่น

3. นายปรีชา โคสินธุ์ (ครูเบอร์ดี) อายุ 39 ปี เป็นครูสอนศาสนาและภาษากระเหรี่ยง

เครื่องดนตรีของชาวกะเหรี่ยงในอดีต

1. กีตาร์กะเหรี่ยง
2. ซอขลุ่ยไม้ไผ่

เครื่องดนตรีของชาวกะเหรี่ยงในปัจจุบัน

1. เทพนา
2. ไม้เคาะ (เกลาะ)
3. ฉาบ
4. โหม่ง (โม)
5. กลอง (เดื่อ)
6. กรับไม้ (วีดไถ)
7. ต่ราตรีอ

บทเพลงของชาวกะเหรี่ยงบ้านป่าละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

1. เพลงปลุกข้าวไร่
2. เพลงตำข้าว
3. รำกระทบไม้
4. เพลงชะเซ่
5. เพลงร่วมมือร่วมใจ
6. เพลงนิทาน
7. เพลงรำตง
8. เพลงรัก
9. เพลงส่งตัวคู่บ่าวสาว
10. เพลงกลอนเกี้ยวสาว

อภิปรายผล

จากการศึกษาสภาพและบทบาทของดนตรีของชาวกะเหรี่ยงบ้านป่าละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า ลักษณะของสังคมนั้นเป็นแบบเรียบง่าย มีความช่วยเหลือเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกันได้มีการแบ่งแยกระหว่างคนไทยและคนกะเหรี่ยงภายในหมู่บ้านแต่อย่างใด ไม่ให้ความสำคัญกับธรรมชาติรักสงบ จึงมีความคล้ายกับสังคมกะเหรี่ยงบ่อนดีในงานวิจัยของ นัจรี ปานบางพระ (2547: 76-77) ศึกษาค้นคว้าการสืบทอดวัฒนธรรมทางดนตรีชาติพันธุ์กะเหรี่ยงบ่อนดี

อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี พบว่าดนตรีในชุมชนกะเหรี่ยงบ๋องตี้ได้สะท้อนให้เห็นถึงสภาพชุมชน ความเป็นอยู่ และวัฒนธรรมของชุมชนกะเหรี่ยงบ๋องตี้ คือ ลักษณะโครงสร้างทางสังคมที่ค่อนข้างมีความเท่าเทียมกัน และลักษณะนิสัยของชุมชนกะเหรี่ยงบ๋องตี้เป็นผู้ที่รักความสงบและมีน้ำใจ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ภาครัฐมีใจในศิลปวัฒนธรรมของตน ต้อนรับผู้ที่มาเยือนเป็นอย่างดีให้ความสำคัญและให้ความช่วยเหลือผู้อื่น นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็นได้อีกว่าวัฒนธรรมทางดนตรีของกะเหรี่ยงบ๋องตี้รับรู้จักมีการปรับตัวให้ดูดีไพเราะทันสมัย และมีจุดประสงค์หลัก เพื่อความบันเทิง เป็นการละเล่นรื่นเริงในพิธีหรือประเพณีต่างๆ ก่อให้เกิดความสนุกสนาน สร้างความสามัคคีในชุมชน และสร้างความบันเทิงทั้งในระดับสังคมและไว้ต้อนรับผู้มาเยือน

ดนตรีของกะเหรี่ยงบ๋องตี้มีลักษณะพอสรุปได้ ดังนี้

1. มีรูปแบบเรียบง่าย ไม่สลับซับซ้อน ช้าวนไปวนมา
2. จดจำถ่ายทอดกันได้ง่าย แฝงไว้ซึ่งความเชื่อในบริสุทธิใจต่อสิ่งแวดล้อม
3. ดนตรีมีลักษณะเรียบง่ายแต่ก็บ่งบอกถึง ภาษา การแต่งกาย วัฒนธรรม ประเพณี

วิถีทางการดำเนินชีวิต ฯลฯ

4. ดนตรีกะเหรี่ยงบ๋องตี้สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิต การผูกพันธรรมชาติ การรักธรรมชาติ
5. ดนตรีกะเหรี่ยงบ๋องตี้แสดงให้เห็นถึงการปรับตัวและผสมผสานระหว่างธรรมชาติความคิด

วิถีการดำเนินชีวิต

ดังนั้นดนตรีพื้นบ้านกะเหรี่ยงบ๋องตี้จึงน่าจะหมายถึง ดนตรีหรือบทเพลงที่แต่งขึ้นโดยชาวบ้านหรือนักดนตรีชุมชนกะเหรี่ยง โดยเนื้อหาและสำเนียงของเพลงกะเหรี่ยงเพื่อความบันเทิงใจเป็นสำคัญ และถ่ายทอดสืบทอดกันมา โดยการจดจำ คือ

- เป็นดนตรีที่มีแนวเดียว
- เครื่องดนตรีมีเอกลักษณ์ดนตรีพื้นบ้านและมีการพัฒนานำเครื่องดนตรียุคใหม่มา

ผสมผสานในการบรรเลงและขับร้อง

แต่เดิมดนตรีกะเหรี่ยงในหมู่บ้านป่าละอู้นั้นเริ่มจะมีการสูญหายไปจากเดิม เนื่องจากบุคคลสำคัญที่เป็นหลักในเรื่องของดนตรีและวัฒนธรรมได้ล้มตายจากไป อีกทั้งความเจริญก้าวหน้าทางวัตถุทางสังคมและความทันสมัยสะดวกสบายเข้ามาแทนที่ ทำให้เครื่องดนตรีและบทเพลงต่างๆ ดังเดิมนั้นสูญหายไปเกือบหมด รวมทั้งการ สืบทอดนั้นจะเป็นการสืบทอดโดยจากปากต่อปากมิได้มีการจดบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร ทั้งไว้แต่เครื่องดนตรีที่หาคนเล่นยาก เช่น เตหน้า แคน ซึ่ง เตหน้า (พิณกะเหรี่ยง) นั้นเป็นเครื่องดนตรีที่มีลักษณะคล้ายพิณพม่า มี 7 สาย ทำมาจากไม้เนื้ออ่อน เมื่อศึกษาแล้วผู้วิจัยเห็นว่าเครื่องดนตรีลักษณะเช่นนี้ที่เรียกว่า นาเดย์ ในหมู่บ้านกองม่องทะ จังหวัดกาญจนบุรี เห็นได้จากงานวิจัยของ จรัญ กาญจนประดิษฐ์ (2547: 1) ศึกษาดนตรีและวัฒนธรรมของชาวกะเหรี่ยงหมู่บ้านกองม่องทะ ตำบลไผ่ไร่ อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า ในพื้นที่วิจัยมีเครื่องดนตรี

ต่างๆ ปรากฏในพื้นที่ คือ ดนตรีดั้งเดิมของชาวกะเหรี่ยง และดนตรีที่ได้รับอิทธิพลมาจากมอญและพม่า โดยแบ่งเป็นประเภทต่างๆ ดังนี้ 1) **เครื่องดีด ได้แก่ นาเดย์ (พินกะเหรี่ยง) และเมตารี (แมนโดลิน)** 2) **เครื่องตี ได้แก่ ปาตาล่า (ระนาดเอก) โหม่งวาย (ฆ้องวง) ตะโพ้ว (ตะโพนใหญ่) ตาคู้ว (ตะโพนเล็ก) ไป่ว (เปิง 4 ใบ) เวหล่าเคาะจี (เกราะไม้) เจ่งจี (ฉาบใหญ่) ก้อง (กังสดาล) โคร๊ะ (เกราะไม้ขนาดใหญ่) 3) **เครื่องเป่า ได้แก่ หม่วย (ปี่เขาควาย) ชะน่วย (ปี่) และปี่บา (แคน) สำหรับเพลงร้องของชาวกะเหรี่ยง (กะคูนัน) เป็นเพลงดั้งเดิมที่สืบทอดต่อมาจากบรรพบุรุษมีเนื้อหาต่างๆ เช่นประวัติศาสตร์ชนเผ่าธรรมชาติ ศาสนา ฯลฯ บทเพลงต่างๆ นี้ยังแสดงถึงการถ่ายทอดทางวรรณกรรมและอนุรักษ์ภาษาเผลว ไว้ด้วย บทเพลงนี้นิยมร้องเพลงประกอบการบรรเลง นาเดย์, เมตารี, หรือปี่บา เพื่อความบันเทิงในโอกาสต่างๆ และประกอบพิธีกรรมโดยเชื่อว่าดนตรีสามารถเป็นสื่อกลางระหว่างชาวเผลวและสิ่งศักดิ์สิทธิ์****

วัฒนธรรมของชาวกะเหรี่ยง มีดนตรีเข้าไปมีบทบาทสำคัญในทุกช่วงของชีวิต ตั้งแต่เกิดจนตาย เช่น เพลงกล่อมเด็ก เพลงจีบสาว และเพลงส่งวิญญาณที่ร้องในงานศพ อีกทั้งในกระบวนการผลิต ถักทอเสื้อผ้า เป็นสื่อระหว่างเผลว กับพื๋อโย (แม่โพสพ) มีเพลงฟาดข้าวที่ร้องในงานฟาดข้าว มีเนื้อหาถึงหลักคำสอนทางพุทธศาสนา ได้ตอบกันระหว่าง ชาย - หญิง สำหรับพิธีกรรมในรอบปี เช่น พิธีบุญข้าวใหม่ พิธีผูกข้อมือ ดนตรีมีหน้าที่เป็นดนตรีประกอบพิธีกรรม (Ceremonial Music) เป็นสื่อกลางระหว่างชาวเผลว กับสิ่งศักดิ์สิทธิ์ และเพื่อนำจิตใจของผู้เข้าร่วมพิธีกรรมด้วยจิตใจที่มีสมาธิ ศรัทธา ย้ำเตือน ความภูมิใจทางชาติพันธุ์ของตนเอง

ปัจจุบัน ดนตรีของชาวกะเหรี่ยงบ้านปาละฮู นั้นได้รับความร่วมมือจากทางภาครัฐเข้ามาช่วยเหลือสนับสนุนในการจัดตั้งผู้นำทางวัฒนธรรม ดนตรี อีกทั้งการประชาสัมพันธ์แก่นักท่องเที่ยว ผู้สนใจในวัฒนธรรมชาวกะเหรี่ยงในการให้ความรู้และศึกษาค้นคว้าเพื่อเกิดการเรียนรู้วัฒนธรรม ดนตรีของชาวกะเหรี่ยงอย่างชัดเจนมากขึ้น การแต่งกายในการแสดงนั้นก็ก็จะมีความสวยงามมากขึ้น เพื่อแสดงออกถึงความตั้งใจของชาวกะเหรี่ยง และยังเป็นการสร้างรายได้ให้กับครอบครัวอีกด้วย นอกจากนี้ยังมีการถ่ายทอดความรู้ทางด้านวัฒนธรรมดนตรีการรำรำโดยผู้นำทางวัฒนธรรมกะเหรี่ยง ให้กับเด็กๆ ผู้สนใจและต้องการที่จะสืบทอดความรู้นี้เพื่อ จะใช้เพื่อต้อนรับผู้มาเยือน จึงเห็นว่ามีควมคล้ายคลึงกับงานวิจัยของ พรรณราย คำโสภา (2542: 1) ที่ได้วิเคราะห์เพลงประกอบการแสดงพื้นบ้านพบว่า ดนตรีพื้นบ้านกันตรึม เพลงประกอบการแสดง แต่เดิมมีจุดมุ่งหมายเพื่อความสนุกสนานร่าเริงของชาวบ้าน เป็นทำนองสั้นๆ ไม่มีรูปแบบที่แน่นอน ต่อมา มีการปรับปรุงพัฒนาให้เป็น รูปแบบมากขึ้น โดยได้รับการอนุรักษ์ส่งเสริมจากหน่วยงานทางราชการให้ผู้ชำนาญทางดนตรีกันตรึม นำเอาบทเพลงเก่าแก่ที่มีความไพเราะอ่อนหวาน สนุกสนาน และได้รับความนิยมในชุมชนเป็นเวลายาวนาน นำมาใช้บรรเลงประกอบการแสดงกันตรึมและเพลงประกอบการแสดงในงานต่างๆ ทั่วไป ทั้งงานมงคลและอวมงคล แต่เดิมเครื่องแต่งกายนักดนตรี ผู้รำ ผู้แสดง ไม่ได้คำนึงมากนัก แต่งกายตามสบายตาม

สมัยนิยม ต่อมา มีการปรับปรุงให้มีการแต่งกายตามประเพณีนิยม สวยงามมากขึ้น ในหมู่บ้านปาละดู ก็เช่นกันที่ใช้การละเล่นเพื่อความบันเทิงรื่นเริง ใช้เพื่อในโอกาสบรรเลงในงานวันสำคัญต่างๆ เช่น งานไหว้พระจันทร์งานบุญข้าวใหม่ งานศพ งานแต่งงาน งานบุญสงกรานต์ ในส่วนของเครื่องดนตรีในอดีตนั้นก็มิได้นำออกมาใช้มากนัก ซึ่งส่วนมากจะหันไปใช้เครื่องดนตรีที่ทันสมัยมากกว่า เช่น กีตาร์ คีย์บอร์ด เป็นต้น เกิดความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณรงค์ชัย ปิฎกฤษต์ (2542: 1) ได้ทำการวิจัยดนตรีของชนเผ่ากะเหรี่ยงสะกอในพื้นที่ มูแสค พื้นที่ศึกษาเป็นบริเวณต้นน้ำแม่แจ่ม อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ดนตรีมีบทบาท ต่อสังคมและวัฒนธรรมชนเผ่ากะเหรี่ยงสะกอ 2 ลักษณะ คือ ดนตรีตามแบบแผนดั้งเดิม มีทาทเป็นเพลงร้องในงานศพและเพื่อความบันเทิง เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงเน้นเพื่อความบันเทิง เสียงดนตรีของชนเผ่ามีทั้งที่เป็นของดั้งเดิมของชนเผ่าและที่ได้รับอิทธิพลจากพม่าและล้านนา อีกลักษณะเป็นดนตรีสมัยใหม่ที่เผยแพร่จากเพลงสวดในคริสต์ศาสนา และการแพร่กระจายจาก สื่อวิทยุ โทรทัศน์ เนื่องจากในพื้นที่ปาละดูนี้มีชาวกระเหรี่ยงที่นับถือศาสนาคริสต์ด้วย บทเพลงก็มีทั้งหมดเพียง 10 เพลงเท่านั้น คือ เพลงปลุกข้าวไร่ เพลงดำข้าว รำกระโทบไม้ เพลงชะเซ่ เพลงร่วมมือร่วมใจ เพลงนิทาน เพลงรำตง เพลงรัก เพลงส่งตัวคู่บ่าวสาว เพลงกลอนเกี้ยวสาว นอกจากนี้ยังมีการนำแคนของภาคอีสานมาทำการเรียนรู้และแต่งบทเพลงจากทำนองเพลงไทยเดิมเพื่อที่จะใช้เป็นแคนแบบดั้งเดิมของกระเหรี่ยงบ้านปาละดู ทั้งนี้ทั้งนั้นก็เพื่อที่จะมีความต้องการให้วัฒนธรรมดนตรีแบบดั้งเดิมกลับมาส่วนการสืบทอดนั้นจะเป็นการสืบทอดโดยจากปากต่อปากมิได้ มีการจดบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรก็จะมีแต่เพียงครูผู้สอน หรือผู้นำทางด้านวัฒนธรรม ในเรื่องของบทเพลงและการฝึกซ้อมให้แก่เด็กชาวกระเหรี่ยงบ้านปาละดูเป็นผู้สืบทอดต่อซึ่งที่มีบทบาทในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชาวกระเหรี่ยงบ้านปาละดูต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาดนตรีของชาวกระเหรี่ยงบ้านปาละดู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งได้ดำเนินการมาเป็นลำดับขั้นตอนสามารถสรุปได้ดังนี้

1. การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับดนตรีและบทเพลงกะเหรี่ยงนั้น ยังเป็นการศึกษาเฉพาะที่อาจทำการศึกษาในพื้นที่อื่นๆ ที่มีชาวกระเหรี่ยงอาศัยอยู่เพิ่มเติมได้ ทั้งนี้อาจทำการเปรียบเทียบกันระหว่างพื้นที่ได้
2. การศึกษาค้นคว้าบทเพลงของชาวกระเหรี่ยงนั้น ยังเป็นการศึกษาเฉพาะเพลง สามารถทำการศึกษาทำรำประกอบเพลงที่เกี่ยวกับประเพณีต่างๆ ของชาวกระเหรี่ยงได้
3. สามารถทำการศึกษาค้นคว้าดนตรีและเพลงของชาวกระเหรี่ยงที่มีอยู่ในท้องถิ่นอื่นๆ หรือศึกษาค้นคว้าดนตรีของกลุ่มชาติพันธุ์อื่นๆ ในลักษณะแ่งมุมเดียวกันนี้ได้

บรรณานุกรม

- กองสงเคราะห์ชาวเขา. (2538). **กรมประชาสงเคราะห์กระทรวงมหาดไทยทำเนียบชุมชนบนพื้นที่สูงในประเทศไทย**. เชียงใหม่: สถาบันวิจัยชาวเขา.
- กองสงเคราะห์ชาวเขา. (2545). **กรมประชาสงเคราะห์กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมทำเนียบชุมชนบนพื้นที่สูงในประเทศไทย**. กาญจนบุรี: สถาบันวิจัยชาวเขา.
- กาญจนา อินทรสุนานนท์. (2536). **เพลงพื้นบ้าน**. สารานุกรมศึกษาศาสตร์ ฉบับที่ 12. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- (2548). **ดนตรีกับสุขภาพจิต**. ดุริยางคศาสตร์. คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ: สันติศิริการพิมพ์.
- โกวิท แก้วสุวรรณ. (2542). **ดูทุ่งเล่า. ในพิธีเรียกว่าวิหาล่าของชาวกะเหรี่ยงไป : กรณีศึกษากะเหรี่ยงไป บ้านเกาะสะเด็ง ตำบลไล่โว่ อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (วัฒนธรรมศึกษา). นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- ขจัดภัย บุรุษพัฒน์. (2518). **ชาวเขา**. กรุงเทพฯ: แพรววิทยานินเตอร์เนชั่นแนล.
- งามพิศ สัตย์สงวน. (2537). **การวิจัยทางมานุษยวิทยา**. ตำราในโครงการตำราพื้นฐาน คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- (2542). **การวิจัยทางมานุษยวิทยา**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- (2543). **หลักมานุษยวิทยาวัฒนธรรม**. ภาควิชาสังคม คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- จรัญ กาญจนประดิษฐ์. (2547). **การศึกษาดนตรีและวัฒนธรรมของชาวกะเหรี่ยง หมู่บ้านกองม่องทะ ตำบลไล่โว่ อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี**. วิทยานิพนธ์ ศป.ม. (มานุษยดุริยางควิทยา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จรินทร์ เทพสงเคราะห์. (2540). **การศึกษาบทเพลงดนตรีกาหลอในจังหวัดสงขลา**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (มานุษยดุริยางควิทยา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- เฉลิมพล งามสุทธิ. (2548). **ดนตรีบำบัด**. ดุริยางคศาสตร์. คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ: สันติศิริการพิมพ์.
- เฉลิมศักดิ์ พิภูลศรี. (2542). **สังคตินิยมว่าด้วยดนตรีไทย** คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรินต์ติ้ง เฮาส์.
- ณรงค์ชัย ปิฎกัษต์. (2542). **ดนตรีของชนเผ่ากะเหรี่ยงสะกอในพื้นที่ มูแสค**. รายงานการวิจัยวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ทรงศักดิ์ ปรางค์วัฒนากุล. (2539). **ศิลปะและวัฒนธรรมภูมิภาค**. ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- นัจริ ปานบางพระ. (2547). **การสืบทอดวัฒนธรรมทางดนตรีชาติพันธุ์กะเหรี่ยงบ้องตี้ อำเภอยะโยค จังหวัดกาญจนบุรี**. ดุริยนิพนธ์ กศ.บ. (การศึกษาระดับบัณฑิต). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นงเยาว์ ชาญณงค์. (2545). **วัฒนธรรมและศาสนา**. ภาควิชาปรัชญา คณะมนุษยศาสตร์ กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- นิรมล สุวรรณโคตร. (2548). **การศึกษารูปแบบเพลงในพิธีกินวอของชาวมูเซอแดง หมู่บ้านยาป่าแห่น ตำบลปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน**. ดุริยนิพนธ์ กศ.บ. (การศึกษาระดับบัณฑิต). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุญยงค์ เกศเทศ. (2536). **วัฒนธรรมเผ่าพันธุ์มนุษย์ พิมพ์ครั้งที่ 1**. อุบลราชธานี: บงส์สวัสดิการพิมพ์. คณะมนุษยศาสตร์ มศว มหาสารคาม.
- บุญลอย จันทรทอง. (2545). **ดนตรีชาวเขาเผ่าม้ง หมู่บ้านสบเป็ด อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน**. ปริญญาานิพนธ์ ศป.ม. (มานุษยดุริยางควิทยา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เบญจมาศ ชุมวรฐายี; และคณะ. (2545). **ประวัติศาสตร์ชนเผ่าชู**. (เอกสารรายงานความก้าวหน้าของโครงการ). สำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย
- ประวิตร โพธิ์อาสน์. (2527). **คู่มือการทำงานกับชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง**. พิมพ์ครั้งที่ 2. โครงการศูนย์การศึกษาเพื่อชุมชนในเขตภูเขาสูงลำปาง: ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคเหนือจังหวัดลำปาง กรมการศึกษานอกโรงเรียน.
- . (2541). **ชาวเขา : ความเข้าใจกับชนเผ่าต่างวัฒนธรรม**. เชียงใหม่: นันทกานต์การพิมพ์ข้างเผือก เชียงใหม่.
- ปัญญา รุ่งเรือง. (2533). **ดนตรีไทยประกอบเสียง**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: พิษณุเศ ปรีนตติ้งเซ็นเตอร์.

ปราณี วงษ์เทศ. (2525). **การละเล่นและพิธีกรรมในสังคมไทย วัฒนธรรมพื้นบ้าน คติความเชื่อ**
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พรรณราย คำโสภา. (2542). **การวิเคราะห์เพลงประกอบการแสดงพื้นบ้านกัณฑ์ของ**
หมู่บ้านดงมัน จังหวัดสุรินทร์. ปรินญาณินพนธ์ ศป.ม. (มานุษยดุริยางควิทยา). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

พระยาอนุมานราชธน. (2515). **ชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม โดยเสถียรโกเศศ (นามแฝง)**.
กรุงเทพฯ: บรรณาการ.

พูนพิศ อมาตยกุล. (2527). **ดนตรีวิจักษ์ความรู้เรื่องดนตรีไทยเพื่อความชื่นชม**. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ: เกียรติธุรกิจ.

----- (2529). **ดนตรีไทยวิจักษ์ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับดนตรีของไทยเพื่อความชื่นชม**.
พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สยามสมัย.

ยศ สันตสมบัติ. (2537). **มนุษย์กับวัฒนธรรม**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

----- (2544). **มนุษย์กับวัฒนธรรม**. พิมพ์ครั้งที่ 3. ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

วีระ บำรุงรักษา. (2538). **ปริญาสาทลแห่งนครแม่คชโก ว่าด้วยนโยบาย 2525**. เอกสาร
ประกอบการจัดการประชุมสัมมนาผู้อำนวยการสำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนาและ
วัฒนธรรมและการศึกษาธิการ จังหวัดทวราชอาณาจักร ประจำปีงบประมาณ 2538
ระหว่างวันที่ 5-13 มกราคม 2538 ณ โรงแรมเอส.ดี.อเนก กรุงเทพฯ.

วุฒิ บุญเลิศ. (2536). **ความเชื่อของชาวกะเหรี่ยงเกี่ยวกับ “ผี ป้อ โย (แม่โพสพ) เมืองโบราณ**.
19(4): 11-20.

สัจด์ ภูเขาทอง. (2532). **การดนตรีไทยและการเข้าสู่ดนตรีไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ:
เรือนแก้วการพิมพ์.

สารานุกรมไทยฉบับบัณฑิตยสถาน. (2517). เล่ม 2. ประจวบคีรีขันธ์: โรงพิมพ์ศูนย์การทหารราบ
ปราณบุรี

สายพิรุณ สีนฤกษ์. (2545). **ดนตรีในสังคมวัฒนธรรมของชาวช่อง ตำบลตะเคียนทอง**
จังหวัดจันทบุรี. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.

สุจิตต์ วงษ์เทศ. (2542). **ร้องรำทำเพลงดนตรีและนาฏศิลป์ชาวสยาม ศิลปวัฒนธรรม**
ฉบับพิเศษ. กรุงเทพฯ: มติชน.

สุพัตรา สุภาพ. (2518). **สังคมวิทยา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.

สุภักดิ์ อนุกุล; และ วลัยพร นิยมสุจริต. (2546). **เพลงพื้นบ้านภาคกลางและภาคตะวันตก.**

พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก.

สุริยา รัตนกุล; และ สมทอง บุรุษพัฒน์. (2537). **สารานุกรมกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงสะกอ.**

เชียงใหม่สถาบันวิจัยชาวเขา กรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม
กรุงเทพฯ: สหธรรมมิก.

สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการการปฏิบัติการจิตวิทยาแห่งชาติ. (2518). **ชาวเขาเผ่ามูเซอ โรงเรียน
สงครามจิตวิทยา.**

โสฬส ศิริไสย. (2536). **ข้าว : มาลาเรีย วิทยากรรมของคนปกากะญอ. วารสารและ วัฒนธรรม
สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการการปฏิบัติการจิตวิทยาแห่งชาติ.**

อารง สุณธาศสน์. (2524). **กลุ่มชาติพันธุ์. เอกสารประกอบการสอนนิชาสังคมและวัฒนธรรม
คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ. ถ่ายเอกสาร.**

อมรา พงศาพิชญ์. (2534). **วัฒนธรรม ศาสนา และชาติพันธุ์ : วิเคราะห์สังคมไทยแนว
มานุษยวิทยา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

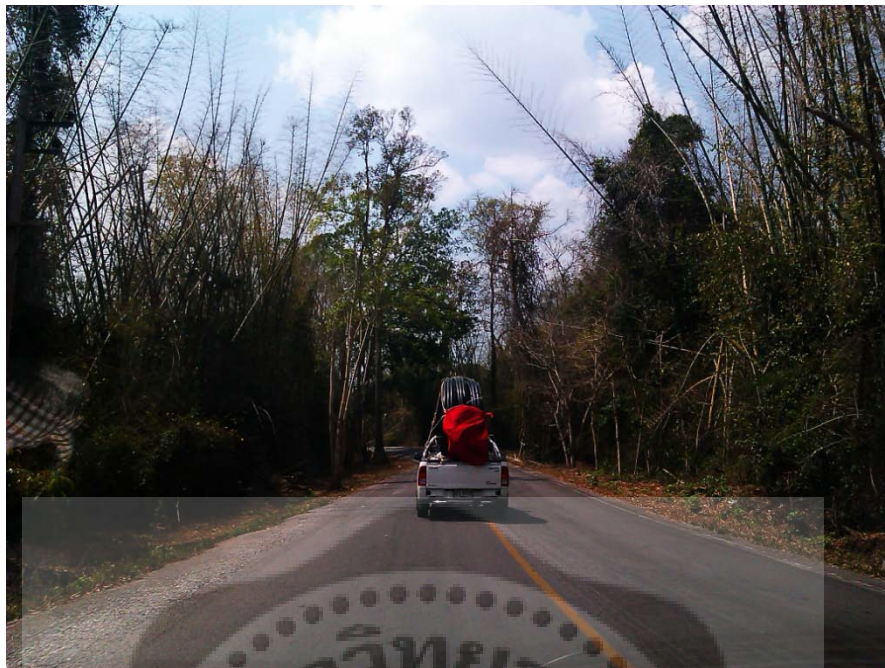
อนุมานราชธน , พระยา. (2515). **ชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม โดยเสถียรโกเศศ (นามแฝง).
กรุงเทพฯ: บรรณาการ.**

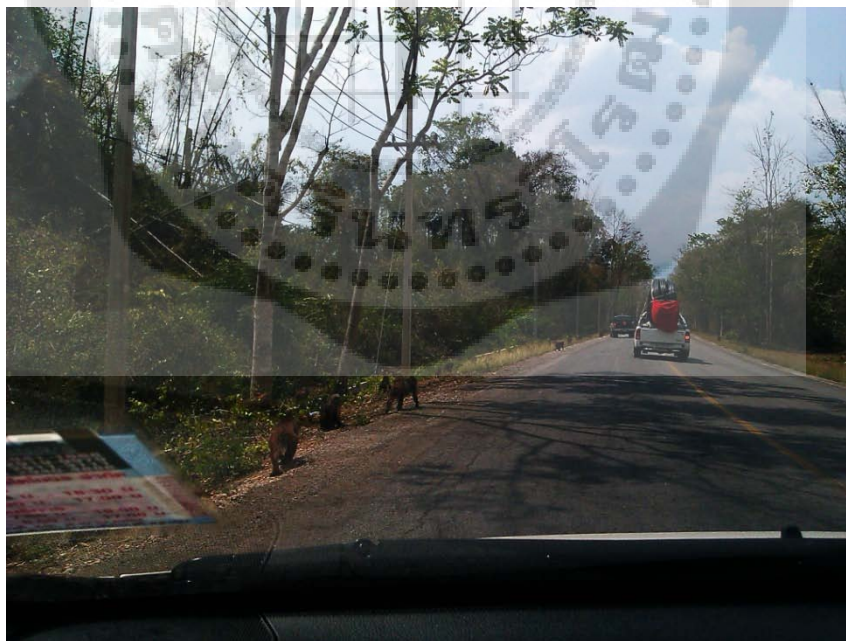
ภาคผนวก ก

ประมวลภาพภาคสนาม

เส้นทางมุ่งหน้าไปป่าละอู

ฝูงลิงข้างเส้นทางมุ่งหน้าป่าละอู

ซุ้มประตูทางเข้าตำบลห้วยสัตว์ใหญ่

สถานที่ตั้ง อบต.ห้วยสัตว์ใหญ่

ผู้วิจัยขออนุญาตเข้าพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลต่อเจ้าหน้าที่

ป้ายทางไปหมู่บ้านกะเหรี่ยงป่าละอู

ผู้วิจัยเข้าขอสัมภาษณ์ ผญ.บ้านป่าละอู ณ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้านป่าละอู

ผู้วิจัยเข้าสัมภาษณ์ นายคณิต จันทรอุปถัมภ์ ผญ.บ้านป่าละอู

ผู้วิจัยเข้าสัมภาษณ์อดีต ผญ.บ้านป่าละอู

ผู้วิจัยเข้าสัมภาษณ์ลุงโจบั้ง แก้วมณี

นายนิกร เสียงไธ ครูการศึกษานอกโรงเรียนประจำศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวเขาเผ่ากระเหรี่ยงแม่ฟ้าหลวง ผู้ให้การสัมภาษณ์ต่องานวิจัย

นายบุญธรรม ชูชาติ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านป่าเต็งชาวกระเหรี่ยง ผู้ให้การสัมภาษณ์ต่องานวิจัย

บ้านลุงโจ๋ แก้วมณี

บ้านนายศักดิ์ดา ปัญญาหาญ

นายศักดิ์ดา ปัญญาหาญ สาธิตการบรรเลงเตหน่า

ผญ.คณิต จันทรอุปถัมภ์ พาผู้วิจัยไปดูฝายกั้นน้ำที่ชาวกระเหรี่ยงร่วมกันสร้างเพื่อกักเก็บ
น้ำไว้ใช้ในหน้าแล้ง

ผู้วิจัย ครู ผู้ช่วยผู้วิจัย และเด็กนักเรียนชาวกระเหรี่ยงร่วมถ่ายภาพเป็นที่ระลึก ณ ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวเขาเผ่ากระเหรี่ยงแม่ฟ้าหลวง

การรำกระทบไม้ของชาวกระเหรี่ยงบ้านป่าละอู

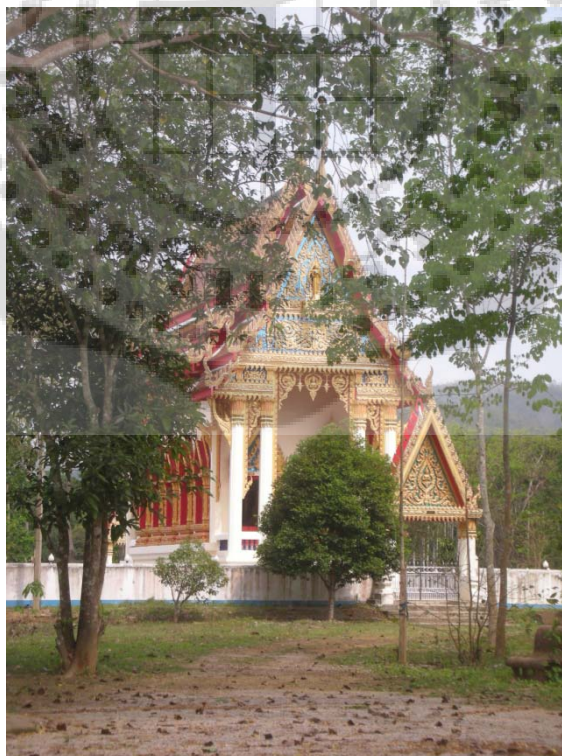
เด็กชาวกระเหรี่ยงสาธิตการรำดำข้าวให้แก่ผู้วิจัยรับชม

เสื้อคอวีผลิตภัณฑ์ของชุมชนกระเหรี่ยงเพื่อจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยว

ป้ายทางเข้าวัดอานันท

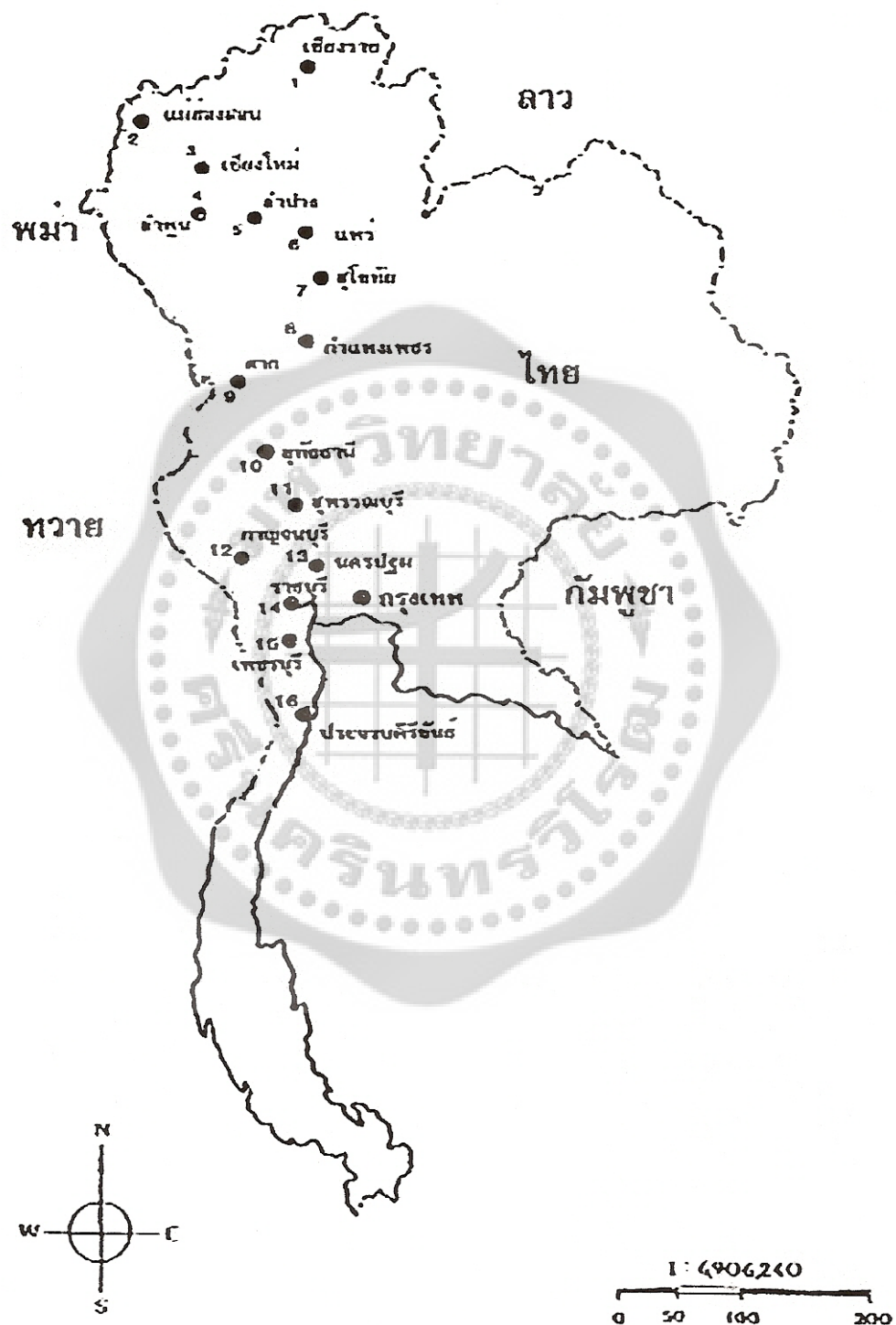
โบสถ์วัดอานันท

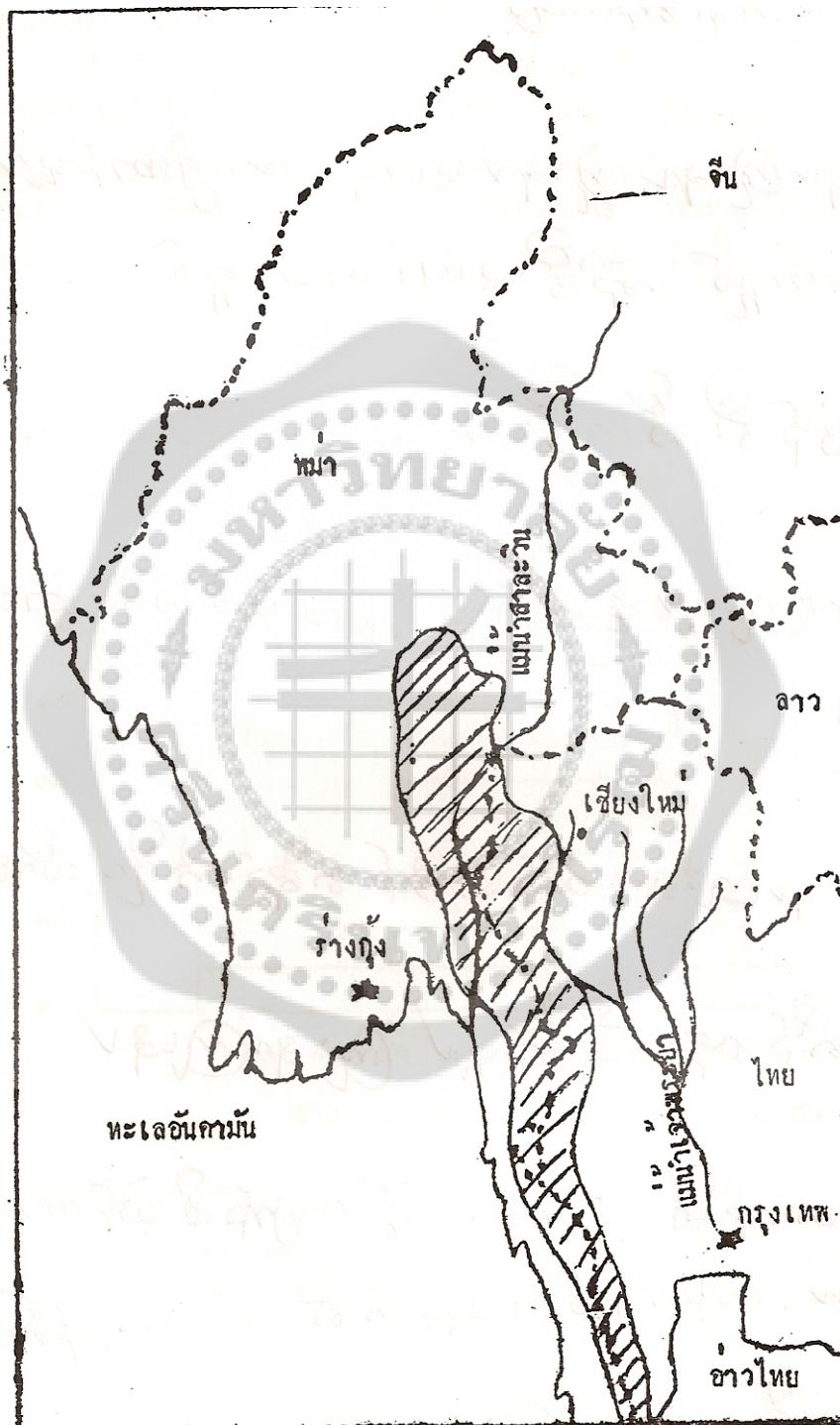
ภาคผนวก ข

แผนที่

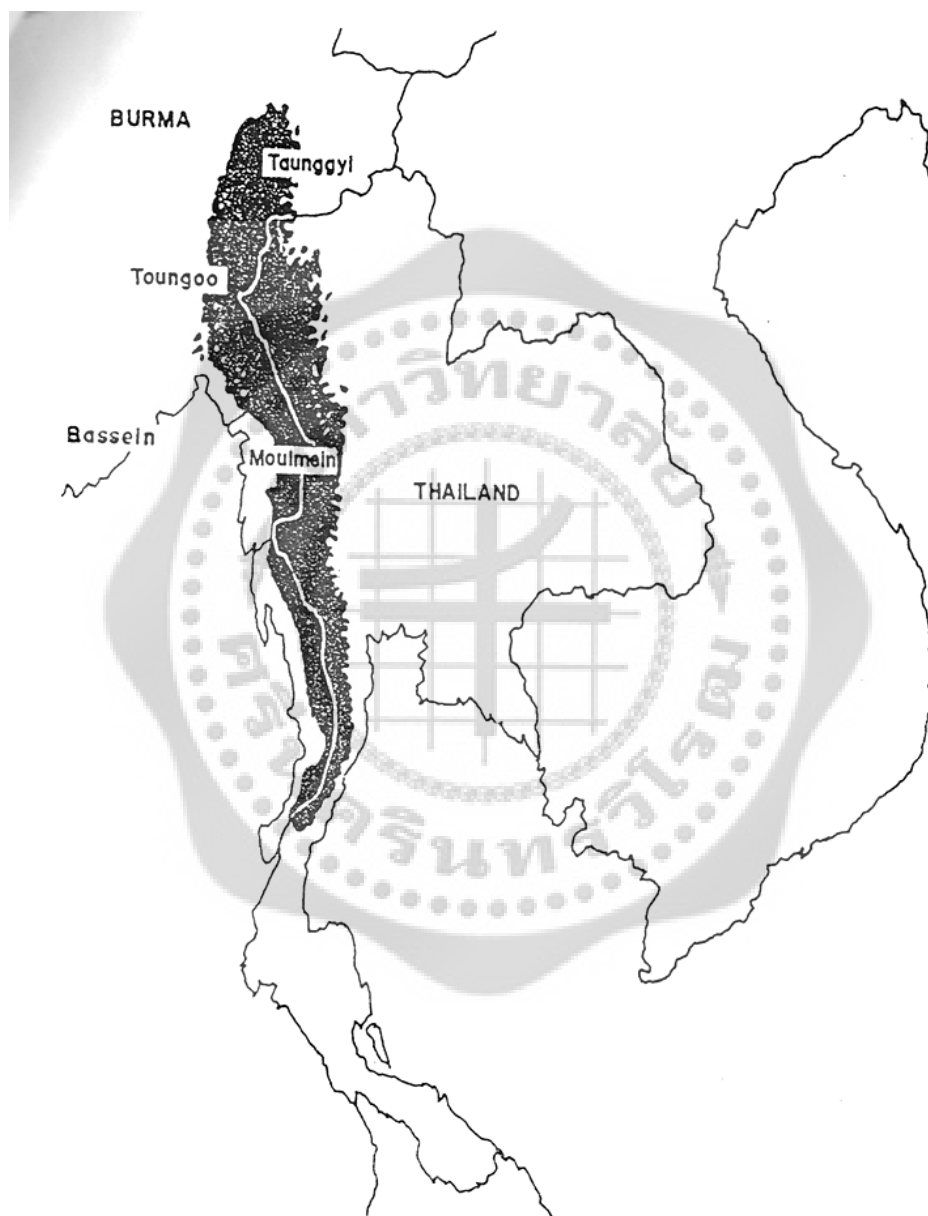
แผนที่แสดงถิ่นที่อยู่ของกะเหรี่ยงในประเทศไทย

แผนที่แสดงการกระจายของประชากรกะเหรี่ยง

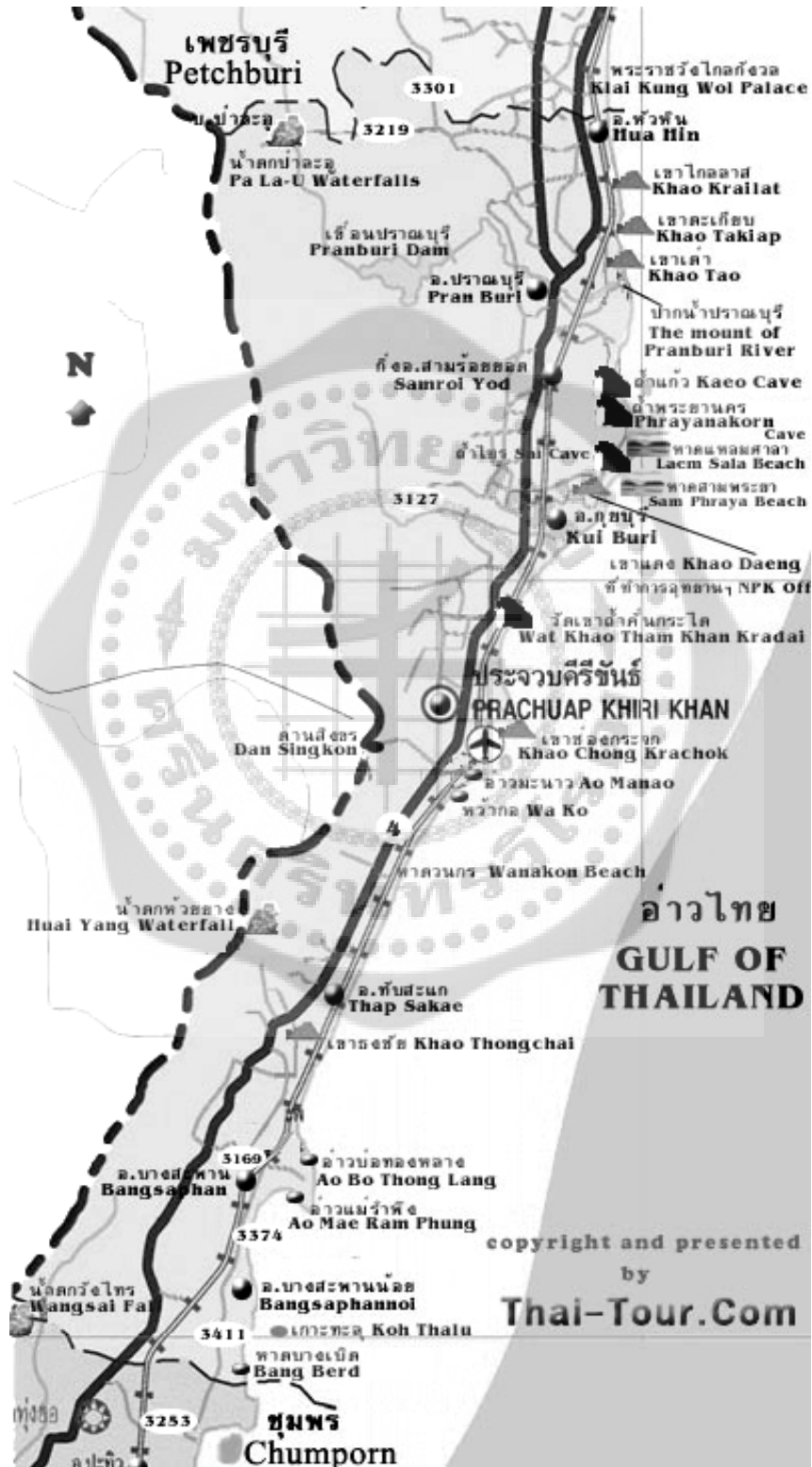

แผนที่แสดงการกระจายของประชากรกะเหรี่ยง

แผนที่แสดงการกระจายตัวของประชากรกะเหรี่ยง
(สุริยา รัตนกุล และคณะ 2529: XXII อ้างอิง Lebar and Others : 1964)

แผนที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาววิสุดา เจียมเจิม
วันเดือนปีเกิด	15 พฤศจิกายน 2527
ที่อยู่ปัจจุบัน	328/31 หมู่ที่ 1 ตำบลคลองวาฬ อำเภอเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 77000
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2539	ชั้นประถมศึกษา จากโรงเรียนอนุบาลประจวบคีรีขันธ์
พ.ศ.2542	ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จากโรงเรียนประจวบวิทยาลัย
พ.ศ.2545	ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนประจวบวิทยาลัย
พ.ศ.2549	การศึกษาระดับบัณฑิต กศ.บ. สาขาดูริยางคศาสตร์ไทย จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ.2554	ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต ศป.ม. สาขาวิชามานุษยดูริยางควิทยา จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ